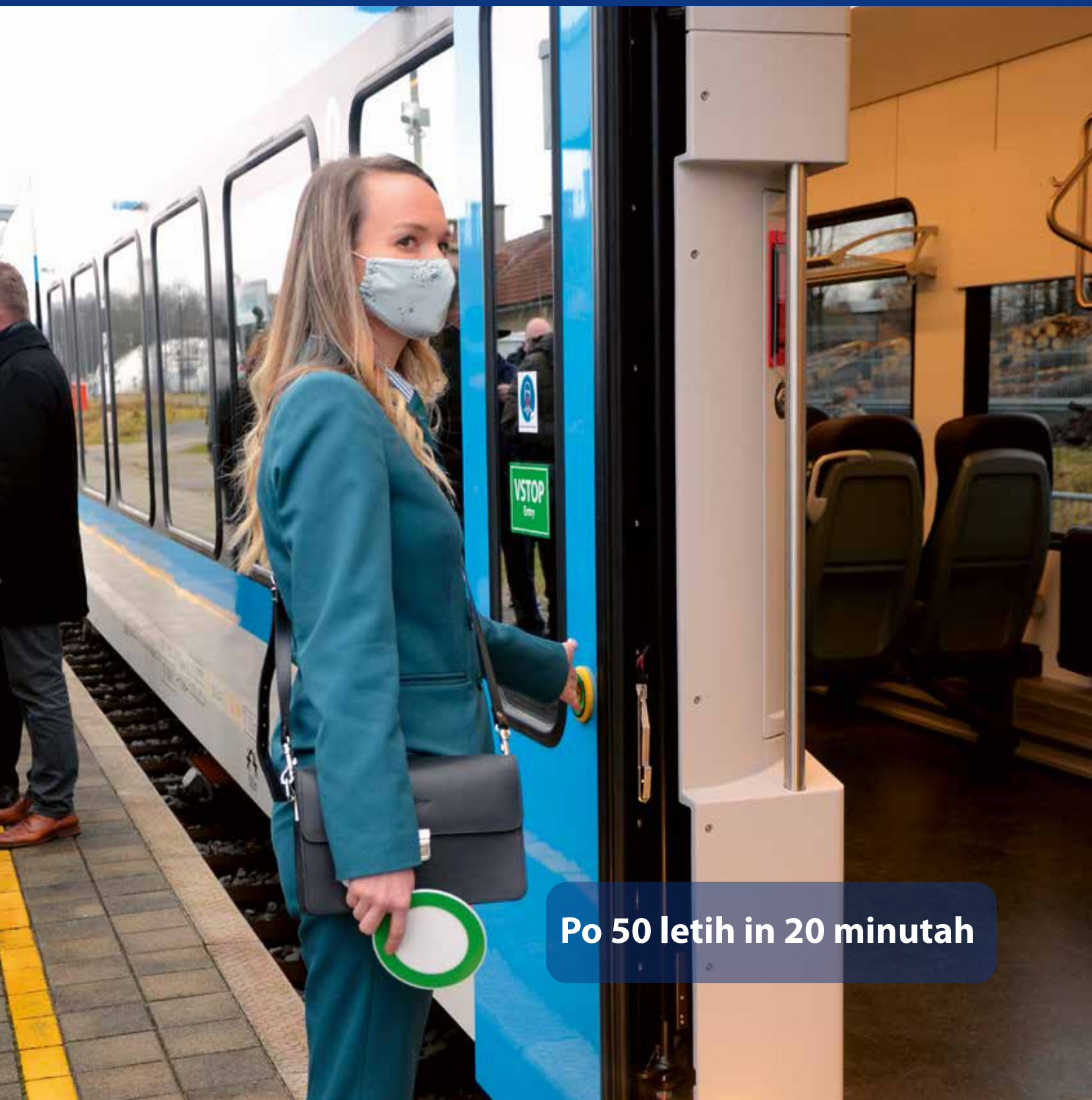

Rešeto

reportaža **“Lokalni potniški vlak prihaja na prvi tir”** | intervju **Aleksandar Đorđevski, dr. med. spec. ped.** | kolumna **Prišla sem z vlakom**
med veliko in malo **Mladi in kmetijstvo**

www.ribnica.si

Po 50 letih in 20 minutah

ZDRAVSTVENI DOM dr. Janeza Oražma Ribnica
vabi vse bodoče starše, da se udeležijo spletnih predavanj

»PRIPRAVA NA POROD IN STARŠEVSTVO«

Pridobili boste veliko koristnih informacij o
**nosečnosti, porodu, poporodnem obdobju, dojenju
in negi novorojenčka.**

Z udeležbo na predavanjih bo prehod v materinstvo
in očetovstvo gotovo lažji.

**Za spremljanje zadošča pametni mobilni telefon ali
računalnik, posebno predznanje uporabe
tovrstnih spletnih orodij ni potrebno.**

Predvidena so **1 predavanje v zgodnji nosečnosti (12.–24. teden)**
in **4 predavanja po 30. tednu nosečnosti.**

Udobno se namestite v domačem okolju in se nam pridružite!

Dodatne informacije in prijave: 031 342 819, maja.zagar@zdrbica.si
Maja Žagar, dipl. babica

www.rkanal.si

TV PROGRAM:

informativne odaje, tedenski pregledi
dogodkov, novice, oglaševanje,
intervjuji, predstavitev ...

SVETOVANJE in IZDELAVA

video spotov, predstavitev in
dokumentarnih filmov ...

SNEMANJE

športnih, glasbenih, kulturnih,
izobraževalnih dogodkov ...

NAJNOVEJŠA TEHNOLOGIJA

snemanja HD, live streaming ...

PREDVAJANJE na TV R kanal+

Marketing TV R.kanal+
041 452 777

VIRUS, O KATEREM VSI GOVORIMO

VIRUS je zelo droben delček.
Ker je tako majhen, ga ne vidimo.
Če bi bil virus velik kot kovanec,
bi bil ti velik kot vsa Slovenija.

Virus - tako kot mi - potrebuje hišo, v kateri živi.
Hiša je lahko tudi naše telo. Ko se virus naseli
v našem telesu, se temu reče, da smo se okužili.
Če smo okuženi, lahko tudi zbolimo, hkrati pa lahko
okužimo tudi svoje prijatelje in družino.

Obstaja veliko različnih virusov.

KORONAVIRUS je ena od skupin virusov.

Član te skupine je tudi virus, ki povzroča bolezen,
o kateri sedaj vsi govorimo. Če to bolezen dobimo,
imamo lahko vročino, kašljamo, smo utrujeni,
težko dihamo ter izgubimo voh in okus.
Večina to bolezen preboli brez težav, nekateri
pa bolj resno zbolijo in morajo v bolnišnico.

CEPLJENJE je najboljša zaščita,
da ostanemo zdravi. Cepivo deluje
kot učitelj, ki naše telo nauči,
kako premagati virus.

Ko se cepimo, nas malo zbode, kot
majhen trn. Kasneje nas morda malo
bolita roka ali glava, a to je le znak,
da cepivo deluje. Ko cepljenje
ponovimo čez 3 tedne, nam
virus nič več ne more.

KAKO VIRUS PRIDE V NAŠE TELO?

Virus potuje s kapljicami v zraku, ki nastanejo ob
kašljanju, kihanju, lahko tudi pri govorjenju in petju.
Če si preblizu osebe, v kateri živi virus, in vdihneš
kapljice z virusi, se lahko le-ta naseli tudi v tebi.
Virus se na svojem potovanju ustavi na obisku
pri vsem, kar vidi na poti - klopca v parku, ograja,
tobogan na igrišču, kljuka v stanovanju, igrače
v vrtcu. Če te predmete prijemamo, se virusi
oprimejo tudi naših rok, in ko se dotaknemo
obraza, pridejo v naše telo na obisk.

KAKO LAHKO POMAGAMO PREMAGATI VIRUS?

Ker virus ni prijeten obiskovalec, skušamo narediti vse,
da čim težje potuje in da se ne naseli v našem telesu:

- ko se srečamo z drugimi ljudmi, jim **ne smemo preblizu** - biti moramo toliko stran od njih, kolikor je širok en avto;
- nosimo **masko** in se čim manj dotikamo stvari okoli sebe;
- pogosto si **umivamo in razkužujemo roke**; z milom si jih moramo umivati najmanj 20 sekund, to je toliko časa, da si dvakrat zapojemo pesmico "Vse najboljše za te".

Če se virus preveč razširi, je najbolj varno **ostati doma**.
To je včasih težko, saj pogrešamo prijatelje, babico
in dedka ter vrtce. A nič ne skrbi, kmalu se boste spet
družili. Zdaj, ko si doma, pa se lahko veliko igraš
in preživiš več časa s svojimi najbližjimi.

Brezplačna objava Zveze prijateljev mladine Slovenije in Središča ZPOM, december 2020

Avtor besedila: dr. Anže Smole, imunolog na Medicinski fakulteti Perelman
Univerze v Pensilvaniji, Filadelfija, ZDA

Recenzija besedila: prof. dr. Roman Jerša, vodja Odseka za sintezo biologijo
in imunologijo, Kemijski inštitut, Ljubljana, kjer razvijajo slovensko cepivo za SARS-CoV-2

Idejna zasnova in koordinacija izvedbe:
Sara Geiger Smole, Središče ZPOM, ZPMS, in Nina Uratarič Malnar, ZPMS
Oblikovanje: Alenka Vuk Trečovec

Izdajo letaka sta delno finančno podprla
Nacionalni inštitut za biologijo in Kemijski inštitut

NIB NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
NATIONAL INSTITUTE OF BIOLOGY

KI KEMIJSKI INŠTITUT

Občinsko glasilo REŠETO izdaja Občina Ribnica.

Uredniški odbor:

Sašo Hočevar – odgovorni urednik
Tina Peček – članica
Jurij Kožar – član

Programski svet:

Alenka Pahulje, Mitja Ilc, Tadeja Šmalc,
Uršula Jaklič Žagar, Domen Češarek,
Matej Zobec, Metka Tramte, Tjaž Mihelič

Lektura: Jasmina Vajda Vrhunec, s. p.

Trženje oglasnega prostora: GSM: 041 536 889

Oblikovanje: Barbara Koblar

Prelom: LUart d.o.o. - zanj Manca Oblak

Tisk: Luart d.o.o.

Naklada: 3.300 izvodov

Naslov: Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica

GSM: 051 641 021, 041 932 232

E-pošta: reseto@ribnica.eu

Izid naslednje številke: 26. 2. 2021

Naslovnica: Sašo Hočevar

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 9,5 %. V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridružujemo pravico do avtorskega honorarja. Pridružujemo si pravico do morebitnega tiskarskega škrota.

Gradivo za naslednjo številko oddajte do 16.2. 2021.

Anonimnih pisem ne objavljamo.

Mnenja in stališča posameznih avtorjev prispevkov ne odražajo nujno tudi mnenj in stališč uredništva. Prispevki v časopisu niso uradno mnenje Občine Ribnica.

»Gremo se malo hecat!«

To ni naslov pustnega uvodnika, to je dahnil Jelko Kacin, vladni govorec za covid-19, najverjetneje z višjo bruto postavko kot dva ali trije policisti skupaj. To je izustil nevedoč, da so mikrofoni pred novinarsko konferenco 12. 1. 2021 vključeni, pred tem pa se je gospa poleg njega v zadodru še naklonjeno nasmihala, da se povedanega menda ne sliši. Pa smo slišali.

Pustimo ob strani osebna prepričanja o zapovedanih ukrepih. Dejstvo je, da je virus med nami in je nevaren. V tej maniri deluje tudi državni vrh, predpisuje vse mogoče zapovedi in prepovedi. Državljanke in državljani z najboljšimi nameni sledimo zapovedanemu, verjamemo, celo zaupamo, ko nam vladni govorec pove, kdaj gremo lahko k frizerju, kdaj po bundo, kdaj na pedikuro in ob kateri uri se moramo pospraviti domov ter tesno zapahni vrata. Prepoved gibanja po 21. uri smo sprejeli kot malce premalo sladkan sladoled in s tem sladoledom se še vedno »sladkamo«. Dobili smo en teden

v fitnes studiu, smučišča pa so postala prenevarna. Minister za infrastrukturo, menda nadobuden smučar, je dejal, da bi morebitni poškodovani smučarji polnili bolnišnične kapacitete. Če imate luknjo v nogavicah, novih ne morete kupiti, lahko pa si umislite nov pustni kostum.

Mi verjamemo, sodelujemo, iz naslanjačev gledamo v ekran po nareku predsednika vlade, njegov uradni govorec, potegnjen iz naftalina prav posebej za krizno virusno situacijo, pa po vseh obolelih, hospitaliziranih in preminulih bratih in sestrah pravi: »Gremo se malo hecat!«

Izpostavil sem vsakdanje težave slehernika, ampak pomislite na jezo in gnev podjetnika, čigar posel stoji že od sredine lanskega oktobra, na starša, ki je izgubil službo, ker otrok ne more poslati v vrtec ali šolo, pomislite na stiske stanovalcev v domovih starejših občanov in njihove svojce, ki jih ne smejo obiskati. To ni hec!

Sašo Hočevar

KAZALO

4 županovanje

5 aktualno

14. redna seja Občinskega sveta Občine Ribnica

»Lokalni potniški vlak prihaja na prvi tir«

Intervju: Aleksandar Đorđevski, dr. med. spec. ped.

Kolumna: Prišla sem z vlakom

Samooskrba z električno energijo ali net-metering

15 občinska uprava

18 kultura

28 med veliko in malo

36 vrtec in šola

38 šport

40 vzponi in sestopi

41 vreme

42 koristno razvedrilo

43 politika

44 bralke in bralci pišejo

46 zahvale

49 obvestila

Z optimizmom v leto 2021

darstvenikom v skupnem znesku 320.500 evrov, za kar bo občina objavila štirinajst razpisov po posameznih namenih. Poleg obstoječih razpisov, ki smo jih že lansko leto nadgradili in razširili, letos nadaljujemo s tem trendom ter smo seznam razpisov in razpisanih sredstev še povečali. Tako so v tem segmentu glavne novosti na področju podjetništva in mladih družin. S tem smo v dveh letih v veliki meri zaokrožili in pokrili vse dejavnosti za vse generacije. Več o razpisih pa si lahko preberete na naslednjih straneh Rešeta.

V letošnji segment razvojnih projektov spada tudi izdelava prostorskih planov (občinski prostorski načrt – OPN SD 4 in tudi občinski podrobni prostorski načrt – OPPN), začeli pa smo tudi s pripravljanim strategije turizma, športa, mladih, strategije na področju digitalizacije in celotne strategije dolgoročnega razvoja občine. Pospešeno in uspešno nadaljujemo tudi s pripravo projektne dokumentacije (kolesarske steze, kanalizacije, vodovodi in ostali infrastrukturni projekti). Mnogi projekti so pripravljeni za prijavo na razpise za državna ali evropska sredstva, saj smo v tem času pridobili tudi pravnomočna gradbena dovoljenja. Vendar trenutno še vedno ni razpisov, ki bi občinam omogočali prijavo za kandidiranje, zato bo treba počakati, da se na državnem nivoju odprejo vrata za črpanje sredstev. Pričakujem pa, da bodo pri uspešnem pridobivanju sredstev opravili svojo vlogo tudi predstavniki iz naše lokalne skupnosti, ki zastopajo našo občino v državnem zboru. Glede na to, da vsi prihajajo iz vladnih strank, se resnično pričakuje, da se bodo zavzeli za našo lokalno skupnost in pripomogli k skupnemu razvoju.

In kaj pomeni, da lahko tudi letošnji proračun imenujemo investicijsko naravnan? Kar 47 % proračuna je skupaj z investicijskimi transferji namenjenih za investicije – tako se lahko veselimo dokončanja del športnega parka, začeli bomo z aktivnostmi za širitev prostorov v osnovni šoli v Ribnici, dokončali bomo s prenovo varčne javne razsvetljave po celotni občini ter na novo zasnovali in zgradili javno razsvetljavo v osrčju Ribnice. Predvidena je tudi prenova grajske površine, za katero smo v lanskem letu dobili odobrena nepovratna sredstva.

Seveda pa ne bomo zaobšli niti najbolj problematične infrastrukture – cest in vodovodnih omrežij. V letošnjem letu načrtujemo nekaj večjih odsekov preplastitev naših cest in tudi popolnih rekonstrukcij (Breže – sv. Križ, Dolenje Podpoljane, Zlati Rep). Predvidoma v zadnji četrtini leta se bodo začela tudi rušitvena dela na objektu bivšega Ideal centra, na mestu katerega bo zrasel nov sodoben medgeneracijski center, ki bo postal stičišče kulturnih, gospodarskih in družabnih dejavnosti za vse generacije.

V letošnjem proračunu smo, tako kot v lanskem letu, izdatna sredstva v višini skoraj trikratnika glede na pretekla leta namenili za požarno varnost.

Podrobneje bo proračun z vsemi investicijami in projekti predstavljen v naslednji številki Rešeta.

Ob koncu naj omenim, da je Občina Ribnica skupaj z Rokodelskim centrom Ribnica s kar štirimi projekti uspešno kandidirala na 7. javnem pozivu LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe. S tem je bilo pridobljenih kar 203.643 EUR nepovratnih sredstev s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Ob tem uspehu bi se želel za uspešno delo zahvaliti sodelavkam in sodelavcem občinske uprave in Rokodelskega centra Ribnica. Hkrati se želim zahvaliti tudi odbornicam, odbornikom ter svetnicam in svetnikom občinskega sveta, ki so podprli predlog sprememb proračuna in s tem dali zeleno luč za razvoj in investicije. Prepričan sem, da bomo z letošnjim proračunom dokončno zgradili zdrave in trdne temelje za razvoj in uspeh naše občine.

Kot sem že v uvodu omenil, smo si zopet zadali visoke cilje, za katere bo potrebnega veliko napora, da jih bomo realizirali. A glede na zastavljeno, lahko v letošnje leto kljub vsemu zremo z optimizmom.

Vaš župan

Samo Pogorelc

Ob vstopu v leto 2021 smo najbrž vsaj malce zadržani. Preteklo leto je bilo zaradi epidemije povsem drugačno in prihodnost nam vzbuja kar nekaj negotovosti. Vsi imamo podobna vprašanja in vsi skoraj enake želje. Sprašujemo se, kdaj se bo epidemija povsem umirila in kdaj bo vendarle prišel čas, ko se bomo postopoma vrnili v življenje, kot smo ga bili vajeni. Želimo si družabnih dogodkov, potovanj in preproste svobode, ki smo je bili vajeni še ne tako dolgo nazaj.

Kljub vsem omejitvam in ukrepom pa na občinski upravi aktivnosti niso zamrle in pospešeno potekajo ves čas. Pred koncem leta je bila še zadnja seja občinskega sveta, na kateri so svetnice in svetniki sprejeli spremembe proračuna za leto 2021. Proračun za letošnje leto je razvojno in investicijsko načrtovan ter zasnovan v visokem obsegu skoraj 14 milijonov evrov. V proračunu je načrtovanih veliko projektov in aktivnosti, kar pomeni, da bo letošnje leto za občinsko upravo predstavljalo poseben izziv, saj bo treba vložiti veliko energije in znanja, da bo realizacija investicij in ostalih aktivnosti potekala skladno z načrtovanim.

Kaj pomeni, da bo občinski proračun razvojno naravnan? V načrtu je nakup kar nekaj strateško pomembnih zemljišč, ki bodo namenjena kasnejši individualni gradnji enodružinskih hiš ter za prepotrebno širitev in ureditev industrijske cone. Za sam razvoj lokalne skupnosti so pomembne tudi spodbude in subvencije posameznikom in društvom ter gospo-

Redna seja Občinskega sveta Občine Ribnica

Smeli načrti v novem letu

Ena izmed glavnih točk na 14. redni seji Občinskega sveta občine Ribnica je bil popravek proračuna za letos. Prihodkov v proračunu je slabih 12 milijonov evrov, odhodkov pa skoraj 14 milijonov evrov in Občina Ribnica se bo dodatno zadolžila za 1.800.000 evrov. Investicijski odhodki nanesejo 42 % proračuna, kar župana Sama Pogorelca veseli: »V Ribnici se bo gradilo in Ribnica se bo razvijala tudi letos«.

Ceste

Gradila se bo cestna povezava Zlati Rep–Škrlova, Občina Ribnica bo tudi soinvestitor pri izgradnji pločnikov na Gorenjski cesti, sledi prenova ceste v Male Breže, pa ceste v Dolnje Podpoljane. Nova postavka v proračunu za gradnjo premostitvenih objektov predvideva pregled mostov in pripravo projektne dokumentacije za morebitne obnove.

Najvišja investicijska postavka zajema nov športni park ob Športnem centru Ribnica, ki naj bi bil zgrajen letos do konca maja.

Ideal center

Ta betonski monument v središču Ribnice je župan že imenoval medgeneracijski športni center, za katerega pravi, da bi se lahko ob koncu letošnjega leta že začel graditi. Seveda ob predpostavki, da bosta usklajena projektna dokumentacija in vsebinski del. Predvidevajo, da bo gradbinec, ki bo dobil ta posel, prevzel tudi rušitvena dela zaradi boljše organizacije in logistike.

Odkupi zemljišč in prvo stanovanje za mlade družine

Z Ministrstvom za infrastrukturo in Direkcijo za ceste potekajo pogovori o severni servisni cesti (od samopostrežne bencinske črpalke do Hrovače), da bi ta postala državna, kamor bi preusmerili težji promet, Gorenjsko cesto pa bi pre-kategorizirali v občinsko cesto. Občina ima pripravljen projekt za tisti manjkajoči krak mimo podjetja Grča, župan predvideva, da bi se stvari začele odvijati že spomladi.

Občina Ribnica ima namen poleg nakupa zemljišč v Industrijski coni Lepovče za morebitna nova podjetja odkupiti tudi okrog 16.000 m² stavbnih zemljišč v zazidalnem načrtu Hrastje. Gre za del v Lepovčah, ki bi ga po parcelaciji in zazidalnem načrtu ponudili mladim družinam.

»Za mlade smo v proračunu namenili kar dobršen del za nakup prvega stanovanja,« pravi Pogorelec in dodaja, da se zaveda, da trenutno na trgu ni stanovanj za nakup, a iščejo partnerja, ki bo šel skupaj z Občino Ribnica v gradnjo večstanovske soseske na Knafljevem trgu in morda tudi v Hrastju.

Ostale investicije in načrti

Načrtuje se nova brv v Ribnici pri cerkvi, dokončanje urejanja ekoloških otokov, skupaj s Slovenskimi železnicami se bodo urejale nadomestne ceste in še nekaj manjših izboljšav.

Nekaj proračunskih sredstev so namenili za naslednja leta, in sicer za pripravo projektov, kot so prestavitev ceste Videm in rekonstrukcija mostu, grajska kavarna, izgradnja kanalizacije v Goriči vasi, ureditev starega mestnega jedra z Gallusovim nabrežjem, prenova bazena, obnova stavbe TVD Partizan, kolesarske povezave, fekalna kanalizacija Sajevec–Jurjevica–Kot, izgradnja kanalizacije in čistilne naprave v Dolenji vasi, vodovod Brino-

vščica–Pugled–Črni Potok, vodohram Velike Poljane in poslovilna vežica v Hrovači. Če Občina Ribnica nima pripravljenih projektov, potem je težko graditi na proračunih za naslednja leta, prav tako pa se je nemogoče prijaviti za nepovratna sredstva, zato bomo znaten delež sredstev porabili za projektno dokumentacijo.

Oskrbni dom in dializni center?

Na seji so sprejeli tudi lokacijsko preveritev za odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev za Oskrbni dom in dializni center, ki sta načrtovana kot objekta regionalnega pomena, v katerem bi zagotovili prostore za izvajanje dialize ter za negovanje in delno za potrebe socialne oskrbe ostarelih na širšem območju. Predvidena kapaciteta oskrbnega doma je 150 postelj, kar glede na projektne preveritve in upoštevanje standarde za tovrstne objekte zahteva postavitev objekta z zazidalno površino približno 1500 m², zaradi česar je potrebno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev, ki določajo maksimalno velikost 400 m². Ta center naj bi bil umeščen na zemljišče starega vrtca. Ko že omenjamo vrtec: na seji je bil sprejet tudi predlog o dvigu cen vrtca, in sicer za prvo starostno obdobje se cena poviša za dobrih 10 %, za drugo pa za slaba 2 %.

Sašo Hočevar
Foto: Tina Peček

»Lokalni potniški vlak prihaja na prvi tir.«

Prav te besede smo slišali iz zvočnikov na železniški postaji v Ribnici. Po 50 letih! Bila je prva januarska nedelja, ko je spomin na minule praznike samo še razdražen želodec in potem sledi zgodovinski dogodek, kot so zagotavljali vsi visoki potniki – prihod potniškega vlaka v slepo črevo države. A tudi to se bo spremenilo, železniška povezava bo prinesla dodatni napredek v naše kraje in takrat ne bomo več pisali o slepem črevesju. Tako pravijo gostje iz prvega vagona.

Potniki iz prvega vagona

Po 50 letih in 20 minutah zamude

Prvi potniški vlak je malo zamujal, zato se nas je nekaj čakajočih malce potikalo po prenovljeni železniški postaji z dvema tiroma, ki ju povezuje podhod. Gospa je prek zvočnika še enkrat ponovila, da je vlak z zamudo na poti in čakajočemu se take minute še posebej vlečejo, zato sem na rdečem stebru pritisnil gumb za informacije. Pričakoval sem kakšen vnaprej posnet glas, zato sem bil v rahli zadregi, ko se je oglasil gospod in vprašal, kaj želim. Na hitro sva izmenjala nekaj običajnih stavkov, z zabavnimi situacijami mi je še razložil, v katerih primerih naj pritisnem gumb »SOS« ali gumb za invalide malce nižje na istem stebru.

Vse informacije dobite s pritiskom na gumb.

Potem smo pa res slišali žvižg potniškega vlaka. Pripeljalo se je nekaj gostov iz vrst politike ter nekaj potnikov s kupljenimi vozovnicami iz smeri Kočevja proti Grosuplju in naprej do Ljubljane, morda še dlje. Potniki so pohvalili udobje in neslišno vožnjo po prenovljenih tirih.

Ministrstvo za infrastrukturo

Jernej Vrtovec (NSi), minister za infrastrukturo, je izrazil zadovoljstvo ob vrnitvi potniškega prometa, saj je narejen korak na poti v trajno mobilnost: »Na ta način se bodo ti kraji lažje razvijali, tako gospodarsko kot turistično, zlasti pa povezujemo te kraje z osrednjo Slovenijo. Dnevne migracije so tukaj zelo velike in verjamem, da se bodo ljudje odločali za vožnjo z vlakom namesto z avtomobilom.« Je tudi optimističen, da se bo investicija, težka okrog 100.000.000 EUR, izplačala in povrnila. Zahvalil se je še vsem predhodnikom, ki so se zavzemali za obnovo te železnice. Državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo Aleš Mihelič (NSi) se zaveda, da je treba še prilagoditi vozni red, in pravi, da so določene spremembe še možne. Nekaj korekcij pa sledi po prenovi železniške postaje Grosuplje ob koncu tega leta. Od nekdanj 81 nivojskih prehodov so jih ukinitili 50 v skladu z Zakonom o železniškem prevozu. Na vprašanje, ali se bo vozil v službo z vlakom, pa odgovarja: »Z velikim veseljem, kadar bo to mogoče.«

Morebitni uporabniki

Samo Pogorelec, župan Občine Ribnica, je označil prihod vlaka za zgodovinski dogodek in verjame, da se bodo ob dodatnih prilagoditvah voznega reda občanke in občani Ribnice posluževali tega prevoza. Predrag Ba-

kovič (SD), poslanec DZ, meni, da se ponovno prebujamo in dobivamo stik s centrom Slovenije. »Prepričan sem, da se bo poenostavila tudi logistika v gospodarstvu.« Poslanec in podpredsednik DZ Jože Tanko (SDS) se je v izjavi vrnil v leto 2000, v čas njegovega županovanja, ko je pripravil strategijo za širše območje, kjer je bila obnova proge eden izmed projektov. »Leta 2006 je takratni finančni minister Andrej Bajuk zahteval, da se ta projekt umakne iz poroštvenega zakona, a na moje vztrajanje je projekt obstal.« Tudi za Tanko pomeni prenovljena železnica veliko pridobitev tako z vidika transporta kot varnosti, zato je prepričan, »da se bo proga prijetela«. V smehu je Tanko še dodal, da se na začetku Nova Slovenija z Bajukom ni strinjala s tem projektom, danes pa prav ta stranka odpira prenovljeno železnico.

Skepsa

Ob ukinitvi 50 od 81 nivojskih prehodov se pojavi tudi veliko nezadovoljstva lastnikov parcel ob železnici (področje Hrovače in Dolenje vasi), ker se jim pot nenadoma večkratno podaljša in s tem razvrednoti lastnina. Vodja svetniške skupine LSP v občinskem svetu Vojko Štanfelj pravi, da je »iz dodatno pridobljene dokumentacije razvidno, da so se predhodni postopki izpeljali brez javne razprave, sklenili so se sporazumi, ki lastnikom zemljišč na strani male gore povzročajo težave, nam svetnikom pa so bili zelo malo poznani. Zahtevamo revizijo določenih postopkov upravičenosti ukinitve nivojskih prehodov oziroma vsaj ohranitev in zavarovanje nivojskega prehoda Ribnica 5 v Hrovači ter s tem ustavitev nepotrebne postopka nakupa zemljišč oziroma

razlastitve določenih lastnikov zaradi izvedbe dodatne servisne ceste.« S temi predlogi, pravi, nikakor ne nasprotujejo modernizaciji in vzpostavitvi železniškega prometa na relaciji Grosuplje–Kočevje, ampak želijo dogovor, ki bo v obojestransko korist med občani, Ministrstvom za infrastrukturo in Slovenskimi železnicami, in s to pobudo nekoliko apeliral tudi na sedanjega podžupana in sekretarja na Ministrstvu za infrastrukturo Aleša Miheliča.

Čas ob železnici

Pred 125 leti so to železniško povezavo z vsemi železniškimi postajami zgradili vsega skupaj v 17 mesecih, prenova obstoječe trase pa se je za-

Kdor čaka ...

... dočaka.

Hitimo na vlak

čela leta 2009. Čas je relativen pojav, včasih švigne mimo, včasih se strážno vleče, še posebej, kadar čakamo na prevoz. Vožnja med Kočevjem in Ljubljano je dolga 70 kilometrov in traja 70 minut, kar pomeni dobro uro bistveno večje varnosti in udobja na poti po opravkih. Pomislite še na manj onesnaževanja in manj poškodb podvožja na vašem mestno-terenskem vozilu, pa dobite izračun v prid prodaji vaše cestne utrdbe. Še prej pa preverite vozni red na <https://potni-ski.sz.si/> ali na zadnji strani Rešeta.

Sašo Hočevnar

Rešeto

Gorenjska cesta 3, 1310 Ribnica
M: 051 641 021
E-pošta: reseto@ribnica.eu

Naslednja številka izide 26.
februarja 2021.

GRADIVO ODDAJTE do 16.
februarja 2021.

dr. Aleksandar Đorđevski

Kakšen je bil odziv ljudi na hitro testiranje?

Odziv je bil 137 ljudi prvi dan, nato pa vsak naslednji dan med 70 in 80 ljudi, kar nekako v grobem pomeni 350 opravljenih testov v štirih dneh. Glede na velikost občine in situacijo je to kar v redu, po pričakovanjih. Morem povedati, da delamo kar veliko PCR-brisov, epidemiološka slika je trenutno v Ribnici zelo slaba, tako da večino brisov poteka na standardni točki.

Kako je po vašem mnenju potekalo hitro testiranje v Ribnici?

Testiranje je potekalo v skladu s pričakovanji. Zapletov ni bilo veliko, razen nekaj posameznikov, ki so prišli na testiranje bolni, s simptomi koronavirusa, čeprav smo jasno povedali, da tako testiranje ni predvideno za bolne ljudi. Predvideno je za zdrave ljudi oziroma tiste, ki so bili v stiku z nekom in bi zdaj radi preverili, ali so okuženi. Za tiste, ki so bolni, pa še vedno velja, da najprej kontaktirajo osebnega zdravnika, ki jih napoti na PCR-bris, ki je še vedno standard za potrditev okužbe.

V medijih smo slišali, da je prišlo v nekaterih krajih do zapletov zaradi palčk za jemanje brisa.

Tukaj teh palčk nismo dobili, pri nas z opremo za testiranje nismo imeli težav.

Kaj menite o hitrih testih? Moramo biti kljub negativnemu izvidu previdni?

Hitri testi nam povejo trenutno stanje. To pomeni, da če je nekdo danes negativen, je vseeno lahko naslednji dan pozitiven. Po eni strani je dobro, da ljudje vidijo situacijo, kje so, vseeno pa testi dajejo lažen občutek

Intervju Aleksandar Đorđevski, dr. med. spec. ped.

»Kar bi si jaz želel, je, da se odprejo šole in vrtci.«

V Ribnici je pred Športnim centrom Ribnica od 5. do 8. januarja 2021 od 12. do 15. ure potekalo prostovoljno testiranje s hitrimi antigenski testi za odkrivanje novega koronavirusa. V telefonskem pogovoru je Aleksandar Đorđevski, dr. med. spec. ped. in strokovni vodja Zdravstvenega doma Ribnica, pojasnil, kako je potekalo testiranje in tudi njegov pogled na spopadanje z epidemijo.

varnosti, kar ni dobro. Če je bil nekdo v sredo v stiku z okuženo osebo in se je v petek testiral, to ne pomeni nič.

Ampak tako je tudi pri PCR-testih, tudi ti testi ne bi pokazali okužbe v takem primeru.

Da, tako je. V stroki se nekako izogibamo testiranju zdravih ljudi, ker to pomeni negativno samo v tistem trenutku. Ko nekdo zboli, se je treba ponovno testirati, izolirati itd.

Zakaj mislite, da je v Ribnici toliko okužb?

Dobro vprašanje. Zagotovo so k temu pripomogla praznična druženja in po mojem skromnem mnenju tudi dejstvo, da so ljudje počasi naveličani ukrepov in je vprašanje, koliko ljudi se dejansko ukrepov tudi drži. Težava je, ker smo že tri mesece v enem strogem zapiranj, a ni videti nobenega napredka. Zasičenost z ukrepi, napačna komunikacija in praznična druženja v tem času. Kar pa je normalno, saj smo ljudje. Nismo narejeni, da bomo doma zaprti.

Kaj bi spremenili glede ukrepov? Kakšno je vaše mnenje o tem?

Težko rečem, želim si predvsem odprtja šol. Škoda je za otroke ogromna že zdaj in se samo stopnjuje. Škoda je zaradi ukrepov za otroke mnogo večja, kot bi bila zaradi samega virusa, ampak stroka je odločila drugače. Za otroke je situacija izjemno slaba, otroci so v stiski in težave otrok so se povečale, imamo več obravnav zaradi psihičnih stisk v otroški in šolski ambulanti kot pa prej. Pri vsakem otroku se kažejo na drug način. Vsak drugače pove. Skratka, kar bi si jaz želel, je, da se odprejo šole in vrtci, nato pa tiste dejavnosti, kjer so ljudje že mesece doma in nimajo priložnosti za delo ter so posledično v izjemni stiski. Napredka pa žal ni. V sredo smo imeli rekordno število okuženih, kar tudi nam v zdravstvu vzame

voljo. Že tri mesece se trudimo, delamo cele dneve, cele noči, potem pa po treh mesecih izveš, da smo pri najslabšem dnevu glede okužb. Stvar ne »špila«, po domače povedano. Ali bomo morali menjati strategijo, je vprašanje, ker enostavno tukaj, kjer smo zdaj, ni dobrih rezultatov. Me pa žalosti, da je Ribnica med najslabšimi v državi. V novembru smo bili med najboljšimi občinami glede okužb, zdaj smo pa med tremi najslabšimi v državi. In to ne gre samo na račun doma starejših občanov, kjer se je pojavil virus, to je samo manjši problem, cela Ribnica in okolica sta problem in zato smo slabe volje.

Anketa

Čakajoče na hitri test smo vprašali po razlogih za testiranje.

Gregor Blatnik: »Poslali so nas službeno zaradi preventive, da delo poteka nemoteno, sploh zaradi trenutnih zimskih razmer.«

Janez Jakopič: »V družini imamo člana, ki je pozitiven, ampak ne živi v istem gospodinjstvu, smo se pa okoli novega leta družili. Ker imam kmalu zobozdravnika, bi se rad prepričal, da nisem okužen. Je ravno priložnost.«

Tina Zajc Zver

Foto: Tina Zajc Zver, Sašo Hočevar

Mateja Dekleva, arhitektka

Prišla sem z vlakom

Prvo nedeljo v novem letu smo po dolgih letih veseli in vznemirjeni pričakali potniški vlak. Že drugi dan sem nestrpno izkoristila priložnost okolju prijaznega potovanja. V kratkih enajstih minutah udobne vožnje od Kočevja do Ribnice sem z odprtimi očmi in začudenjem opazovala ribniško-kočevsko polje s povsem drugega zornega kota. Z železniške postaje v Ribnici pa – nekaj novega – še peš do točke B. To bo ravnopravno prav, da prezračim pljuča in misli, sprotna rekreacija, sem pomislila. Oziraje se naokrog upočasnim korak. Opazim hiše, drevje in nešteto malenkosti, ki so vsakič, ko hitim z avtom, spregledane.

Stopajoč po pločniku se mi je čas zavrtel za dobrih sto let nazaj. Kolodvorska ulica, prva in edina avenija v Ribnici, je bila zasnovana, ko je vlak pred 130 let pripeljal v Ribnico. Na levi se skoraj v pravilnem ritmu v objemu vrtov vrstijo vile. Na desni se kot ogrlica niza drevored nizkih okroglih krošenj, za njim hiše – vile in pomembni javni objekti.

Takoj na začetku mi na desni pozornost ujameta dva stanovanjska bloka, tako imenovana LIP-ova oziroma Inlesova. Zgrajena sta bila sredi petdesetih let za zaposlene, sprva pa je bila tu tudi Inlesova uprava. Čudim se imenitnemu kamnoseškemu delu pritličnih zidov. Vhod je oblikovan s pozornostjo in občutkom. Balkonske ograje izkazujejo oblikovalski trend tistega časa. Navdušita me nosilca za zastave.

Pogled na levo se mi lep čas zadrži na večji stavbi (Kolodvorska 18) v historični maniri, sprva tako imenovana Kolodvorska restavracija, po drugi svetovni vojni pa dijaški dom za mladino iz oddaljenih krajev širšega ribniškega okoliša (Draga, Loški Potok itd.), nekaj časa pa je bilo v njej okrajno sodišče. Fasada je bogato okrašena z reliefnimi detajli, školjkami, obrobami, venci, kapiteli. Kliče po obnovi.

Vrstijo se vile podjetnih Ribničanov, grajene med obema vojnama, v sodobnem modernizmu, Klunova, Radoničeva, Cvarova. Arhitektura vseh je podobna, vsaka pa s specifičnimi podrobnostmi in dekoracijo. Vsem sta skupna štirikapna streha in skrbno zasnovan vhod. Odlikujejo jih detajli, ki govorijo o ustvarjalnosti in čutu za podrobnosti gradbenih rešitev ter spretnosti in potrpežljivosti mojstrov, kakršnih sedaj ni več. Večino teh objektov je zasnoval premalo izpostavljen, vsestransko nadarjen gradbenik Alojz Hren, katerega podjetje jih je tudi zgradilo.

V istem času in slogu je zgrajen tudi Sokolski dom, danes vsem poznan kot TVD Partizan. Ves čas je pomemben prostor številnih športnih in kulturnih dejavnosti. Nestrpno čaka obnove in posodobitve.

Sledi imenitna velika hiša, zgrajena leta 1925, takrat imenovana meščanska šola, za potrebe nižje gimnazije. Poleg stoji deška šola, grajena leta 1907 v historični maniri.

Nasproti se srečamo z Ramorjevo vilo. Ta nas kot edina navduši s pristno secesijo, še bolj pa z reliefom pesnika Prešerna na vzhodni fasadi in njegove Julije na zahodni fasadi. Skladno in skrbno je oblikovana tudi vrtna ograja, ki zaokroži hišo z vrtom v celoto, kot se za pravo vilo spodobi. Postaviti jo je dal podjetnik Ramor, sicer živeč v Trstu. Sledi objekt v historičnem

slogu, bivša lekarna, ki jo je za svojo dejavnost zgradil lekarnar Ančik. V njem je sedaj Glasbena šola.

Prek križišča s semaforjem je na desni Oražmova vila, v kateri je bila nekoč ordinacija znamenitega dr. Oražma. Sosedstvo ji dela bivši Dom JLA, kasneje Ideal center. Grajen sredi sedemdesetih let, ambiciozna in razkošna arhitektura betona, ponos jugoslovanske politike. Razpadajoč žalostno čaka svoje že dolgo nejasne usode.

Na levi stoji večstanovanjski objekt, občinski blok. Arhitekturne rešitve na njem so zanimive. Detajli balkonskih ograj in cvetličnih korit jasno potrjujejo gradnjo na začetku šestdesetih let. Prav gotovo so premalo opaženi! Kaj ko bi v ljubka teraco korita namestili cvetje? Bilo bi res ljubko in v veselje stanovalcem in mimoidočim.

Imenitno in skoraj monumentalno zaključuje ulico nekdanja Posojilnica, grajena tik pred drugo svetovno vojno. Njena vzhodna poslikana fasada že od daleč pozdravi in spomni prišleke z vlaka na bogato ribniško tradicijo suhe in lončene robe. Fresko je ustvaril ribniški rojak, slikar France Mihelič. Pozorno oko opazi jasno arhitekturno govorico in odlične detajle. Podstavek v klesanem kamnu, osrednji volumen v grobi strukturi ometa in lahkoten izraz zadnje, zgornje etaže. V teraco izvedbi sta narejena dva mojstrsko oblikovana vhoda. Velika pozornost je bila namenjena vogalnemu vходу, ki je obrnjen na križišče. Žal oba vhoda kazijo brezobzirno oblikovani in nameščeni napisi trenutnih dejavnosti v lokalih. Tudi Posojilnica prosi za več spoštljivosti in nekaj osvežitve.

Kolodvorska ulica, nekaj desetletij ponos Ribnice in nekaj desetletij potisnjena v pozabo, se s ponovnim prihodom vlaka nadeja boljših časov, saj bomo morda sedaj po njej pogostejše hodili peš.

Vogal ulice je bil oblikovan reprezentativno, danes omalovaževalno.

Lipicanci – beli ponos

Vzreja konj je v Ribnici in okolici vsakemu obiskovalcu makadamskih poti takoj razvidna. Tovrstna dejavnost je na našem območju zelo razširjena in priljubljena. Konji so prisotni na pašnikih v skoraj vsaki vasi in črede se povečujejo.

Pogovarjali smo se z rejcem lipincev Primožem in Nežo Tanko. Oba izhajata iz okolja, kjer so živali bile del vsakdana, in ko se jima je ponudila priložnost, da bi sama ustvarila nekaj svojega, sta priložnost pograbila z obema rokama. Odločila sta se, da se bosta posvetila vzreji slovenske avtohtone pasme lipicanec. Kot pravi Primož, je bilo razlogov pri odločitvi za pasmo več. Pasma lipicanec je pri nas avtohtona pasma. Je najstarejša kulturna pasma konj v smislu, da ima znane rodovnike in ciljno usmerjeno rejo. Lipicanec je tudi ena redkih pasem, ki je uvrščena na seznamu nesnovne dediščine človeštva pri UNESCO. Pri snovanju živali so za namen razvoja lipincev izbrali namenske konje iz različnih delov Evrope. V letu ustanovitve kobilarne (1580) so v Lipico pripeljali žrebce iz Španije, pozneje so za oplemenjevanje uporabljali še žrebce danske, kladrubške, napolitanske in arabske krvi. V iskanju velikostnega okvira so se odločili za višino 150–156 cm, format kvadrata in ne položnega pravokotnika. To pomeni, da je konj približno enako visok, kot je dolg. Taka telesna konstrukcija omogoča konju in jahaču elegantno in lahkotno gibanje, izredno gibčnosti in okretnost. Lipica je začela z vzrejo konj za potrebe habsburškega dvora. Izreden napredek se je nato zgodil konec osemnajstega stoletja, ko so na Dunaju ustanovili Špansko šolo jahanja. Lipicanec ima živahen temperament, je dobro učljiv, primeren za izvajanje klasičnih dresurnih elementov in tudi za vse oblike konjeniškega udejstvovanja pod sedlom in v vpregi. Izoblikovalo se je šest klasičnih linij žrebcev in osemnajst klasičnih rodov kobil. Klasične linije žrebcev in rodovi kobil so tiste linije in rodovi, katerih izvor je v Kobilarni Lipica. Poleg teh poznamo še dve dodatni liniji žrebcev, ena je iz Madžarske in ena iz Hrvaške, ter rodove kobil iz Madžarske, Hrvaške, Romunije in jugoslovanske rodove kobil. Linije žrebcev in rodovi kobil so dobili imena po imenih njihovih začetnikov. Žrebci dobijo ime linije po očetu, kobile pa

ime rodu po materi.

Primož je tudi član Združenja rejcev lipincev. Združenje je bilo ustanovljeno leta 1991, nakar je bilo leta 2006 priznано kot rejska organizacija, ki v sodelovanju s Kobilarno Lipica vodi rodovniško knjigo ZRLS za lipicance v lasti članov združenja. V združenju so organizirani rejci in ljubitelji lipincev. Združenje si prizadeva za popularizacijo konj lipicanske pasme, uporabnih za delo, šport in rekreacijo ter namene turistične ponudbe. Združenje poleg svojih splošnih društvenih nalog izvaja tudi naloge priznane rejske organizacije in pri tem uresničuje cilje rejskega programa za konje lipicanske pasme.

S trdim delom so prišla tudi prva priznanja. S petletno kobilasto vzrejo so v letu 2019 prejeli oceno kot najboljša kobila v generaciji. V lanskem letu je na testu delovne sposobnosti, ki je pomemben selekcijski ukrep, prav tako dobila nagrado za najboljšo kobilo v generaciji, predvsem zaradi kakovosti izdatnih hodov in elastičnosti gibanja.

Primož in Neža imata trenutno čredo desetih konj, ki jima, kot pravita, popolnoma zadostuje in nimata interesov po dodatnem povečevanju črede. Ostaja pa jima želja, da bi čredo oplemenitila s kakovostnimi in priznanimi kobilami.

*Jurij Kožar
Foto: Primož Tanko*

Primož Tanko z Jadranko XV in jahalko Barbaro Boben.

Primož in Neža Tanko z družino na rejski razstavi v Lipici 2020. Poleg tudi nagrajena kobila Jadranka XV.

Delovanje Gasilske zveze Ribnica v letu 2020

Šeše vodstvo GZ Ribnica

Gasilstvo na Ribniškem se prebuja. V letih 2019 in 2020 smo naredili pravcato reorganizacijo delovanja gasilstva v naši zvezi.

Začeli smo z ustanovitvijo sektorjev. V naši zvezi je dvajset gasilskih društev, ki smo jih razdelili na štiri sektorje. V sektorju Dolenja vas so PGD Grčarice, PGD Rakitnica, PGD Dolenja vas, PGD Lipovec in PGD Prigorica. V sektorju Ribnica so PGD Nemška vas, PGD Otavice, PGD Goriča vas, PGD Ribnica in PGD Bukovica. V sektorju Ortnek so PGD Dolenji Lazi, PGD Jurjevica, PGD Sušje, PGD Sveti Gregor in PGD Velike Poljane. V PGD Sodražica pa so PGD Vinice - Zapotok, PGD Zamostec, PGD Sodražica, PGD Žimarice - Globel - Podklanec in PGD Gora.

Razdelitev sredstev je tako prepuščena posameznemu sektorju, kjer se društva sama med sabo dogovorijo, kako se bodo delila sredstva, za vsako leto posebej. Društva imajo na razpolago sklad za vzdrževanje gasilskih domov, sredstva za redno dejavnost in sredstva za nakup gasilske opreme in vozil. Tukaj gre zahvala tudi sedanjemu občinskemu vodstvu, ki ima za gasilstvo kar velik posluh.

Poleg občinskih sredstev se v GZ Ribnica trudimo tudi za pridobivanje dodatnih sredstev na državnih razpisih. Seveda si v prihodnje želimo sodelovati tudi na kakšnem evropskem projektu, ki bi nam zagotovil precej večja finančna sredstva, s čimer bi lahko tudi razbremenili občinski proračun.

Pol leta po zamenjavi občinske oblasti

se je zamenjalo tudi vodstvo GZ Ribnica, in sicer na začetku lanskega leta. Od takrat smo kljub povečanemu delovanju precej zmanjšali režijske stroške delovanja zveze. Začeli smo z letovanji gasilske mladine, ki se ga je letos udeležilo že več kot 120 ljudi. V lanskem letu smo podvojili število udeležencev izleta veteranov. Letos smo začeli z novim tekmovanjem, gasilskim rallyem. Postavili smo spletno stran www.gzr.si, kjer je poleg splošnih vsebin, ki se tičejo vseh društev, tudi prostor za predstavitev vsakega posameznega društva. Pri izobraževanju smo prešli iz enega na tri tečaje na leto, v preteklosti na kar enajst tečajev, zaključenih v letošnjem letu. Vsak tečaj ima 25–30 udeležencev. Poleg naših gasilcev vodimo izobraževanja tudi za gasilce iz GZ Loški Potok in GZ Velike Lašče.

Pri nakupu opreme društva počasi prihajajo na zeleno vejo z rednimi nakupi, ki jih usklajuje novoustanovljena komisija za tehniko. Vsako društvo mora po zakonu glede na kategorizacijo imeti določeno količino zaščitne in gasilske opreme, ki pa ne sme biti prestara. Žal je bilo na začetku lanskega leta stanje katastrofalno. V lanskem in letošnjem letu sta se v zvezi kupili dve gasilski vozila za moštvo (GVM-1), eno v PGD Velike Poljane in drugo v PGD Sušje, še eno pa se bo kupilo drugo leto v PGD Jurjevica. Poleg

tega je v postopku nakup tehnično-reševalnega vozila z dvigalom (TRV-D) za PGD Ribnica in gasilskega vozila s cisterno (GVC 16/25) za PGD Dolenja vas. Oboje bo dobavljeno na začetku leta 2022. Poglavitna cilja vseh teh nakupov sta zagotavljanje varnosti naših gasilcev in čim učinkovitejše delo na intervencijah pri reševanju ljudi in živali ter preprečevanju materialnih škod.

Korak naprej smo naredili tudi pri servisiranju gasilnikov, ki jih izvajamo v okviru GZ Ribnica. Izobrazili smo dva nova serviserja, ki sta prevzela delo od prejšnjega predsednika GZ. Z dnevi odprtih vrat po društvih, ko se naredi tudi akcija servisiranja gasilnikov na lokacijah društev, smo servis gasilnikov približali ljudem po celi občini. Gasilnik brez rednega vzdrževanja v veliko primerih zataji prav takrat, ko ga najbolj potrebujemo, zato so redni pregledi bistvenega pomena pri požarni preventivi.

Na koncu bi se zahvalil vsem našim gasilcem za veliko število prostovoljnih ur, ki so jih vložili v gasilstvo, ter za vse nesebično in požrtvovalno delo, ki so ga naredili v preteklosti. V upanju na čim manjše število požarov in ostalih nesreč v prihodnjem letu pa vsem občankam in občanom želim vesele božične praznike in srečno novo leto 2021.

*Jože Andolšek,
predsednik GZ Ribnica*

»Naše malo lahko nekemu pomeni veliko.«

Nedavni potres na Hrvaškem je sprožil številne dobrodnele akcije, organizatorja ene izmed njih pa sta bila tudi Nikola Nedimović in njegov najboljši prijatelj Eldin Avdić. Prvi pravi, da vedno rad pomaga ljudem v stiski, na vseh poteh pa ima moto: »Dobro se z dobrim vrača.« Poziv za zbiranje pomoči sta objavila na družbenem omrežju Facebook, in sicer s pozivom »Kdor želi pomagati za Hrvaško«, objavljenimi lokacijami dostavnih vozil in informacijo, koliko časa bosta vozila čakali. Prvi dve lokaciji zbiranja sta bili v Ljubljani, 1. januarja na Rudniku in v BTC-ju, drugi dve lokaciji pa sta bili v Ribnici in Kočevju, prav tako 1. januarja. Odziv ljudi je bil velik, saj sta prijatelja zbrala za dva kombija oblačil, odej, nepokvarljive hrane, vode v plastenkah in sanitetnega materiala. Kombija s pomočjo sta pripeljala na naslov Rdečega križa Dvor, Srbska pravoslavna cerkvena občina Dvor pa jima je izdala potrdilo o dostavljeni pošiljki z zagotovilo, da bo pomoč prišla v roke najranljivejšim in pomoči potrebnim. Ob tej uspešni akciji se Nikola Nedimović zahvaljuje vsem dobrim ljudem, ki so darovali stvari, zahvala pa gre tudi podjetju Pony Express, v katerem so jima izposodili vozila za dostavo. Na vprašanje, ali imata v načrtu še kakšno podobno akcijo, Nikola odgovarja, da so se pogovarjali, da bi bilo tudi lepo pogledati malo po Sloveniji, kdo je potreben

pomoči, in da bi jim osebno dostavili stvari, ki jih potrebujejo.

*Tina Zajc Zver
Foto: Nikola Nedimović*

Prihod na Rdeči križ Dvor

Intervju Andrej Šilc

Samooskrba z električno energijo ali net-metering

Samooskrba z električno energijo je dandanes dostopna praktično vsakomur, ki se za njo odloči. Sončna elektrarna za samooskrbo je postala predmet razprav in vse več ljudi se v zadnjem času s pomočjo nepovratnih sredstev in ugodnih kreditov odloča za postavitev sončne elektrarne. Zelo pomemben je tudi ekološki vidik, saj se pri tovrstni proizvodnji električne energije ne sprošča ogljikov dioksid. Pogovarjali smo se z Andrejem Šilcem iz podjetja Šilc, d. o. o., ki se ukvarja s postavitvami »domačih« elektrarn.

Kaj pomeni net-metering?

Net-metering ali samooskrba je proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov z napravo za samooskrbo, ki je priključena na notranjo nizkonapetostno inštalacijo stavbe. Namenjena je pokrivanju lastnega odjema električne energije končnega odjemalca, in sicer gospodinjstvega ali malega poslovnega odjemalca.

Kako deluje sistem samooskrbe?

Samooskrba z električno energijo ne pomeni popolne samooskrbe končnega odjemalca z električno energijo. Končni odjemalci z napravo za samooskrbo se namreč brez pomoči omrežja ne morejo samooskrbovati z električno energijo in nujno potrebujejo omrežje. Taka sončna elektrarna je namenjena pokrivanju lastnih potreb, viški ali manjki pa se uravnavajo prek omrežja, ki deluje kot neke vrste shranjevalnik energije, tako da ni motenj pri oskrbi z energijo. Ko domača sončna elektrarna proizvaja več energije, kot se je porabi (v obdobjih visoke osončenosti), viške oddaja v omrežje. In obratno: ko sončna elektrarna ne proizvaja dovolj energije (v obdobjih nizke osončenosti, ponoči), prejmete električno energijo iz omrežja. Razlika med prevzeto in oddano delovno električno energijo se obračuna na koncu koledarskega leta. Ker je proizvedena količina električne energije v poletnih mesecih višja kot pozimi, lahko viške električne energije, proizvedene poleti, porabite brezplačno pozimi in tako v okviru koledarskega leta potrebno količino energije pokrijete z lastno proizvodnjo.

Zakaj se odločiti za samooskrbo s sončno energijo?

Sončna energija je trajni vir energije z ogromnim potencialom, ki ga z domačo sončno elektrarno lahko izkoristite za samooskrbo in energetske neodvisnost svojega doma. S tem si zagotovite stroškovno

in okolju prijazno oskrbo z električno energijo. Sončna elektrarna pri ustvarjanju električne energije namreč ne sprošča ogljikovega dioksida ali drugih toplogrednih plinov.

Ali obstajajo kakšne omejitve?

Omejitve obstajajo, in sicer so vezane na priključno moč varovalk. Samooskrbo je možno priključiti na vsa merilna mesta, kjer moč varovalk ne presega 3 x 63 A in za katera distribucijski operater izda soglasje za priključitev. Velikost elektrarne za samooskrbo je navzgor omejena na 34 kW.

Kdo lahko postavi sončno elektrarno za samooskrbo?

Sončno elektrarno za samooskrbo lahko postavi gospodinjstvi ali mali poslovni odjemalec, ki je hkrati tudi lastnik merilnega mesta v stavbi, ki se samooskrbuje z električno energijo.

Je vsakemu prosilcu za izdajo soglasja za priključitev za individualno samooskrbo ugodeno?

Žal ne. Na določenih lokacijah se je pojavila težava z omrežjem oziroma z močjo transformatorskih postaj, ki ne omogočajo novih priklopov sončnih elektrarn. Sicer podjetja Elektro posodablajo infrastrukturo, vendar ne tako hitro in v takšni meri, kot bi si želeli. Zaenkrat velja rek: »Kdor prvi pride, prvi melje.«

Kakšen je postopek priključitve elektrarne za samooskrbo?

Pred priključitvijo naprave za samooskrbo na notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo stavbe je treba pri distribucijskem operaterju pridobiti soglasje za priključitev. To velja tako za nova kot za obstoječa merilna mesta. Po pridobitvi soglasja se sklene pogodba o priključitvi.

Sledi še sklenitev pogodbe o samooskrbi, ki jo lastnik naprave za samooskrbo sklene z enim od ponudnikov na slovenskem trgu. Ko so vse pogodbe sklenjene, se pri distribucijskem operaterju odda vloga za prevzem samooskrbe. Postopek v povprečju traja od dva do tri mesece.

Kje je optimalno postaviti sončno elektrarno?

Elektrarna se lahko postavi na streho stavbe, ki se bo samooskrbovala z električno energijo, ali na pomožni objekt (prizidke, garaže). V tem primeru gre za enostaven postopek. V vseh ostalih primerih pa takšna elektrarna potrebuje gradbeno dovoljenje, kar precej dvigne njeno ceno. Velika dejavnika pri proizvodnji električne energije za samooskrbo sta tudi orientacija strehe in mikro lokacija. Primernejše so južne lege.

Kako se odločimo za moč domače elektrarne?

Sončna elektrarna se dimenzionira na podlagi letno porabljene energije v preteklih letih, upošteva morebitne spremembe, ki jih načrtujete v bližnji prihodnosti (recimo vgradnja toplotne črpalke, nakup električnega avtomobila itd.). Smiselno je, da se proizvodnja čim bolj približa porabi in je ne presega preveč. Zato so naš cilj pravilno dimenzionirane elektrarne za samooskrbo, da se pri letnem popisu ne pojavijo prevelike razlike. Predimenzioniran net-metering ne služi stoodstotno svojemu namenu in samo še podaljšuje amortizacijsko dobo investicije.

Kdaj se odločiti za samooskrbo?

V primeru, da gradite novo stanovanjsko hišo, kjer bo njen primarni vir ogrevanja električna energija (toplotna črpalka, klima, IR-paneli itd.), je postavitve sončne

elektrarne dobra naložba v prihodnost. Enako velja za obstoječe stanovanjske hiše, sploh če razmišljate o menjavi ogrevanja in se boste odločili za električno energijo.

Pri zagonih in obratovanju močnejših delovnih strojev se po navadi porabi največ električne energije. Samooskrba z elektriko iz lastne net-metering elektrarne vam, če ste pravna oseba, obrtnik ali večji kmetovalec, lahko račun za porabljen elektriko precej zmanjša.

Kako varna je naložba v samooskrbo sončno elektrarno? V kakšnem času se investicija povrne?

Investicija v sončno elektrarno je varna naložba z zelo nizkim tveganjem. Ko se odločamo za investicijo v neko stvar, je pomembna amortizacijska doba oziroma obdobje njenega vračila. Edini realen podatek v tem primeru je poraba električne energije. Z večanjem priključne moči sončne elektrarne pada tudi cena na kilovatt inštalirane moči. Vendar če gledamo povprečno, je predvidena življenjska doba sončne elektrarne trideset let, naložba pa se lahko povrne že v osmih letih.

Kakšne stroške z električno energijo ima lastnik samooskrbne sončne elektrarne?

Kot že omenjeno, lastnik naprave za samooskrbo mora z dobaviteljem skleniti pogodbo o samooskrbi. Z njo se dogovorita, da se oddana električna energija (kWh) kompenzira s prevzeto električno energijo (kWh) v letnem obračunskem obdobju. Za količino delovne električne energije, prevzeto in oddano prek merilnega mesta, na katerega je priključena naprava, se uporablja enotarifno merjenje električne energije. Lastniku elektrarne se pri obračunu upošteva tista količina elektrike (kWh), ki predstavlja razliko med prevzeto in oddano delovno električno energijo. Odčita se jo na istem merilnem mestu ob zaključku obračunskega obdobja. Torej v primeru, da je lastnik samozadosten, stroškov z električno energijo nima. Ostanejo pa mu stroški omrežnine, ki jih poravnava za uporabo električnih vodov.

Kaj pa v primeru, da sončna elektrarna proizvede več električne energije, kot je lastnik porabi?

V primeru, da bo elektrarna proizvedla več električne energije od letne porabe vaše stavbe, boste viške energije dobavitelju prenesli brezplačno. Pri samooskrbi namreč ne gre za opravljanje pridobitne

dejavnosti, tako tudi ne bo prodaje električne energije, zato tudi ni potrebe po registraciji fizičnih oseb za opravljanje dejavnosti. Iz tega razloga je zelo pomembno skrbno načrtovanje velikosti sončne elektrarne in je najbolj optimalno postaviti elektrarno, ki bo letno proizvedla ravno toliko ali malo manj elektrike, kot je porabite.

Ali je investitor upravičen do kakšnih nepovratnih sredstev?

Trenutno je v veljavi razpis Eko sklada 71SUB-SO19, ki investitorju ob postavitvi lastne elektrarne za samooskrbo zagotavlja nepovratna sredstva v višini 180,00 EUR na 1 kW inštalirane moči.

V bližnji prihodnosti se obetajo spremembe na področju samooskrbe. Kakšne?

Predlog novega zakona o spodbujanju učinkovite rabe energije prinaša precej sprememb in novosti. Glede na predlog zakona se net-metering ukinja, in sicer v smislu, da bo moral lastnik sončne elektrarne plačati omrežnino za vso iz omrežja prejeta električno energijo. Zapisano preprosto: odjemalci s samooskrbo količin prevzete električne energije iz omrežja ne morejo zmanjšati za količine oddane energije v omrežje in plačati omrežnine le za razliko (t. i. netiranje). Novost je tudi, da ne bo treba pridobiti soglasja za priključitev za primere, ko priključna moč ne presega 50 kW. Pred priključitvijo pa mora končni odjemalec s samooskrbo v tem primeru obvestiti distribucijskega operaterja, ki lahko z odločbo tudi zavrne priključitev. Če take odločbe distribucijski operater ne izda in vroči stranki v enem mesecu od prejema popolnega obvestila, se šteje, da je končni odjemalec s samooskrbo pridobil pravico do priključitve na distribucijsko omrežje in lahko zahteva sklenitev pogodbe o priključitvi. Spremembe pa naj ne bi

Streha v Obrtni coni Ugar

začele veljati takoj. Zakon dopušča, da v sedanjem sistemu tako imenovanega net-meteringa ostanejo vse že priključene samooskrbne sončne elektrarne in vse tiste, ki bodo v omrežje priključene najkasneje do 31. decembra 2023.

To pomeni, da je smiselno, da tisti, ki razmišljajo o samooskrbni sončni elektrarni, to naredijo čim prej oziroma pred uvedbo načrtovanih sprememb.

Obstajajo kakšni argumenti, ki ne govorijo v prid sončnim panelom, reci-mo toča ali sneg?

Naše podjetje nudi visokokakovostne module slovenskega proizvajalca BISOL. Moduli so testirani in certificirani za obremenitve, kot sta sneg in toča, seveda tudi veter. Prenašajo obremenitev snega 5400 Pa (900 kg/m²) in se ponašajo z mehansko odpornostjo fi 25 mm | 83 km/h. V teh primerih govorimo o vremenskih pojavih, ki vplivajo na vse – ne samo na module, temveč tudi neposredno na kritino, če ni modulov. Tudi sneg, toča in veter poškodujejo kritino neposredno, medtem ko moduli izredno dobro prenašajo takšne obremenitve. Do sedaj še nismo imeli slabe izkušnje, pa se ukvarjamo s postavitvijo sončnih elektrarn že dvanajst let.

Sašo Hočevnar

Streha domače elektrarne

Aleš Mihelič

Skoraj leto dni je od tega, ko je izbruhnila epidemija bolezni covid-19 in postavila ves svet na glavo. V preteklih mesecih je polnila časopisne vrstice ter nas zaposlovala z iskanjem rešitev in sprejemanjem ukrepov, s katerimi bi čim bolj omilili posledice epidemije za ljudi in gospodarstvo. Kljub visoki obremenjenosti zaradi sprejemanja kratkoročnih ukrepov na Ministrstvu za infrastrukturo nismo pozabili na zagon številnih infrastrukturnih projektov, s katerimi bomo spodbudili gospodarsko rast, s tem pa v prihodnjih mesecih in letih nadomestili del izpada BDP zaradi trenutne krize. S spodbujanjem javnih investicij želimo v največji meri prispevati k okrevanju in rasti gospodarstva.

Kljub številnim negativnim novicam, povezanim z epidemijo, nas je letos razveselilo, da se je po dolgih treh letih, ki so bila zaznamovana s številnimi prav-

Druga cev predora Karavanke postaja realnost

nimi zapleti, končno začela obnova druge cevi karavanškega predora. Ko sta se slovenska in avstrijska stran dogovorili za nadgradnjo predora Karavanke in za izgradnjo druge cevi kot najbolj optimalno dolgoročno rešitev prometne varnosti in pretočnosti prometa v predoru, so sledila leta prostorskega umeščanja, projektiranja in pridobivanja gradbenega dovoljenja, tako da je konec leta 2017 družba DARS objavila razpis za gradnjo predora. Nato so se zvrstili pritožbe, revizije ter številni zapleti in na začetku prejšnjega leta je končno prišlo do podpisa pogodbe z izbranim izvajalcem, turško družbo Cengiz Insaat, v višini skoraj 100 milijonov evrov. Žal je epidemija bolezni covid-19, zaradi katere so bile ovirane oziroma onemogočene mobilizacije delovne sile in mehanizacije iz Turčije, za nekaj mesecev premaknila začetek del, tako da je v juniju turški gradbenec začel z izkopom druge cevi predora Karavanke, ki je z dolžino 3,5 kilometra najdaljši slovenski avtocestni predor. Kljub močno oteženemu delu zaradi epidemije, kar je prineslo nekaj časovne zamude, po zagotovilih izvajalca to ne bo vplivalo na končni rok izgradnje predora, ki je maja 2025, z vključeno izvedbo elektro-strojne opreme predora.

Na Ministrstvu za infrastrukturo smo s spodbujanjem gradbenih del v času epi-

demije hkrati tudi opozarjali, da morajo dela potekati v skladu z vsemi predpisanimi ukrepi glede razmer v času epidemije. Z veseljem ugotavljam, da sta tako družba DARS kot turški izvajalec uspela zagotoviti varnost za delavce in vse ostale deležnike, da dela v predoru potekajo nemoteno in v skladu s terminskim načrtom, brez večjih problemov, prav tako v predoru ni nekih nepredvidenih težav. Na ministrstvu si želimo, da dela potekajo hitro in učinkovito, vendar v skladu z vsemi varnostnimi standardi. Do sedaj je bilo izkopanih 270 metrov predorske cevi.

Karavanški predor bo odpravil veliko ozko grlo na področju cestnega prometa med Slovenijo in Avstrijo. Prispeval bo k razvoju celovitega cestnega omrežja in izboljšal neposredno povezavo dveh koridorjev jedrnega omrežja TEN-T. Tako kot je izgradnja predora leta 1991 odprla okno v svet, pospešila logistične prometne tokove, pozitivno vplivala na trgovino in turizem ter dodatno povežala Slovenijo in Avstrijo, bo prenovljena druga cev karavanškega predora v letu 2025 še izboljšala varnost in pretočnost za vse udeležence v prometu ter ustvarila dodatne pogoje za rast slovenskega gospodarstva.

Aleš Mihelič,

državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo

Občina Ribnica in štab Civilne zaščite Ribnica aktivno spremljata razmere v zvezi z novim koronavirusom

Občinski štab Civilne zaščite Ribnica v zvezi z novim koronavirusom redno spremlja razmere in izvaja ukrepe, ki so skladni z državnimi navodili in sorazmerni s situacijo v državi in naši občini.

Glavni cilj je varovanje zdravja in življenja ljudi, tudi na področju naše občine, predvsem pa dobro organizirano delovanje vseh pomembnih subjektov, ki so neposredno vključeni v preprečevanje širjenja okužbe. Epidemija se žal še vedno ne umirja tako, kot si želimo, lahko pa zagotovimo, da razmere v občini s skupnimi močmi ves čas uspešno nadzorujemo. Civilna zaščita se je v vsem tem času velikokrat sestala, večinoma v ožji zasedbi, na različnih ravneh in v aktivno delovno skupino vključila vse javne zavode, policijo, krajevne skupnosti, gasilce, župnije in prostovoljce, ki so resnično vsakič znova nepogrešljivi. Ves čas pa poteka dnevno obveščanje o stanju aktivnih okužb na območju naše občine in o aktivnostih, ki se izvajajo glede na izkazane rezultate brisov.

V času razglašene epidemije smo zagotovili zadostno število različnih zaščitnih mask za vas, drage občanke, dragi občani (približno 10.000), ter si priskrbeli nadaljnjo zalogo preostalih zaščitnih sredstev (očala, vizirji, razkužila, rokavice, zaščitne obleke) in druge potrebne opreme za izvedbo morebitne množične izolacije (nakup desetih zložitljivih postelj). V času zaprtja vrtca in šole smo ponudili in zagotovili nujno varstvo otrok na domu kar nekaj družinam oziroma tistim staršem, ki so v izrednih razmerah dolžni še naprej opravljati svoje delo na delovnem mestu (zdravstvo, vojska, policija). Vzpostavili smo mobilni številki za izvajanje interventne oskrbe starejšim in osebam v karanteni ter za vse informacije v zvezi s koronavirusom v naši občini. Interventna pomoč je namenjena starejšim, gibalno oviranim in tistim, ki zaradi ukrepov zaježitve širjenja koronavirusa oziroma okužbe ne morejo ali ne smejo zapustiti stanovanja in se sami ali s pomočjo sorodnikov, sosedov ali prijateljev ne morejo oskrbovati z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami, kot so živila, zdravila in higienski pripomočki. Zaenkrat je bila s strani občanov izkazana potreba po osmih različnih naročilih hrane in zdravil, ki jih naročnikom dostavljajo člani Civilne zaščite Ribnica. Za vse prostovoljce zdravstvene stroke, prispele iz drugih krajev, smo zagotovili nastanitvene kapacitete za obdobje desetih dni. Lokalne ponudnike (gostince in kmetije) smo pozvali, da občanom ponudijo dostavo domačih pridelkov in izdelkov na dom. Zavedamo se, da se je treba v tem času izogibati večjim trgovinam, zato smo naredili seznam ponudnikov, objavljen na spletni strani naše občine, ki jih lahko občani neposredno kontaktirate prek spletne tržnice ali pa jih obiščete na lokalni tržnici na prostem (parkirišče pred Miklovo hišo) vsako soboto med 7. in 12. uro oziroma se lahko dogovorite s ponudniki za osebni prevzem. V sodelovanju z Zdravstvenim domom Ribnica smo vzpostavili COVID-točko in pomagali pri tehnični in organizacijski izvedbi množičnega testiranja s hitrimi testi (dostava HAGT-testov) ter hkrati zagotovili reden odvoz brisov, odvzetih na COVID-točki, na Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo v Ljubljano. Pri CUDV Draga, bivalna enota Ribnica, smo postavili

Zasedanje štaba CZ Občine Ribnica

začasni objekt, v katerem se je izvajala dekontaminacija oblačil in predmetov.

Ves čas prek vseh naših razpoložljivih kanalov (spletna stran, družbena omrežja, radijske postaje, lokalni časopis itd.) obveščamo o stanju v naši občini glede koronavirusa in o vseh sprejetih ukrepih. Kljub vsem naporom nam virusa najverjetneje ne bo uspelo popolnoma izkoreniniti in zavedati se moramo, da bo z virusom treba živeti še kar nekaj časa, dokler precepljenost ne bo zadostna. Vsi si želimo, da bi bilo letošnje leto bolj mirno, da bi bilo leto bližine in stiska rok, zato vas naprošamo, da še naprej upoštevate vse predpisane preventivne ukrepe, saj le tako lahko preprečimo nadaljnje širjenje virusa in znova svobodno zadihamo.

Dežurna številka Civilne zaščite Občine Ribnica:
051 681 264 (hrana, zdravila)

Dežurna številka za Psihološko pomoč
Zdravstvenega doma Ribnica: 040 664 754

Zdravstveni dom Ribnica: 01 837 22 00

Splošne informacije o covidu v občini Ribnica:
041 952 774

Tina Peček

Rešeto

Naslednja številka izide 26. februarja 2021.
GRADIVO ODDAJTE do 16. februarja 2021.

Ribnica uspešna na razpisu LAS PPD

Občina Ribnica je skupaj s partnerji uspešno kandidirala na 7. javnem pozivu LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe in prejela več kot 200.000 EUR ne-povratnih sredstev s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

S projekti želimo izboljšati kakovost življenja v Ribnici in okolici, povečati prepoznavnost turistične destinacije in hkrati ponuditi gostom edinstvene turistične produkte.

S projektom »Aktivno prek mostov – gozdovi, vode in mostovi Ribnice« bo vzpostavljena boljša infrastruktura, vsebinska in promocijska aktivnost za področje gibanja, predvsem na področju kolesarjenja. V izvajanje projekta bodo vključene tudi ranljive skupine – mladi, ženske in starejši. Občina Ribnica bo v sklopu tega projekta med drugimi uredila brv za kolesarje in pešce.

»Rokodelski Digi Lab« je projekt, ki ga je kot vodilni partner prijavljal Rokodelski center Ribnica, glavni namen projekta pa je na-

kup opreme za sodobne kreativne delavnice v Rokodelskem centru Ribnica. Z investicijo se bo spodbujal nadaljnji razvoj podjetništva in inovativnosti, hkrati pa se bo okrepilo sodelovanje med javnim, gospodarskim in nevladnim sektorjem za ustvarjanje zaposlitvenih priložnosti. S tem projektom se bo zagotovo dvignila tudi kakovost življenja v našem okolju, saj bodo lahko vse generacije kakovostneje preživljale svoj prosti čas.

Rokodelski center Ribnica pa je kot vodilni partner prijavil tudi projekt »Integralni turistični produkt Rokodelstvo«, ki predstavlja priložnost povezovanja treh lokalnih skupnosti na področju turizma. Občine Sodražica, Loški Potok in Ribnica imajo bogato zgodovino rokodelstva, ki predstavlja pomemben del identitete slovenskega naroda. Krovni produkt bo predstavljal tradicijo suhe robe, lončarstva in ostalih rokodelskih panog.

V okviru projekta »S kolesom od nature

do kulture« bosta izdelana analiza stanja in nabor kolesarskih poti na celotnem območju LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe. Pripravljen bo digitalni kolesarski turistični vodnik za različne ciljne skupine (družinsko kolesarjenje, turistično kolesarjenje, izletniško kolesarjenje, zahtevnejše kolesarjenje, manj zahtevno kolesarjenje). Kupljena bo kolesarska oprema (gorska e-kolesa, čelade, držala za telefon), s katero bo na tem območju razvita dodatna storitev na področju kolesarjenja, z možnostjo izposoje gorskih e-koles.

Poleg naštetih projektov naj omenimo še dva, pri katerih Rokodelski center Ribnica sodeluje kot partner, in sicer:

- Svet ponovne uporabe,
- Obredi ter obedi na Ribniškem.

O poteku izvajanja projektov vas bomo sproti obveščali.

Občina Ribnica na podlagi 7. in 10. člena Odloka o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Občini Ribnica (Uradni list RS, št. 23/18, 77/19) in sprejetega letnega programa športa v Občini Ribnica za leto 2021 objavlja

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA

1. Izvajalec javnega razpisa: Občina Ribnica, Gorenjska cesta 3, 1310 Ribnica.
2. Pravna podlaga: 7. člen Odloka o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Občini Ribnica (Ur. l. RS, št. 23/18, 77/19), v nadaljevanju: Odlok.
3. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje letnega programa športa in oddaja športnih površin za program:
 - 3.1 Prostočasna športna vzgoja otrok in mladine
 - 3.1.1 Celoletni programi v različnih športnih panogah, ki se izvajajo v obsegu najmanj 60 ur v obdobju 30 tednov
 - 3.1.2 Šolska športna tekmovanja
 - 3.2 Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport
 - 3.3 Kakovostni šport
 - 3.4 Športne prireditve
4. Na javnem razpisu lahko kandidirajo izvajalci športnih programov iz 4. člena Odloka, če so registrirani in imajo sedež v občini Ribnica in najmanj eno leto izpolnjujejo naslednje osnovne pogoje:
 - športno društvo mora imeti najmanj 20 članov s plačano članarino;
 - športne programe morajo izvajati neprekinjeno vsaj eno leto pred objavo javnega razpisa, na katerega se prijavljajo;
 - športne programe, ki so predmet razpisa, morajo izvajati najmanj 30 vadbenih tednov letno v obsegu najmanj 60 ur, razen v programih, pri katerih je z merili določen manjši obseg;

– udeleženci športnih programov so prebivalci občine Ribnica; – v programe športne vzgoje otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, ter program kakovostnega športa so vključeni športniki, ki so registrirani v nacionalni panožni zvezi prijavitelja in so vključeni v uradne tekmovne sisteme, opredeljene s strani OKS – ZŠZ, na katerega se javni razpis nanaša.

5. Merila za izbor in vrednotenje programov so opredeljena v Odloku, ki je priložen razpisni dokumentaciji.

6. Predviden obseg javnih sredstev: 35.000 EUR, od tega:

- 8.100 EUR za program prostočasne športne vzgoje otrok in mladine;
 - programi celoletne redne vadbe: 7.740 EUR;
 - šolska športna tekmovanja: 360 EUR;
- 18.630 EUR za program športne vzgoje otrok in mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport;
- 270 EUR za program kakovostni šport;
- 8.000 EUR za program športne prireditve.

7. Obdobje porabe dodeljenih sredstev po javnem razpisu: od sklenitve pogodbe do 30. 11. 2021.

8. Rok za predložitev vlog in način njihove oddaje: **vloga mora biti do 26. 2. 2021 dostavljena** v zapečatenem ovitku z oznako »Ne odpiraj – javni razpis LPŠ 2021« na naslov: Občina Ribnica, Gorenjska cesta 3, 1310 Ribnica.

9. Datum odpiranja vlog za dodelitev sredstev je predviden za 3. marec 2021 ob 9. uri. Odpiranje ne bo javno.

10. Vlagatelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v osmih dneh po sprejeti odločitvi.

11. Razpisna dokumentacija je od dneva objave razpisa objavljena na spletni strani Občine Ribnica: <http://www.ribnica.si>, dodatne informacije pa so na voljo pri Milošu Petelinu na telefonski številki 031 616 402.

Številka: 410-0001/2021
Datum: 29. 1. 2021

Samo Pogorelc l.r.,
župan

TERMINI OBJAV JAVNIH RAZPISOV V LETU 2021

Področje javnega razpisa	Višina sredstev 2021 (v €)	Predviden datum objave
1 Javni razpis za dodeljevanje pomoči za ohranjanje in spodbujanje razvoja podeželja v občini Ribnica v letu 2021	52.000	januar 2021
2 Javni razpis za dodelitev sredstev za spodbujanje razvoja starega mestnega jedra Ribnice ukrep 1: sofinanciranje najemnin ukrep 2: fasade ukrep 3: izveski	15.000 10.000 2.000	januar 2021
3 Javni razpis za sofinanciranje programov na področju turizma v občini Ribnica v letu 2021	20.000	januar 2021
4 Javni razpis za sofinanciranje izvajalcev letnega programa športa za leto 2021	35.000	januar 2021
5 Javni razpis za sofinanciranje programov ljubitelske kulturne dejavnosti	35.000	januar 2021
6 Javni razpis za pokroviteljstvo Občine Ribnica za leto 2021	25.000	januar 2021
7 Javni razpis za sofinanciranje ravnanja z azbestnimi odpadki v občini Ribnica	10.000	februar 2021
8 Javni poziv za sofinanciranje programov s področja izobraževanja odraslih	5.000	februar 2021
9 Javni razpis za sofinanciranje programov izvajalcev humanitarne dejavnosti	7.500	marec 2021
10 Poziv javnim zavodom in javnim podjetjem s sedežem na območju občine Ribnica za vključitev mladih iz občine Ribnica v počitniško delo	12.000	april 2021
11 Javni razpis za pospeševanje razvoja gospodarstva v občini Ribnica	50.000	maj 2021
12 Javni razpis za sofinanciranje programov mladinskih organizacij	7.000	maj 2021
13 Javni razpis za enkratno denarno pomoč za mlade in mlade družine za reševanje prvega stanovanjskega vprašanja	30.000	maj 2021
14 Javni razpis za sofinanciranje malih čistilnih naprav in hišnih črpališč v občini Ribnica	5.000	maj 2021

Zaradi trenutnih razmer v povezavi s koronavirusom si Občina Ribnica pridržuje pravico do spremembe predvidenih terminov objav.

Leto dni v knjižnici

Za nami je nenavadno leto, ki nas je precej naučilo. Ko to, kar smo knjižničarji imeli za samoumevno, to nenadoma ni več, je treba poiskati druge načine, biti ustvarjalen, se naučiti novih veščin za oblikovanje novih poti do bralcev. Kako je leto 2020 potekalo v Knjižnici Miklova hiša?

Dogodki v prvem trimesečju

Leto smo začeli s predstavitvijo monografije Doma je vse po starim! – Miklovi iz Ribnice na Dolenjskem avtorice Zalke Arnšek, s katero smo zaključili projekt EU Knjižnice Miklova hiša Ribnica z naslovom Življenje ustvarja zgodbe, ki ga je finančno podprl LAS PPD. Hkrati je začel v prostorih Knjižnice Ribnica delovati tudi domoznanski multimedijски zaslon, na katerem si lahko ogledate pesemsko in pripovedno izročilo Ribniške doline in Velikih Lašč, rekonstrukcijo loškopotoške oblačilne kulture, katalog Miklove zapuščine in elektronske izdaje publikacij, ki so izšle v sklopu projekta.

Konec januarja smo organizirali literarnozgodovinsko predavanje Franceta Hitija, ki nam je predstavil Bloško Resnico o Martinu Krpanu. Februarja smo k nam povabili ribniškega kantavtorja Žiga Bižala, ki je na koncertu predstavil novo zgoščenko z naslovom Šieme, nato igralko Vesno Anđelkovič z monokomedijo Ljubezenski oglas, konec februarja pa nam je danes žal že pokojni Metodij Rigler predstavil Jakobovo pot v Sloveniji. Za naše najmlajše je COPZ Dolenja vas v začetku marca uprizoril glasbeno pravljico Luna gre na pot. Sredi meseca marca smo zaradi epidemioloških razmer prireditveno dejavnost v knjižnici zaustavili. Do takrat je prireditve obiskalo kar okrog 500 obiskovalcev.

Poletje v znamenju Poletavcev in Knjižnice pod krošnjami

Knjižnica pod krošnjami je letos v ribniškem grajskem parku med julijem in avgustom sprejemala obiskovalce vsak dan v tednu. Poleg ponudbe knjig smo pripravili še nabor raznoraznega dogajanja, ki je potekalo vsak dan – branje pravljic, športne in družabne igre, vsak teden smo pripravili tudi ustvarjalno delavnico. Skupaj je v dveh mesecih odprtosti Knjižnico pod krošnjami obiskalo več kot 1000 obiskovalcev. Knjižnica pod krošnjami je letos potekala v sofinanciranju Občine Ribnica.

Poletavci so letošnje poletje brali že šesto leto zapored. Letos jih je bralno akcijo dokončalo kar 163. Akcija se je zaključila s spletnim prenosom žrebanja, kjer je nadobudneže pred zasloni zabaval Boštjan Gorenc – Pižama. Vsak Poletavec je bil letos bogato obdaran, za kar se zahvaljujemo letošnjim donatorjem.

Knjigobežnice

Konec septembra je Knjižnica Miklova hiša v sodelovanju z Občino Ribnica pred zdravstvenim domom postavila prvo knjigobežnico. Knjigobežnica je hiška, v katero postavimo knjige, ki smo jih že prebrali in se nam zdijo vredne, da dobijo drugega lastnika, da jih prebere še kdo. Iz nje lahko brezplačno vzamemo knjigo in jo preberemo, potem pa je ni treba vrniti. Sprejema knjige vseh oblik in velikosti, otroške in odrasle. Spomladi, ko upamo, da se bo epidemiološka slika izboljšala, bodo knjigobežnice dobile svoje mesto še v ostalih krajevnih skupnostih ribniške občine.

Nova celostna grafična podoba in spletna stran

Knjižnico Miklova hiša lahko od novembra naprej prepoznate pod novim logotipom, ki prepozna zapuščino Miklove hiše in jo združuje s sodobnimi oblikovalskimi pristopi. V tednu splošnih knjižnic smo začeli tudi z menjavo članskih izkaznic. Stare kartonske smo nadomestili s plastičnimi izkaznicami standardnega formata, ki na igriv način povezujejo klasično obliko logotipa s pisanimi knjigami z naših knjižnih polic. Avtorica CGP Knjižnice Miklova hiša je

Foto: Žiga Lovšin

akademska slikarka Tina Đenadić. S koncem leta je luč sveta ugledala tudi nova sodobna knjižnična spletna stran, prijazna uporabnikom, ki je trenutno še v urejanju.

Knjižnica v koronačasu

Z začetkom epidemije novega koronavirusa je knjižnica začela iskati nove načine, kako bralno kulturo gojiti virtualno. Da bi olajšali dostop do knjižničnih storitev na daljavo, smo za čas epidemije omogočili brezplačen dostop do e-knjig in e-virov tudi za nečlane. Proti koncu leta smo kot novost uvedli izposojno zvočnih knjig – Audiobook, ki si jih lahko prek aplikacije (iOS, Android), ki si jo lahko naložite na svoj telefon ali tablico, člani knjižnice brezplačno izposodite na daljavo.

V prvem valu smo vse do poletja v sodelovanju z ribniško gledališko skupino DramŠpil pripravljali interpretacije zgodb iz knjige Tam med Malo in Veliko goró. Vse zgodbe najdete na našem YouTube kanalu. Pripravili smo deset posnetkov, ki si jih je doslej ogledalo več kot 2000 ljudi.

Oktober smo postavili razstavo in sodelovali na okrogli mizi ob odprtju razstave Domoljub iz našega kraja – dr. Janez Oražem v luči učencev prvega razreda. Ob tej priložnosti je izšla tudi knjižica o projektu, ki ga je pripravilo Medgeneracijsko društvo za kakovostno starost Ribnica.

Za najmlajše smo novembra, ko zaradi drugega vala epidemije nismo mogli več izvajati pravljicnih uric, le-te prenesli na internet: nastale so Video pravljice, pravljice, ki jih ob ilustracijah iz slikanic mladinski knjižničarki pripravljata vsak četrtek ob 18.00 na naših spletiščih. Doslej je luč sveta ugledalo že devet pravljic. Poiščete jih lahko na naši spletni strani, YouTubu in Facebooku.

Jeseni smo kot novost uvedli še Poletavski knjižni izziv za učence od drugega do šestega razreda, v katerem vabimo otroke k sodelovanju pri mesečnih kvizih, ki potekajo tudi prek spleta. Vsak mesec izmed sodelujočih izžrebamo nagrajence, ki so pravilno odgovorili na vprašanje za posamezni razred.

Konec leta smo se med sabo povezale splošne knjižnice Dolenjske, Posavske in Bele krajine z željo, da v vaše dnevne sobe prek spletnih predavanj pripeljemo zanimive priznane goste z različnih področij. Zaenkrat načrtujemo pet predavanj in pogovorov, ki si jih bo mogoče ogledati tudi za nazaj. Prvo predavanje psihologa Željka Čuriča z naslovom Kriza se konča v glavi je že za nami, ogledate si ga lahko prek povezave na naši spletni strani. Živelja je tudi skupna Facebook stran, v kateri splošne knjižnice Dolenjske, Posavske in Bele krajine objavljamo in promoviramo zanimive vsebine – pravljice, predavanja in pogovore, ki nastajajo v naših knjižnicah.

Kaj pa izposoja?

Seveda na koncu ne smemo mimo najpomembnejše, osnovne

naloge vsake knjižnice, to je izposoja gradiva. Vseskozi smo se trudili, da smo lahko zagotavljali prost dostop do polic; v nasprotnem primeru pa smo vam gradivo po predhodnem naročilu izposodili brezplačno pred vrati Miklova hiše. Branje smo redno promovirali v različnih medijih – po radiu, v časopisih, na družabnih omrežjih. V pomoč pri izbiri smo z oktobrom začeli pripravljati tudi bralne vrečke. V vrečkah lahko najdete kakovostne knjige, razdeljene po žanrih (za odrasle) in po letih (za otroke), ki jih priporočamo knjižničarji. V času zaprtja šol smo se povezali s šolsko knjižničarko na Osnovni šoli dr. Franceta Prešerna Ribnica in skupaj omogočili, da so otroci lahko v naši knjižnici prevzeli šolske knjige za bralno značko in domače branje.

V letu 2020 nas je obiskalo okrog 40.000 ljudi, to je blizu 700 na teden (všteti so tudi »obiski« prek telefonskih klicev za podaljšave, rezervacije). Kupili smo 2000 enot gradiva, izposodili pa ste si kar okrog 100.000 enot gradiva.

Za tako negotovo leto, kot je za nami, smo ponosni, da nam je uspelo doseči vse navedeno, in upam, da nam bodo razmere kmalu dovoljevale, da se spet srečamo tako med knjižnimi policami – zapis nastaja v času onemogočenega prostega dostopa v knjižnico – kot ob novih aktivnostih in dogodkih, ki jih ta čas pripravljamo za vas.

*Nastja Hafnar, direktorica
Knjižnica Miklova hiša Ribnica*

Občina Ribnica na podlagi Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17) in Pravilnika za vrednotenje programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v Občini Ribnica (Ur. l. RS, št. 13/12, 12/18, 170/20) objavlja

JAVNI RAZPIS

zbiranja predlogov za sofinanciranje programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini Ribnica za leto 2021

- 1. Naročnik javnega razpisa:** Občina Ribnica, Gorenjska c. 3, 1310 Ribnica.
- 2. Predmet razpisa** je sofinanciranje materialnih in programskih stroškov za naslednje vsebine:

- redna dejavnost registriranih kulturnih društev oziroma njihovih sekcij, kulturna dejavnost v drugih društvih, ki imajo v svoji dejavnosti registrirano tudi kulturno dejavnost,
- kulturna dejavnost predšolske, osnovnošolske, srednješolske in študentske populacije – vse le v delu, ki presega šolske vzgojno-izobraževalne programe,
- izobraževanje strokovnih kadrov za vodenje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti,
- kulturne prireditve in projekti, ki so v interesu občine. **Za kulturne programe štejejo** vse oblike ustvarjanja, poustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih dobrin na področju knjižne, glasbene, plesne, mažoretne, folklorne, gledališke, lutkovne, literarne, likovne, fotografske, filmske in video dejavnosti ter kulturne dediščine.

- 3. V roku prispele prijave bodo ovrednotene** na podlagi določil in strokovnih meril Pravilnika za vrednotenje programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v Občini Ribnica (Ur. l. RS, št. 13/12, 12/18, 170/20). Pravilnik z merili je priloga razpisne dokumentacije.

- 4. Vrednost sredstev razpisa je 35.000 EUR.**

- 5. Dodeljena proračunska sredstva morajo** biti porabljena v obdobju proračunskega leta 2021, upoštevaje plačilne roke, kot jih določajo Zakon o izvrševanju proračuna RS in ostali podzakonski predpisi.

- 6. Pogoji sofinanciranja:** Na javni razpis se lahko prijavi kulturna društva, zveze kulturnih društev, ki jih ustanovijo društva, ostala društva, ki imajo v okviru svoje dejavnosti registrirano kulturno dejavnost, javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja za program, ki ne sodi v osnovno dejavnost iz ustanovitvenega akta javnega zavoda, ter samostojni kulturni ustvarjalci (nepoklicni),

Sofinanciranje vezave diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog

Knjižnica Miklova hiša Ribnica bo v sodelovanju z Občino Ribnica v letu 2021 omogočila sofinanciranje tiska in vezave diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog študentom s stalnim bivališčem v Občini Ribnica.

Uveljavljate lahko sofinanciranje tiska in vezave naloge v trdi vezavi, pri čemer skupni znesek sofinanciranja znaša največ 40 EUR. En (1) izvod naloge v trdi vezavi ostane Knjižnici Miklova hiša Ribnica za potrebe domoznanske zbirke.

Pogoji sofinanciranja:

- stalno prebivališče v Občini Ribnica,
- zaključek študija v šolskem letu 2020/21,
- uveljavljate lahko diplomska dela (1. bolonjska stopnja), ki se vsebinsko navezujejo na področje občine Ribnica,
- uveljavljate lahko magistrska (2. bolonjska stopnja) in doktorska dela (3. bolonjska stopnja) z vseh področij.

Več podrobnosti najdete na www.miklovahisa.si.

katerih dosedanje delo potrjujejo javno priznani uspehi oziroma so na enem od opisanih področij ustvarili zaključen projekt in izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo sedež v občini Ribnica,
 - da so registrirani za izvajanje kulturnih dejavnosti,
 - da izvajajo kulturne programe najmanj eno leto,
 - da imajo zagotovljene materialne, kadrovske, prostorske in organizacijske možnosti za uresničitev načrtovanih kulturnih dejavnosti,
 - da imajo urejeno evidenco o članstvu in plačani članarini,
 - da opravljajo dejavnost na neprofitni osnovi,
 - da občinski upravi vsako leto redno dostavljajo poročila o realizaciji programov in načrt aktivnosti za prihodnje leto,
 - da imajo plačane zapadle obveznosti do Občine Ribnica,
 - posamezni kulturni ustvarjalci morajo imeti stalno prebivališče v občini Ribnica.
- 7. Vsebine vloge:** Ponudbe morajo biti obvezno podane na prijavnih obrazcih iz razpisne dokumentacije, ki jo dobite ves čas razpisa v času uradnih ur v glavni pisarni Občine Ribnica, Gorenjska c. 3, 1310 Ribnica. Razpisna dokumentacija je objavljena tudi na spletni strani občine (www.ribnica.si).
 - 8. Rok in način prijave:** Pisne prijave na prijavnih obrazcih, z vsemi obveznimi prilogi, morate predložiti najkasneje do srede, **3. 3. 2021, do 12. ure** na naslov Občina Ribnica, Gorenjska c. 3, 1310 Ribnica (glavna pisarna), v zaprtih ovojnicah s svojim naslovom in pripisom »**Javni razpis LJUBITELJSKA KULTURA 2021 – NE ODPIRAJ**«.

- 9. Datum, čas in kraj odpiranja ponudb: 3. 3. 2021 ob 12. uri** v pisarni Oddelka za družbene dejavnosti. Odpiranju vlog smejo prisostvovati predstavniki društev in javnih zavodov oziroma vsaka oseba, ki kandidira na razpisu.

- 10. Obveščanje o izboru:** Ponudniki bodo o izidu razpisa obveščeni v roku 8 dni po sprejeti odločitvi direktorja občinske uprave. Z izvajalci kulturnih programov in projektov bo župan Občine Ribnica sklenil pogodbe o sofinanciranju.

- 11. Podrobnejše informacije** v zvezi z razpisom dobite na Občini Ribnica, Oddelku za družbene in gospodarske dejavnosti, pri Metki Tramte: telefon 01 837 20 23, e-pošta: metka.tramte@ribnica.si.

Številka: 410-0007/2021
Ribnica, 29. 1. 2021

*Samo Pogorelc,
župan Občine Ribnica*

Kot pribito drži, da take robe ni, kot je v Ribnici

Muzej Ribnica je z darovalci predmetov, fotografij, pripovedovalci, zunanjimi strokovnimi institucijami in sodelavci ter s finančno podporo Občine Ribnica in Ministrstva za kulturo na ogled postavil virtualno razstavo Suhe robe in lončarstva, ki kot predhodnica napoveduje fizično prenovo razstave v septembru 2021.

Takrat bomo obeležili šestdeset let prve postavitve muzejske razstave s to vsebino in ponovno opozorili na fenomen, ki je botroval prepoznavnosti Ribnice doma in po svetu.

Deželo suhe robe in lončarstva v digitalnem svetu predstavljamo z naslednjimi vsebinami:

- Dežela suhe robe in lončarstva; naravnimi pogoji.
- Les: les, drevesne vrste, suha roba, izdelki, družina/domačija bivanjsko-gospodarski prostori.

- Glina: glina, lončarstvo, hiša, ožaga, izdelki, pečarstvo, opekarna.

- Prodaja: krošnjarski patenti in dovoljenja, krošnjarstvo, prodaja suhe robe, prodaja lončenine, ljubezen po ribniško.

- Kino: izdelovanje različnih izdelkov, sestavljanje krošnje, zgodba krošnjarja Janeza Prijatelja.

Po uvodni predstavitvi virtualne razstave, ki jo boste našli na povezavi:

<https://www.rokodelskicenter-ribnica.si/pano/suha-roba-in-loncarstvo/>,

vstopite v računalniško obdelan prostor – render. Sprehod po virtualnem prostoru omogoča hiter in kratek pregled, lahko pa daljše in poglobljeno raziskovanje.

Poigrajte se z ikonami in vstopajte v prostore, ki so sicer znani, vendar prav vsak prinaša tudi marsikaj novega, včasih pozabljenega.

Vabljeni, da vstopite v virtualno razstavo.

Polona Rigler Grm, kustosinja in muzejska svetovalka

Kultura – kulturno – kulturni praznik – kulturna dediščina

Pred nami je slovenski kulturni praznik – Prešernov dan, edini slovenski državni praznik, ki ga pišemo z veliko začetnico. Praznujemo ga 8. februarja, in sicer na obletnico smrti največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna, ki je svoje prvo znanje nabiral v ribniški šoli. Je pa tudi res, da si tak praznik, pa ne le zaradi pravopisnih pravil, zasluži veliko začetnico. Je praznik kulture, vsega kulturnega in slovenske kulture.

Kultura

Besedo kultura smo prevzeli iz latinščine (cultura, izpeljane iz besede colere, ki pomeni »gojiti«). Danes beseda kultura pomeni zbirko dosežkov, vrednot človeške družbe kot rezultata človekovega ustvarjanja.

Kulturen

Teže je pojasniti besedo kulturen, čeprav se zdi, da prav vsak človek ve, kdo je kulturen. Tako kot kultura ima tudi ta beseda več pomenov. Morda je najbližje razlaga, da je kulturen tisti, ki se obvladuje, upošteva splošno veljavna načela, pravila vedenja in ravnanja.

Slovenski kulturni praznik

Slovenski kulturni praznik ima dolgo zgodovino. Prva vseslovenska proslava ob obletnici Prešernove smrti sega v daljno leto 1941. To je bil v času druge svetovne vojne praznik vseslovenske enotnosti in so ga praznovali 7. februarja. Kot praznik slovenske kulture se je 8. februar praznoval od leta 1945 naprej. Po osamosvojitvi pa je praznik dobil svoje mesto in ga praznujemo kot državni praznik ter je dela prost dan. Kulturni praznik je tudi praznik naše domoljubne zavesti.

Kulturna dediščina

Kulturna dediščina so sledi o ljudeh, njihovi kulturi in zgodovini, ki imajo izjemno vrednost za posamezen narod. Dediščina so dobrine, podedovane iz preteklosti, ki jih opredeljujemo kot odsev in izraz svojih vrednot, identitet, prepričanj, znanj in tradicij.

Zgodovina je zapis spomina, zapis na papir. Zgodovina nekega mesta in njegovega obrobja pa je mikro zgodovina, saj so v ospredju posamezni ljudje, vsakodnevní utrip mesta, kraja, vsakdanje življenje ... Ob proučevanju zgodovine se srečamo tudi z ljudmi, ki so prinesli spremembe v mestni vsakdan in so se tako ali drugače zapisali v zgodovino mesta, mnogi tudi širše.

V letošnjem letu se tako lahko spominjamo številnih znanih in

manj znanih rojakov iz naše Ribniške doline, čigar okrog obletnice rojstva ali smrti minevajo v letu, ki je pred nami. Naj jih naštejemo: Jakob Petelin - Gallus (1550–1591), skladatelj, rojen v Ribnici – 430 let od njegove smrti, Franjo Lovšin (1863–1931), prosvetitelj, mladinski pesnik, rojen v Ribnici – 90 let od njegove smrti, dr. Jožef Lesar (1858–1931), biblicist, duhovnik, zgodovinar, rojen v Sušjah – 90 let od njegove smrti, dr. Fran Trdan (1883–1941), zgodovinar, rojen v Sušjah – 80 let od njegove smrti, dr. Jakob Šilc (1886–1961), literarni kritik, rojen na Velikih Poljanah – 60 let od njegove smrti, Ana Skube (1836–1911), odlična ročna vezilja, učiteljica ročnih del, rojena v Ribnici – 110 let od njene smrti, dr. Karel Klun (1841–1896), politik, državnozborni poslanec, rojen v Prigorici – 180 let od njegovega rojstva, Luka Knafelj (1621–1671), župnik, mecen, rojen v Ribnici – 400 let od njegovega rojstva ali 350 let od njegove smrti, Marina Češarek, zadnja slovenska čarovnica, rojena v Ribnici, 320 let od njene smrti, Peter Prijatelj (1844–1871), duhovnik, slikar, rojen v Ribnici – 150 let od njegove smrti.

Med njimi je zagotovo tudi še veliko neznanih posameznikov, mater, lovcev in kmetov, plemičev in duhovnikov, vojskovodij, politikov, umetnikov in znanstvenikov. Nekaterih se spominjamo, ker smo nanje ponosni, tudi zato, ker je njihovo življenje zanimivo, in ne nazadnje tudi zato, da z njimi opozorimo na izredno vrednost slovenstva. Ali nas znajo na to v zadostni meri opomniti pristojne lokalne ustanove, katerih delovanje financira Občina Ribnica, pa je že drugo vprašanje. Vsekakor je možnosti in načinov kljub trenutnim razmeram ogromno, le odpreti je treba oči in biti inovativen, ustvarjal, skratka biti korak pred drugimi.

Želim vam lep kulturni praznik in aktivno kulturno leto, ki je pred nami!

Peter Lesar

Kreativni Lab Ribnica

OBČINA RIBNICA

Občina Ribnica je v letu 2020 financirala izvedbo delavnic za otroke in mladino s skupnim imenom Kreativni Lab. Vizija je bila, da se z letom 2020 izvedejo mesečne delavnice, in sicer kot program za otroke in mladino, ki bo spodbujal ustvarjalno rabo tehnologij.

Predvideno je bilo, da bodo delavnice obsegale izobraževanje na področju robotike, programiranja in 3D-tiska, avtomatike, virtualne resničnosti ipd. Kljub oviram zaradi prepovedi zbiranja iz zdravstvenih razlogov je bilo uspešno izvedenih več delavnic.

Projekt se je izvajal v organizaciji Rokodelskega centra Ribnica, s pomočjo zunanjih izvajalcev, ki delujejo na različnih področjih sodobnih tehnologij.

Prva vsebina je bil tečaj 3D-modeliranja in animacije, ki je bil namenjen dijakom in študentom, ki so se želeli naučiti 3D-modeliranja z brezplačnim odprtokodnim orodjem Blender. Imeli smo odprte prijave, prav posebej pa smo povabili še ribniške dijake, ki obiskujejo Srednjo šolo Kočevje. Tečaj je potekal pod mentorstvom Fakultete za elektrotehniko, Laboratorija za multimedijo.

Tečaj 3d modeliranja za dijake in študente

Za otroke smo v sodelovanju z Razvojnim centrom Novo mesto izvedli delavnice robotike in zabavnega programiranja. Namenjene so bile otrokom, ki jih zanimajo tehnika, računalništvo in robotika. Delavnice smo razpisali za mlajše otroke (2.–5. razred), ki so sestavljali Lego Wedo robotke, ki so jih nato sprogramirali, spoznavali osnove programiranja (programsko okolje Scratch) in tehnične naprave (mini računalnike microbit).

Delavnice robotike in zabavnega programiranja za otroke

Ker je bil interes med otroki tako velik in so se mesta (14 otrok) na delavnici takoj zapolnila, smo razpisali dva termina. Žal smo morali vmes zaradi sprejetih zdravstvenih ukrepov prekiniti z izvajanjem delavnic, tako da nas nadaljevanje še čaka, takoj ko se sprostijo ukrepi.

Ker smo ugotovili, da se na vse razpisane delavnice prijavlja bolj fantje, smo se odločili, da organiziramo tudi delavnico, namenjeno dekletom. Ker druženje še vedno ni bilo dovoljeno, smo se v sodelovanju z izdelovalnim laboratorijem RogLab dogovorili, da delavnico e-tekstilij izvedemo virtualno. Dekleta so se seznanila z izdelovalništvom na področju mehke elektronike, prevodnimi materiali in delovanjem svetlečih diod ter se naučila tehnike sestavljanja elektronskih elementov v delujoč tokokrog. Cilj te delavnice je bil, da vsaka udeleženka naredi svojo zapestnico, poveže vire svetloba z virom energije in ga sproži s stikalom.

Božično-novoletne počitnice smo izkoristili še za eno virtualno delavnico – delavnico Lučka. V sodelovanju z Mladinskim tehnološkim centrom 404 so si učenci od 6. do 9. razreda izdelali ambientalno lučko, majhno svetilo, ki svetlobo oddaja v vseh mavričnih barvah. Skozi delavnico so raziskovali sestavne dele svetilke in ugotavljali, kako delujejo njene električne komponente. Lotili so se programiranja in izdelali prikupno ohišje.

Virtualna delavnica, kjer so si udeleženci naredili vsak svojo lučko

Poleg vseh izvedenih delavnic smo v sklopu projekta Kreativni Lab v mesecu oktobru v Rokodelskem centru Ribnica postavili tudi razstavo #Zadnjibus: Črt Mate, na kateri se s svojimi deli predstavlja domači mladi ustvarjalec, ki je hkrati poskrbel tudi za oblikovanje celotne grafične podobe projekta. Oblikoval je tudi beležke s podobo »krošnjara robota«, ki jih bodo učenci dobili, ko se vrnejo nazaj v šolo.

Veseli nas zelo dober odziv na vse razpisane delavnice, kar je dober pokazatelj, da si otroci in mladi želijo tovrstnih vsebin. Projekt Kreativni Lab se bo z izvajanjem različnih vsebin nadaljeval tudi v tem letu. Zahvala gre predvsem Občini Ribnica, ki je prepoznala manko na tem področju in projekt v celoti financira.

*Katja Žagar,
vodja projekta Kreativni Lab
Foto: Mitja Ilc*

Minilo je že petinštirideset let Okteta Gallus

»Oktet je bil vedno dobre volje. Živimo drug za drugega«.

To so močne besede, in če si jih res lahko kdo privoščiti izreči, potem je to Darko Vesel, ki je v Oktetu Gallus od prvega dne in njegov predsednik že dobrih dvajset let. »Brez okteta bi bilo življenje težje,« je tudi prepričan, saj člane, ki že vsa desetletja prihajajo iz širne Slovenije, veže veliko prijateljstvo.

Tako veliko, da se povečini slišijo vsak dan, da si kaj malega povedo o vsakdanjih stvareh ali da se pomenijo, kje bodo vaje in kako bodo potekale. To, da so člani od vsepovsod, seveda pomeni malo več prilagajanja, in tako se za vaje dobivajo na Lavrici, pa v Ribnici in Nemški vasi in še kje. Korona jih je upočasnila le v intenzivnosti priprav (kar pet pevcev jo je tudi prebolelo), a dva velika projekta samo čakata na uresničitev. Prvi je obeleževanje petinštiridesetletnice delovanja okteta, drugi pa je izvedba Srečanja oktetov Dolenjske in Posavja – oboje je bilo načrtovano že lani. V času, v katerem se mnogim zdi, da ni nič več trdnega in oprijemljivega, je dejstvo, da nekdo vztraja že skoraj pol stoletja, skorajda že presenetljivo. Dva sta takšna v oktetu – poleg Sodražana Darka Vesela še Marjan Podgrajšek iz Štajerske. »Pomembno je, da imamo cilj, in to je kakovostno petje. Odlikujejo nas lep zvok in podobne barve glasov. Seveda pa moraš rad peti v oktetu; veže nas prijateljstvo in eden brez drugega skorajda ne moremo,« vedno zna povedati Vesel.

Prav zato je težje sprejeti, ko nekdo odide v večnost, sploh če se to zgodi nenadoma, kot je bila smrt Marjana Trčka, enega izmed njihovih umetniških vodij. S Trčkom se je dejansko tudi začelo bolj resno delo Okteta Gallus, ki se je prav v Gallusovem letu 1991 poimenoval po tem skladatelju, ki ga Ribničani jemljemo za svojega rojaka. Sedež so takrat iz Sodražice, kjer so 4. junija 1975 imeli svoj prvi javni nastop kot Oktet Donit, premaknili v Ribnico. Odtlej se je v poprečju nizalo petindvajset koncertnih nastopov letno, z leti pa so prihajale tudi nagrade: Urbanova nagrada Občine Ribnica, Zlata plaketa Občine Sodražica, Zlati žig Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in številne dobre uvrstitve na vokalnih tekmovanjih.

Več kot 1200 nastopov so opravili po Sloveniji, bivši Jugoslaviji, Avstriji, Nemčiji, Italiji in na Madžarskem. Čez lužo se niso odpravili, a razlog je bolj v tem, da niso mogli za dlje časa zapustiti družin in svojih služb itd. Zanimanje za oktet je vedno obstajalo, saj jih v Sloveniji ni več veliko, sploh pa ne s tako žametnim glasom. Večina koncertnih odrov je bila tako njihovih, med drugim so trikrat peli v Cankarjevem domu na Naših dosežkih, prav tako so se trikrat predstavili v Narodni galeriji, petkrat v Posavskem muzeju itd. Najbrž je prišel tudi čas pomladitve, čeprav bodo sledili temu, da ohranijo značilno barvo. Največkrat smo si menjavo pevcev zapomnili s prihodi in odhodi basov – tako mnogi še zdaj ne morejo pozabiti Mirka Halilovića in njegovih Sedem razbojnikov, Tadeja Osvalda, ki je pot nadaljeval kot profesionalni pevec, ter Jožeta Zobca, ki je pel kratek čas, a pustil izjemen vtis.

Aktualna zasedba Okteta Gallus, ki jo sestavljajo: umetniški vodja Blanka Čakš, levo od nje Aleš Lampe – bas, desno Robert Kožar – 1. tenor, v drugi vrsti z leve proti desni: Marjan Klun – 1. tenor, Darko Vesel – bariton, Janez Rigler – bariton, Marjan Podgrajšek – 2. tenor, Marjan Tratar – bas, Janez Rozman – 2. tenor.

V vsej zgodovini Okteta Gallus so prepevali še: Janez Oblak, Bogdan Podlesnik, Lado Vesel, Tadej Osvald, Mirko Halilović, Jože Zobec – bas; Franc Levstek, Orlando Markič – bariton; Danilo Lušin, Tone Klun, Marjan Trček, Jože Virant, Bogdan Bartol, Igor Žniderič, Alojz Osvald – 2. tenor; France Lušin – 1. tenor. Foto: Matic Rigler

Moški okteti so imeli pri poslušalstvu vedno višjo ceno kot ženski, in to zato, ker močneje zadonijo in drugače zazvenijo.

Z letom 2018 je v oktet prišla najvidnejša sprememba – ženska. Kako nenavadno je bilo po vseh teh letih z njimi na odru videti mlado dolgolaso dekle, Blanko Čakš, ki se odlično znajde v mnogih vlogah: kot umetniški vodja, moderatorica, sopranistka, dirigentka. Z njo je oktet stopil na občutno drugačno pot, saj ima mlada profesorica modernejši pristop, ki ga tudi sama izkazuje v mednarodni vokalni zasedbi Ingenium Ensemble. Tam poje kot sopranistka, o tem, za kako kakovostno skupino gre, pa priča podatek, da so leta 2015 prejeli Zlati znak državnega sklada za kulturo – JSKD. Seveda pa je bil tudi koncert okteta v domačem kraju Blanke Čakš, v Šmarju pri Jelšah, nadvse in polno obiskan. Kot so bili odlično obiskani tudi koncerti, kjer je oktet predstavljal svojo tretjo zgoščenko Knezu miru, posvečeno obeleževanju konca prve svetovne vojne. Prav ta zgoščenka je bil tudi za člane precejšen izziv, saj so se morali pesmi naučiti v dveh mesecih, presenetljiv pa je bil zanje tudi izbor. »A vsak vodja doprinese nekaj novega k oktetu, in to je še kako prav,« meni tudi Darko Vesel. V petinštiridesetih letih se je sicer v Oktetu Gallus zvrstilo šest umetniških vodij; prvi je bil Tone Lovrenčič, nato so sledili Marjan Trček, Alojz Osvald, Tadej Osvald, maestro Milivoj Šurbek in sedanja Blanka Čakš. Izdali so tri zgoščenke, poleg omenjene Knezu miru še izbor pesmi Pavla Kernjaka z naslovom Tja gor bi rad in prva, ki je izšla ob trideseti obletnici Okteta Gallus. Morda se jim bo posrečila še četrta, ki bi jo posneli kar na jubilejnim koncertu, ki je načrtovan za letošnjo jesen.

Alenka Pahulje

Na vajah za snemanje tretje zgoščenke Knezu miru, foto: arhiv Okteta Gallus

Recepti za vse priložnosti – 3. del

Naj zadiši po krofih ...

V prejšnjih prispevkih smo pokukali v Miklove recepte o peki piškotov in potic, tokrat so na vrsti krofi.

Prihaja najbolj norčav čas v letu – pust. Tudi če bo letos manj norčav, to še ne pomeni, da ne bo ohranil svoje tisočletne simbolike: slovesa od zime, odganjanja slabega in vsega škodljivega ter s tem odpiranja priložnosti za prihod novega in dobrega. Poleg maškar in veseljačenja izročilo zahteva obustu tudi obloženo mizo. Že od »ta debelega četrta« se mize šibijo od flancatov, krofov, prekajene svinjine, špehovke, ocvirkovke in še bi lahko naštevali. Čeprav letos veseljačenj ne bo, verjamem, da bodo družinski jedilniki zgledno sledili pustni tradiciji.

Kot zanimivost in posebnost se na Ribniškem poleg krofov v tem času pogosto cvre tudi ribniške žinkrofe (rožičeve ali mesne). Recepte za žinkrofe (mesne in rožičeve) najdete na spletni strani muzeja v e-knjižici, ki si jo lahko brezplačno naložite:

www.rokodelskicenter-ribnica.si/wp-content/uploads/2019/04/RCR_Kaj-se-je-jedlo.pdf.

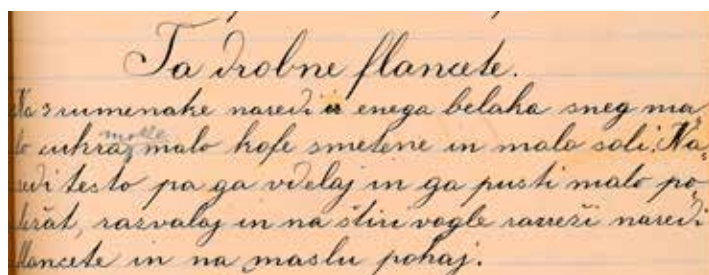
Ribniški semenj v začetku 70. let prejšnjega stoletja.

Iz zakladnice Miklovih kuharskih rokopisov sem za vas tokrat izbrskala recepte, povezane s peko krofov. V zvezku Miklove mame iz leta 1895 so zabeleženi: damen krofi, punč krofi, rozen krofi, prigl krofi itd. Kar mi je še posebej pritegnilo pozornost, pa so proti koncu zvezka dopisani recepti z dodatnimi opisi, med njimi tudi na primer:

Krofi – kakor jih Logarca* napravi

1 kg moke, 5 dkg droži, 12 rumenjakov, 7 dkg cukra, 2 žlice masti, 1 in pol kozarca ruma, pa nič kvasa ne napravi, malo lupine od limone za duh, to vse dobro stepe in pusti shajati, potem napravi krofe.

* Marica Klun je pridobila naziv Logarca, ko se je vselila v hišo Ribnica 28 – p. d. Logarjevo hišo. To je bilo verjetno po smrti moža leta 1906 (če ne prej, pa zagotovo leta 1920, ko je Bukovčanovo posest prevzel njen sin). Hiša je stala v trgu nasproti cerkve, kjer je danes Cvetličarna Špela.

Rokopis Miklove mame za »Ta drobne flancete« (Zvezek receptov Dragotine Arko, Ribnica, 1895, inv. št. 5323)

V zvezku Ivica Arko pa sem zasledila recept za krofe, ki so ga uporabljale Miklove gospe, kar pove že naslov NAŠI KROFI. Ivica je zapisala recept za večjo (3 kg moke) in manjšo količino (1 kg moke):

1 kg moke, 6 rumenjakov, 8 dkg sur. masla, 1/8 l smetane, 12 dkg sladkorja, 1/4 kozarca ruma, 3 dkg kvasa, malo soli, mleko po potrebi, stepati 1/2 ure.

Vse, ki se boste preizkusili in pripravili kakšno jed po Miklovih receptih, prosimo za povratne informacije ali fotografije pripravljenih dobrot, ki jih lahko pošljete na muzej.ribnica@amis.net.

Opomba: recepti so prepisani iz originalnih predlog.

Nadaljevanje sledi ...

Marina Gradišnik, Muzej Ribnica

Rešeto

Gorenjska cesta 3, 1310 Ribnica

M: 051 641 021

E-pošta: reseto@ribnica.eu

Naslednja številka izide 26. februarja 2021.

GRADIVO ODDAJTE
do 18. februarja 2021.

ŠiLC
Slatnik 17, 1310 Ribnica

INFO:
041 335 322

Energetsko učinkovite rešitve.

| klimatske naprave
| toplotne črpalke
| prezračevanje
| samooskrbne
sončne elektrarne

www.silc.si

Panasonic

solaredge

Nepovratne subvencije
pri zamenjavi stavbnega
pohištva ob nakupu lesenih
in les/aluminij oken.

inles[®]

*Svet dovršenega
bivanja*

www.inles.si

**VARNOST IN UDOBJE STA
NA PRVEM MESTU**

Inles d.d.
1310 Ribnica, Kolodvorska 22
e-mail: info@inles.si
RAZSTAVNO PRODAJNI SALON
tel.: 01 8377 162/ 01 8377 308/ 01 8377 289

BOJAN POGORELEC,
BLESK D.O.O.
KOSTEVČ 7, 1331 DOLENJA VAS

SPLOŠNA IN ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

tel.: 041-647-188, 051-456-646, e-mail: blesk@siol.net, www.blesk.si

*FASADERSTVO IN ENERGETSKE SANACIJE

- KVALITETNA IZVEDBA FASAD, BREZPLAČNA BARVNA ŠTUDIJA
(PRIPRAVIMO VAM CELOTNO DOKUMENTACIJO ZA NEPOVRATNA SREDSTVA)
- CELOTNA ENERGETSKA SANACIJA STAVB (PODSTREŠJE, FASADA, OKNA, HIDROIZOLACIJA STEN) (SUBVENCIJA ZA ENERGETSKO SANACIJO)

*GRADBENA DELA

- NOVOGRADNJA ALI REKONSTRUKCIJA STANOVANJSKIH IN POSLOVNIH STAVB (3D VIZUALIZACIJA OBJEKTA)
- ADAPTACIJE STANOVANJSKIH PROSTOROV (IZRIS Tlorisa, IZVEDBA VSEH DEL, Z MOŽNOSTJO NA KLJUČ)
- ZUNANJA UREDITEV (TLAKOVANJE DVORIŠČ, ASFALTIRANJE, IZDELAVA ŠKARP...)
- SANACIJE (BALKONOV, PLOČNIKOV, VLAGE V ZIDU)
- RUŠITVENA DELA (VODNI IZREZ BETONSKIH, ASFALTNIH ALI OPEČNIH POVRŠIN)

*SUHOMONTAŽNA IN SLIKOPLESKARSKA DELA

*POLAGANJE TALNIH OBLOG

- (KERAMIKA, KAMEN, PARKET, LAMINAT, PVC VINIL)

*ČISTILNI SERVIS

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)

1310 Ribnica

☎ 01 8373 116

☎ 051 358 762

✉ info@microera.si

www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

Ugodni fiksni paketi NEO in mobilni paketi NAJ

DELOVNI ČAS:

PON - PET

8.30 h - 11.30 h

ter 14 h - 17 h

SOB

8.30 h - 11.30 h

TelekomSlovenije

POOBlašČENI PRODAJALEC

VAREN POGLED NA SVET

• VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU •

AKTUALNO • OCENA TVEGANJA ZA COVID-19 • AKTUALNO

• USPOSABLJANJE •

• MERITVE V DELOVNEM OKOLJU •

• POŽARNO VARSTVO •

• IZDELAVA VARNOSTNIH NAČRTOV ZA GRADNJO STANOVANJSKIH IN DRUGIH OBJEKTOV •

• KOORDINACIJA NA GRADBIŠČU •

lentus

CESTA 4, MAJA 61
1380 CERKNICA

EINSPIELERJEVA 6
1000 LJUBLJANA

TEL: 0590-51-200
GSM: 041-901-508
INFO@LENTUS.SI
WWW.LENTUS.SI

Stanislav Šilc s.p., Breže 33, Ribnica

ZOGAR

avto mehanične
storitve

Vzdrževanje in popravila vozil vseh znamk:

| servisi | zahtevna popravila | računalniška diagnostika |

Vulkanizerstvo in prodaja pnevmatik
različnih blagovnih znamk.

041 537 434

Možnost plačila na obroke.

WANOR TIP TOP nokia TYRES

Rešeto

Gorenjska cesta 3, 1310 Ribnica

trženje oglasnega prostora

041 536 889

30 ŽE 30 LET Z VAMI

SANITAR d.o.o.

Zadovoljstvo naših strank, nam je na prvem mestu.

- Izdelava vseh vrst ogrevalnih sistemov na ključ (solarni sistemi, peleti, drva, toplotne črpalke, plin, olje)
- Izdelava vseh vrst strojnih instalacij (vodovod, plin, ogrevanje)
- Adaptacije celotne kopalnice z vsemi obrtniškimi deli
- Za brezplačen ogled in svetovanje Pokličite: 041/622-542 (Borut)

Vojkova 58, Ljubljana

TEL: 01/568 27 29
GSM: 031/622 542
041/622 542
E-MAIL: info@sanitar.si

med veliko in malo goro

SENČILA

Jan Omahen, s.p.

Senčila Jan Omahen s.p.

031 293 250

sencilajanomahen@gmail.com

Senčila Jan Omahen s.p.

SERVIS IN MONTAŽA

- žaluzije
- plise zavese
- komarniki
- rolete
- tende
- roloji
- pergole
- PVC okna

KROVSTVO M in M

Kot pri Ribnici 30
1310 Ribnica

Tel: 041 347 707

krovstvomm@gmail.com
www.krovstvomm.si

KROVSKA DELA :

- pokrivanje z betonskimi kritinami (Bramac, Golob, ...)
- pokrivanje z glinenimi kritinami (Tondach, Creaton, ...)
- pokrivanje s ploščev. kritinami (Trimo, Decra, Italpanelli, ...)
- pokrivanje ravnih streh (Sika, Bauder, Fragmat, ...)

KLEPARSKA DELA:

- montaža žlebov in cevi (poc, alu barvan, poc barvan, baker)
- montaža obrob in žlot (poc, alu barvan, poc barvan, baker)
- montaža dimniških obrob (poc, alu barvan, poc barvan, baker)

TESARSKA DELA :

- postavljanje ostrešij
- postavljanje nadstreškov

Krivljenje obrob na krivlinem stroju do dolžine 8m.
Montaža strešnih oken (Velux, Fakro, Domix)

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarska 3
1310 Ribnica
TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
soboja zaprto

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas
Tel.: 01 8364-533
GSM: 041 712 103

MALI OGLAS:

Prodajam dvoetažno stanovanjsko brunarico, 48,5 m² stanovanjske površine, delno podkleteno, skupaj z večnamenskim objektom, površine 20,5 m², na parceli velikosti 470 m², na severnem delu Malih Lašč, ob gozdu. Brunarico tudi menjam za podoben objekt. Tel.: 051 335 835.

blesk2

25 LET IZKUŠENJ

Kjer je kakovost na prvem mestu!

Fasaderstvo Slikopleskarstvo Čistilni servis

Z nami do subvencije iz Eko sklada.

051 334 826 info@blesk2.si www.blesk2.si

PRODAMO

HIŠE:

SODRAŽICA - Zavoda

Prodamo starejšo stanovanjsko hišo, v izmeri 87 m², stoječa na parceli v izmeri 653 m², obe k.o. 1619 Sodražica, v skupni izmeri 740 m², št. stavbe je 230, hiša je bila zgrajena leta 1961, vsa infrastruktura, ogrevanje CK, delno opremljeno, takoj vseljiva, cena 80.000 EUR. El v izdelavi.

RIBNICA - Nemška vas

Prodamo starejšo stanovanjsko pritlično hišico v izmeri 170 m², parcela je velika 521 m², na parceli stoji opremljena stanovanjska hiša, ki je bila zgrajena pred letom 1967, fasada in streha sta bili obnovljeni leta 1987, vsa infrastruktura, ogrevanje na trda goriva, takoj vseljiva. Cena je 64.000 EUR.

LOŠKI POTOK - Lazec

Prodamo stanovanjsko stavbo (gostinski objekt) v izmeri 87 m² in dva poslovna prostora v izmeri 85 m² in 199 m² ter dvorišče v izmeri 1649 m², primerno za turistično dejavnost, v idilični okolici, zgrajeno leta 1989, vsa infrastruktura, CK na olje in trda goriva, takoj vseljivo, cena 88.000 EUR.

El - Strokovno mnenje - Izkaz!

VELIKE LAŠČE - Knej

Prodamo kmetijo z gospodarskim poslopjem hlev, primerno za vzrejo konj in kozolec ter ca 4,5 ha pašnikov, travnikov, njiv in sadovnjakov, skupaj v enem kosu, ter ca 2,5 ha gozda, ki se nahaja v sklopu ostalih zemljišč. Infrastruktura v in ob gospodarskem posloplju. Pridobljeno gradbeno dovoljenje za izgradnjo novega gospodarskega poslopja v izmeri 20 x 10 m, z začeto gradnjo. Stavbnega zemljišča je ca 1000 m². Cena je 180.000 EUR, nova cena 130.000 EUR.

SODRAŽICA - Male Vinice

Prodamo starejšo, opremljeno stanovanjsko hišo 9,5 x 7 m 2x, plus klet z garažo 11 x 6 m in gospodarskim poslopljem 9 x 6 m, na zanimivi lokaciji, zgrajeno pred

letom 1967, obnovljeno 1992. Stoji na parceli v skupni izmeri z vrtom 5.600 m². Dodatno je še ena parcela v k.o. Jurjevica, v izmeri 2735 m². Etažno centralno ogrevanje, vsa infrastruktura, takoj vseljiva. Cena je 117.000 EUR.

LOŠKI POTOK - Draga

Prodamo starejšo poslovno stanovanjsko hišo (pekarno), z vrtom in parkirnim prostorom pred stavbo, v skupni izmeri 946 m², ter poslovno stanovanjsko stavbo v izmeri 355 m² in dvorišče v izmeri 157 m², vse k.o. 1584 Draga. Hiša je bila zgrajena leta 1965, obnovljena leta 1999, vsa infrastruktura, takoj vseljiva. Cena 75.000 EUR.

LOŠKI POTOK - Retje

Prodamo starejšo, opremljeno stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje z vrtom, v izmeri 198 m², del hiše je tudi poslovni prostortrgovina, celotna parcela je velika 765 m² in predstavlja dvorišče. Hiša je bila zgrajena leta 1968, obnovljena leta 1997, gospodarsko poslopje je bilo zgrajeno leta 1990. Takoj vseljivo. Ogrevanje CK na olje, elektrika, voda, vsa infrastruktura, cena 73.000 EUR. El v izdelavi.

NOVO MESTO - Straža, Stara cesta

Prodamo zidnico v izmeri 30 m², dve etaži, zgrajena je bila leta 1970, velikost parcele 811 m², vinograd v urejanju, ogrevanje na trda goriva, elektrika, voda - hidrofor, vsa infrastruktura. Obnovljena leta 2007 (streha, fasada, okna). Takoj vseljiva. Cena 35.000 EUR.

GRADBENE PARCELE:

VELIKE LAŠČE - Opalkovo

Na lepi lokaciji prodamo gradbeno parcelo v izmeri 2579 m², vsa infrastruktura na oz. ob parceli. Cena za m² je 42 EUR.

VELIKE LAŠČE - Karlovica

Na lepi lokaciji prodamo gradbeno parcelo v izmeri 1338 m²,

s pridobljenim gradbenim dovoljenjem za stanovanjsko hišo v izmeri 7x9 m, ter začeto gradnjo, izdelano do prve plošče, vsa infrastruktura ob parceli, cena 79.000 EUR.

VELIKE LAŠČE - strogi center

Prodamo gradbeno parcelo v izmeri 925 m², vsa infrastruktura na oz. ob parceli. Pridobljena lokacijska informacija o gradnji. Cena za m² je 49 EUR.

TREBNJE - okolica Bevško

Prodamo stavbni parceli v izmeri 3.258 m², ter v izmeri 97 m², obe k.o. 2690 Prapreče, infrastruktura na oz. ob parceli, cena je 101.000 EUR.

SODRAŽICA - Travna gora

Prodamo zazidljivo parcelo v vikend naselju, v izmeri 1041 m², cena je 22.000 EUR.

DOLENJA VAS

Prodamo zemljišče v izmeri 699 m², k. o. 1629 Dolenja vas, vsa infrastruktura je ob oz. na parceli, cena na m² je 30 EUR, skupna cena ie 20.970 EUR. Avtobusno postajališče, šola in trgovina so dosegljivi peš. Primerno za vse, ki si želijo manjše hiše z vrtom v neposredni bližini narave.

POSLOVNI PROSTORI:

GROSUPLJE - Višnja Gora

Prodamo posest v izmeri 9331 m², na kateri so zgrajeni gostinski objekt 165 m² P+1, objekti za športne in rekreacijske dejavnosti (tri tenis igrišča, igrišče za odbojko na mivki, veliko parkirišče, primerno za postavitev in priključitev avtomobov), objekt za piknike z urejenimi sanitarijami in moderno opremljeni z gostinsko opremo, ob potoku, primerno tudi za različne dogodke. Vsa infrastruktura. Zgradba je bila zgrajena leta 2014, objekti imajo pridobljeno gradbeno in uporabno dovoljenje. Možnost je tudi najeti celoten kompleks oz. po elementih. Prodajna cena je 1.100.000 EUR, plus DDV.

RIBNICA - Goriča vas

Prodamo delno opremljen poslovno stanovanjski objekt - gostišče, stoječe na parceli v izmeri 2133 m², na kateri je zgrajena poslovno stanovanjska

stavba, v izmeri 208 m², tri etaže, z dodatnim objektom 84 m². Zgradba in pomožni objekt sta bila zgrajena leta 1974. Vsa infrastruktura, ogrevanje na olje, takoj vseljivo. Objekt ima GD, izdano 16. 8. 1974, št.351-5-73-05. El v izdelavi. Cena je 200.000 EUR.

ODDAMO

POSLOVNI PROSTORI:

RIBNICA - center, Škrabčev trg

V najem oddamo poslovni prostor v izmeri 260 m², za mirno dejavnost v pritličju poslovno stanovanjske stavbe. Stavba je bila zgrajena leta 2009. Vsa infrastruktura, CK ogrevanje na olje, vseljivo takoj. Cena najema je 1.100 EUR mesečno, plus DDV in stroški.

RIBNICA - Zlata ribica

V najem oddamo poslovni prostor v izmeri ca 32 m², zgrajen leta 2012, v pritličju večstanovanjske zgradbe, Vsa infrastruktura, takoj vseljivo. Cena najema je 310 EUR, plus stroški - varščina.

KUPIMO

STANOVANJA:

LJUBLJANA - Trnovo, Vič, Rožna dolina, center, Mesarska ulica
Kupimo dvoinpol do trisobno stanovanje, v izmeri ca. 70 m², v prvem nadstropju - balkon, manjši blok, zaželeno parkirno mesto, starost do 20 let, cena od 145.000 do 180.000 EUR.

Uredimo vam vso dokumentacijo, svetujemo in se za vas strokovno in srčno potrudimo pri prodaji in nakupu vaših nepremičnin, pokličite nas in nam zaupajte vaše želje.

Mladi in kmetijstvo

V občini Ribnica kmetijska dejavnost ni tako razvita, kot je povprečje slovenskih kmetij. Tukaj še vedno prevladujejo kmetije, ki se ekstenzivno ukvarjajo predvsem z živinorejo. Neizkoriščena so predvsem ravninska področja, ki bi bila lahko namenjena njivskim površinam. Po statističnih podatkih so gospodarji na kmetijah starejša populacija, saj se mladi le redko odločijo za prevzem kmetije.

Ribniška pokrajina leži na gorsko-višinskem področju, kjer so nekateri dejavniki kmetovanja omejeni (podnebje, relief), zato je tu prednost predvsem v ekološkem načinu kmetovanja in dopolnilnih dejavnostih, predvsem na turizmu na kmetijah in predelavi kmetijskih pridelkov.

O dejavnikih, ki omejujejo kmetijsko dejavnost na tem območju, in drugih težavah, ki tarejo slovensko kmetijstvo, bi lahko veliko napisali, vendar to ni namen tega prispevka. Želimo predstaviti nekatere predstavnike mlade generacije, ki počasi prevzemajo domačo kmetijsko dejavnost in imajo z njo tudi dolgoročne načrte. Vsem je skupno, da so že zelo zgodaj začutili željo po nadaljevanju družinske tradicije in so se že pri izbiri izobraževalne poti odločili za šolanje v kmetijskih programih. Vsi so bili dijaki Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije Novo mesto, sedaj pa pridobljeno znanje nadgrajujejo še s študijem. Vse to je seveda zelo spodbudno, zato je tudi prav, da jih podpremo in jim damo možnost, da se predstavijo in pokažejo, da se da. Kot pravi rek: »Kjer je volja, je tudi pot.«

Ambrož Rigler, Ribnica

Naša kmetija se nahaja v Slemenih, v kraju Praproče. Leži na nadmorski višini 650 m. Kmetija po zbranih podatkih obstaja že več kot 300 let. Sedaj je v lasti mojega očeta, Matica Riglerja. Obsega pašnike, travnike, njivske in gozdnate površine. Že od nekdaj je na naši kmetiji prevladovala rjava pasma govedi in tako je še danes. Prvotna dejavnost je prireja mleka ter vzreja in prodaja plemenskih telic. Trenutno imamo 23 krav molznic, ki jih molzemo strojno. Krave in mlada živina so čez leto, od sredine aprila pa do začetka novembra, na paši.

Ukvarjamo se tudi z genetiko, kar pripelje do tega, da imamo v hlevu živali, ki so primerne za razstave ter imajo boljšo proizvodnjo in kakovost mleka. Krave in telice semenimo umetno, po postopku načrtnega parjenja. Večinoma so plemenski biki švicarskega, ameriškega, italijanskega in francoskega, nekaj pa tudi slovenskega rodu. Potomce moškega spola prodamo pri starosti 2 mesecev. V primeru, ko je potomec bikovske matere primeren za pleme, ostane na kmetiji do starosti 6 mesecev. Nato gre v vzrejališče v Novo Gorico.

Na Ribniškem se je v zadnjih letih kmetijska dejavnost močno opustila. Mladi odhajajo v službe, starejše generacije pa težje vzdržujejo kmetije. Osebnim gojim zanimanje za kmetijsko dejavnost in govedo že od malih nog, vendar v naši občini podpore mladim do kmetijstva manjka. Tudi v tem vidim razlog opuščanja kmetijstva.

Eden od načrtov za prihodnost je udejstvovanje na govedorejskih razstavah. V letu 2019 se je pokazala možnost udejstvovanja na Mednarodni šoli za mlade rejce, ki je potekala na Kmetijski šoli Grm v Novem mestu. Tu sem pridobil kar nekaj novega znanja, ki pa sem ga lahko izkoristil že kmalu. V Ribnici je 1. septembra 2019 potekala živinorejska razstava ob 110-letnici Kmetijsko gozdarske zadruge Ribnica. To je bil zame poseben dogodek, saj sem se aktivno vključil v pripravo razstave. Sodeloval sem pri odbiru živali, jih pripravljaj na razstavo in nato vodil na njej.

Moj glavni cilj je dokončati Biotehniško fakulteto v Ljubljani, smer Živinoreja, ter prevzeti kmetijo in zgraditi nov, sodoben hlev za 60 krav molznic in mlado živino. Do tega cilja me čaka še dolga pot. Potrebovali bomo še nekaj dodatne obdelovalne zemlje, ki pa je v Ribnici težko dostopna.

Žan Čampa, Sodražica

Naša kmetija se nahaja v občini Sodražica, natančneje v vasi Zapotok. Leži na 560 metrih nadmorske višine. Na kmetiji živimo tri generacije in se zraven službe ukvarjamo še s kmetijstvom. Na naši kmetiji obdelujemo približno 20 hektarjev površin, od tega je 6 ha gozda za lastne potrebe, 1,5 ha njiv, na katerih pridelujemo žita za pitance, nekaj površin je zaradi kolobarja zasajenih s travno deteljno mešanico. Ostale površine so trajni travniki, na katerih pridelujemo seno in silažo za živino. Lastne zemlje ni veliko, zato imamo veliko zemlje v najemu. V hlevu imamo 15 glav živine, od tega so 3 krave dojilje s teleti, 12 bikov pitancev, nekaj kur in rac ter okoli 50 zajcev. Ker je hlev star približno 50 let, je nekaj živine še v vezani reji, krave s telički in odstavljeni teleta pa imamo na globokem nastilju v prosti reji. Krave poleti pasemo na bližnjem pašniku, kjer se tudi otelijo in imajo teleta. Ker nimamo dovolj domačih telet za nadaljnjo rejo, od 4

do 5 mesecev stara teleta dokupimo. Moj načrt je, da uspešno končam šolanje na Višji strokovni šoli Grm v Novem mestu, si ustvarim družino in posodobim kmetijo. Zaradi pomanjkanja prostora velika širitev kmetije ni mogoča, moj namen pa je tudi kandidirati za mladega prevzemnika kmetije ter s tem prevzeti kmetijo in jo voditi še naprej.

Laura Turk, Črnc

Kmetija Turk se nahaja v vasi Črnc v hribovitih Slemenih. Leži na nadmorski višini okoli 720 m. Obdelujemo 22 ha travnikov in pašnikov, nekaj je lastnih in nekaj v najemu. Imamo tudi 10 ha gozda. Na kmetiji živimo mama Angela, ati Jože, mami Danica ter hčerki Laura in Nadja. Starejša brat in sestra, Simon in Špela, ne živita z nami, saj sta že oba na svojem. Ati se ukvarja s prodajo suhe robe, mami pa doma opravlja različna kmetijska in gospodinjska opravila. Za večje sejme gremo pomagat vsi družinski člani, prav tako na kmetiji delamo in pomagamo vsi. Mama nam po svojih močeh še vedno pomaga. Jaz sem končala srednjo Kmetijsko šolo Grm v Novem mestu, program Kmetijsko-podjetniški tehnik, sedaj pa študiram na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, in sicer obiskujem 1. letnik visokošolskega programa Živinoreja.

Kmetujemo ekološko. Trenutno imamo 26 glav živine, od tega je 10 krav dojlj, večinoma so križanke med lisasto in limuzin pasmo, telijo pa na spomladansko in poletno sezono. Bik plemenjak je pasme limuzin, ostalo pa so biki pitanci, kakšna plemenska telica in kobila. Živina je pol leta na paši, v zimskem času pa v hlevu. Vsako pomlad in jesen damo bike v zakol in govedino prodamo na domu. Imamo tračno žago, kjer občasno režemo kole in deske za domačo rabo ter tudi za prodajo.

S fantom Gašperjem nameravam povečati kmetijo. Vsekakor bo najprej treba prenoviti ali povečati hlev. Povečati želim primarno dejavnost reje krav dojlj in bikov, še dodatno pa želim vzrejati nekaj krav molznic za predelavo mleka v mleč-

ne izdelke. Sedaj iz viškov mleka dojlj že izdelujem jogurte in skuto. Začeli smo opremljati manjši prostor, ki bo namenjen predelavi, postopoma pa je cilj popolnoma opremiti sirarno in predelovati mleko v jogurte, skuto, maslo, namaze in sire. Stremim k stekleni in hitro razgradljivi embalaži, ki bo povratna. Naredila bova tudi prevozni kokošnjak in kupila avtohtone štajerske kokoši ter začela s pašno rejo in prodajo jajc. Želim, da bi pridobila predvsem zanimanje lokalnih kupcev in spodbudila potrošnike h kupovanju domače in naravi prijazno pridelane zdrave hrane. Le tako se bo hkrati tudi preprečevalo zaraščanje strmih površin.

Florijan Klun, Žimarice

Sem začetnik obuditve kmetijske dejavnosti pri nas, trenutno pa še obiskujem študij zootehnike na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Kmetija PR¹ Klunovih

leži v dolini, natančneje v naselju Žimarice. Trenutno imamo čebele, konje, koze, kokoši in govedo pasme black angus. S čebelarstvom se pretežno ukvarja oče. Konje imamo zgolj za rekreacijo in hobi. Na mojo željo smo na kmetiji začeli z rejo goveda angus in hkrati začeli uvajati prosto pašništvo, kar pomeni, da se živali skozi vse leto prosto gibljejo. Od pomladi do jeseni se govedo pase na pašnikih, v zimskem času pa ga hranimo s senenimi balami, ki jih pridelamo sami. Angus je po konzumacijskih sposobnostih ena izmed najboljših pasem, saj že z voluminozno krmo dosega visoke priraste, telitve so lahke, živali pa so tudi zelo odporne. Meso angusa ima glede na sodobne smernice prehranjevanja idealno sestavo.

Vizija kmetije je predvsem kakovostna oskrba živali s tem pa prireja in predelava kakovostnega mesa ter posodobitev kmetijske mehanizacije. V prihodnje pa sledi tudi povečanje aktivnosti čebelarstva.

*Matej Zobec,
učitelj strokovnih modulov
Kmetijska šola Grm in
biotehniška gimnazija Novo mesto*

Hoja po zasneženi pokrajini

Kot ljubiteljico hoje me ta nikoli ne razočara, le poletne pripeke se rada izognem. Hoja pozimi pa je naravnost blagodejna in vpliva na krepitev naše odpornosti. Ponuja nam pestro zaznavanje narave, od opazovanja lesketanja sončnih žarkov na snežni podlagi do spremljanja padanja snežink, kar v nas prebuja romantična občutja.

Sama sem med hojo že doživela pestro paleto občutij, od joka, ko premaguješ žalost, do veselja in smeha znotraj samega sebe, od odpuščanja do krepitev ljubezni do sebe in do sočloveka. Ustvarjala sem zgodbe, se prepirala s seboj, se pomilovala ali krepila svoje zavedanje, kako lepo je lahko življenje. Poskusite, ne bom vam žal. Pozimi pogosto zremo skozi okno, nos pomolimo ven in si rečemo, da je preveč mrzlo. Toda takšne ocene so zmotne, kajti primerna obleka, obutev in tehnika gibanja, tudi s pomočjo pohodnih palic, nam kaj hitro segreje telo. Primerno je večplastno oblačenje, tople rokavice, kapa in šal, pa nam mraz ne more do kosti. Priporočam, da v nahrbtnik shranite tudi rezervna oblačila, tako da se suhi in zato tudi topli varno spuščate v dolino. V tem času korone ne pozabite na termovko s čajem, za mlajše pohodnike pa obvezno nekaj za pod zob.

Odločila sem se, da v imenu društva Hodim in kolesarim Ribnica odkrivam lepe kotičke naše občine, tako da zaradi strogih epidemioloških omejitev ostajamo znotraj občinskih meja.

Tokrat vam predstavljam zimski pohod:

Jurjevica–Sajevec–cerkev sv. Frančiška–Dane–Kot–Nova Štifta–Jurjevica (približno 12 km).

Omenjeni krog lahko začnete na katerikoli od zgoraj naštetih točk. Sama sem ga iz vasi Jurjevica, do katere mimo kmetije Seljan pridem iz moje vasi Sušje. V vasi Jurjevica se usmerimo na jug v smeri Ribnica, lahko uporabimo asfaltno cesto ali pa jo ucvremo po kolovoznih poteh. Ko prispemo v vas Sajevec, ne moremo zgrešiti kolovoza, ki pelje do cerkve sv. Frančiška – sam zvonik je lepo viden, tako da ga ne moremo zgrešiti. Po 10 minutah pridemo do odcepa, ki pelje do cerkve, lahko skrenemo in si jo ogledamo, potem pa se vrnemo nazaj. Gozdna cesta nas lepo vodi do vasi Dane, ki jo lahko obkrožimo po zgornji cesti ali pa se spustimo do vasi.

Nadaljujemo po kolovozni cesti nad vasjo, pred nami se odpre pogled na planjave, idealno območje za razvijanje zimskih športov. Začetki te ideje segajo v devetdeseta leta, ko je ribniško smučarsko društvo koordiniralo investiranje v opremljenost smučišča in s pomočjo donatorjev ustvarilo pogoje, da bi se tovrstna dejavnost razvijala. Smučišče je bilo opremljeno z

vlečnico, razsvetljavo, teptalnikom snega, zgrajena je bila kočica, postavljen kontejner za izdajo kart, toda zapletlo se je pri pridobitvi obratovalnega dovoljenja. Ob tej priložnosti apeliram na odgovorne v občini Ribnica, da najdejo z lastniki zemljišč kompromisno rešitev in obudijo idejo o zimskem prizorišču Dane. Nesporno bi bila to velika pridobitev za lokalno prebivalstvo in možnost privabljanja smučarjev od drugod, saj je območje idealno za razvijanje tako alpskega smučanja in sankanja kot tudi teka na smučeh. Še posebej velja to za ribniške šolarje, ki bi pridobili možnost za organiziranje smučarskih tečajev. Po mojem dolgem vizualiziranju, kaj lokacija Dane ponuja, sem nadaljevala po kolovozu, ki vodi po ozki dolini vse do kamnoloma Kot. Lokacija je zanimiva za otroke, saj lahko od daleč vzremo vso potrebno mehanizacijo. Ko prispemo v vas Kot, v sredini vasi zavijemo levo in nadaljujemo pot v smeri hriba, na katerem ves čas vidimo cerkev Nova Štifta. V tem januarskem času si lahko pred cerkvijo ogledamo preproste in domiselne božične jaslice. Po ogledu cerkve, ki je čez cel dan odprta, se lahko ob znamenjih križevega pota sprehodimo do vasi Ravni Dol in nato po makadamski cesti nadaljujemo v smeri Sušje, pred vasjo pa se usmerimo desno na pot mimo kmetije Seljan, ki nas ponovno pripelje do vasi Jurjevica. Celoten pohod je lahkoten in zanimiv, vzame pa vam približno dve uri in pol hoje. Priporočam.

Mirjam Trdan, predsednica društva

Ribnica in njena okolica pripadajo dolenjski gastronomski regiji

Nenavadno leto 2020 je za nami, pred nami pa, upajmo, pozitivnejše in bolj optimistično leto 2021, ki bo Slovenijo zaznamovalo v nekoliko drugačnem pogledu. Kljub trenutni situaciji, ki turistični panogi ni niti malo naklonjena, se bo Slovenije letos držal naziv evropska gastronomska regija 2021, ki ga je naša država pridobila 8. oktobra 2018. Težo in pomembnost tega naziva bo kazala s spodbujanjem trajnostnega gastronskega turizma, lokalne samooskrbe, medsebojnega povezovanja podeželskega in urbanega območja ter promocijo nacionalne kulinarike in gastronomije.

Ribniška trojka s tremi značilnimi sestavinami fižolom ribničanom, krompirjem in kolerabo.

Z razdelitvijo Slovenije na 24 zaključnih kulturno-geografskih gastronomskih regij je vsaki izmed njih dana priložnost za krepitev in večjo prepoznavnost njenih značilnih lokalnih jedi in pijač. Po nekaterih dopolnitvah je danes v teh 24 regijah kar 365 različnih prepoznavnih jedi in pijač, kar pomeni, da bi lahko vsak dan okušali nekaj drugega.

Vsaka (gastronska) regija je drugačna, različna od preostalih, nekoliko svojevrstna. Ravno te različnosti v malem dajejo Sloveniji svojskost, ki jo lahko občuti vsak obiskovalec naše dežele. Primorska je bogata s kraškimi jedmi v kombinaciji z vrhunskimi vini, Prekmurje z najrazličnejšimi pogačami in suhomesnatimi izdelki, Koroška z mesnimi jedmi, Gorenjska z ajdovimi žganci s kislim zeljem ali repo, značilnost dolenjske regije pa so razne vrste štrukljev, enolončnic ter številne slane in sladke dobrote.

Tudi Ribnica, ki spada v gastronomsko regijo Dolenjska s Kočevsko, ima skriti potencial, za katerega verjamemo, da nam ga bo letos uspelo izkoristiti. Marsikdo od vas najbrž ve, da govorimo o odličnih

ribniških dobrotah. To so ribniška trojka, mesni žinkrofi, rožičevi žinkrofi in najbolj znana ribniška povanca – ob njenem omamnem vonju in okusu se zagotovo vsakemu izmed nas pocedijo sline. Te pri

nas prisotne kulinarčne vsebine izvirajo iz ribniških prehranskih značilnosti. Tako na primer enolončnica trojka ohranja izročilo in tradicijo naše lokalne fižolove sorte ribničan, rožičevi žinkrofi v Ribnici še danes zaznamujejo pustni čas, povanca pa je v starih časih veljala za najboljšo ribniško sladico.

V času epidemije koronavirusa, ki nam je dodobra zmešala štrene, smo pripravili tudi nekaj idej, kako bi lahko Ribnico oživel s kulinarinimi dogodki, izvedba letih pa bo morda vprašljiva, če se stanje do prihoda toplejših mesecev ne bo vsaj nekoliko umirilo. Kljub temu pa ostajamo optimistični.

Čeprav je prvi mesec v letošnjem letu že skoraj za nami, se spodobi, da vam tudi mi zaželimo, da v novo leto vstopite pogumni, pripravljeni na nove izzive, z veliko domišljije, dobre domače hrane, predvsem pa z obilico zdravja in sreče.

Srečno 2021!

*Stella Vlašič
Foto: Daniel Vincek*

Ribniška povanco so pripravljali povsod, kjer so imeli kakovostne domače mlečne izdelke.

December, mesec obdarovanj

Zaključek leta 2020 je zaznamovala drugačna dinamika dogodkov, kot so sicer značilni za to obdobje. Te dinamike ne zaznamujeta le strah pred boleznijo in negotovost, ki nam jo je prinesla epidemija, ampak tudi solidarnost, odgovornost do drugih, skrb in drugo, kar premoremo ljudje. Na Centru za socialno delo Osrednja Slovenija – zahod, Enota Ribnica smo ravno v preteklem decembru zaznali še večjo pripravljenost za pomoč ljudem v stiski in željo po obdarovanju.

Naj omenim, da so bile pobude za pomoč in za sodelovanje izražene s strani lokalnega podjetja, dveh humanitarnih organizacij, javnega zavoda in tudi posameznikov. Da bi lažje obdarili tiste, ki jim je obdarovanje namenjeno, smo se v lokalnem okolju odločili povezati z vsemi pripravljenimi obdarovalci. Ti so v okviru svojih zmožnosti izvedli akcijo z namenom pridobitve dobrin, namenjenih za obdarovanje. V Knjižnici Miklova hiša je tako v mesecu decembru potekala akcija zbiranja različnih knjig. Lions klub Ribnica se je z akcijo »Otrok podari igračo otroku« dotaknil otroških src. Ti so podarili plišaste igrače, da bi razveselili druge otroke. Rdeči križ Ribnica je z namenom obdarovanja prispeval nekaj šolskih potrebščin. Na Centru za socialno delo Osrednja Slovenija – zahod, Enota Ribnica pa smo kot že leta prej tudi letos prijavili na projekt Božiček za en dan otroke in starostnike, ki prihajajo iz socialno šibkejših okolij.

Skupaj je bilo obdarjenih več kot sto oseb z Upravne enote Ribnica.

Svojo humanitarno naravnost in velikodušnost pa je ponovno izkazalo tudi podjetje Inotherm, d. o. o., z večjo donacijo, namenjeno družinam, ki so se znašle v hudi materialni stiski. Prek naše institucije bo podjetje finančno pomagalo več družinam pri plačilu mesečnih obveznosti, dolgov in tudi pri investiciji, kot je dokončanje kopalnice.

Svojo dobrodelnost so pokazali tudi člani Liste Sama Pogorelca. Z namenom pomoči socialno šibkim posameznikom in družinam so se odpovedali sejinam.

Zaradi epidemioloških ukrepov in posledično zaprtih trgovin so se nekatere družine znašle tudi v stiski z oblačili. V ta namen so nam posamezniki odstopili topli in uporabna oblačila, ki so jih potrebovali pretežno otroci.

Vsa dobra dejanja kažejo na to, da ljudje zmoremo stopiti skupaj in smo po

svojih močeh še s tako majhnimi dejanji pripravljeni pomagati. Vsem dobrotnikom letošnjega obdarovanja se v imenu vseh, ki so bili deležni pozornosti in pomoči, lepo zahvaljujemo. Še posebej pa veliko hvaležnost izkazujemo podjetju Inotherm, d. o. o., ki bo z doniranimi sredstvi pomagalo premagati marsikatero ogrožajočo družinsko situacijo.

*Bernarda Drobnič,
pomočnica direktorice
Centra za socialno delo
Osrednja Slovenija – zahod,
Enota Ribnica*

Obdarili smo naše najstarejše sokrajane

Če kdaj, potem je zdaj zelo pomembno biti človeku človek. Stiske so velike, mnogi se spopadajo z depresijo, odnosi so se skoraj v celoti preselili na socialna omrežja. Praznični dnevi potekajo drugače, kot smo navajeni.

Kaj pa starejši, osamljeni, kako oni doživljajo ta čas? Prav to vprašanje nam je bilo vodilo, da smo se v Krajevni skupnosti Dolenja vas odločili, da našim najstarejšim krajanom priredimo vsaj malo prazničnega vzdušja. Pripravili smo darilca, naši šolarji so na povabilo učiteljice Špele naredili čudovite voščilnice. Vse skupaj smo lično zavili in jih razdelili 75 krajanom in krajanom. Obiskali smo Grčarice, Grčarske Ravne, Rakitnico, Blate, Lipovec, Prigorico in Dolenjo vas. Seveda smo pri razdeljevanju upoštevali vsa priporočila za preprečevanje okužb.

Želeli bi si z vsakim malo poklepetati, saj se zavedamo, da bi čas, ki bi mu ga namenili, pomenil več kot darilce.

»Stara sem 91 let pa mi še nikoli ni nihče prinesel darila za božič,« so bile besede ene od krajanek Dolenje vasi, potem ko sem ji izročila darilce in ji zaželela zdravja. Špela, Betka, Bernarda, Jurij, Oliver, Jana in Breda smo si bili edini, da smo dobili več kot dali, saj so hvaležni pogledi povedali več kot tisoč besed.

Breda Lovšin

Nazadnje pa smo vedno rekli, najboljši kruh so mati pekli

Članice Društva podeželskih žena smo ob praznovanju naše dvajsetletnice imele v decembru načrtovano delavnico izdelovanja adventnih venčkov in postavitev božične razstave, kjer bi izpostavile božični obredni kruh – poprtnik ali župnek – in druge dobrote, ki so značilne za adventni čas. Zaradi korone smo to počele vsaka po svoje, na svojem domu. Skupaj smo bile le v mislih, razstavo pa smo prikazale na daljavo prek različnih medijev, ki so v tem času neizogibni.

Adventni čas je za kristjane poseben čas, ker nas vabi, da se spomnimo na preteklost, nas spodbuja, da preživimo čim lepšo sedanost in da se pripravimo na prihodnost, ki nas v teh časih tako preizkuša.

Naši adventni venčki so bili izdelani z ljubeznijo in pozornostjo ter iz različnih materialov, da so nam ob skupnih kosilih krasili mize in nas ob vsaki prižgani svečki spominjali, koliko časa je še do božiča.

Najvznemirljivejši čas je bil za otroke, majhne pa tudi večje, vedno Miklavž, če so le verjeli vanj. Nestrpno so pričakovali, kaj jim bo dobri mož pustil na okenski polici v peharju. Ko sem bila še majhna, se spomnim, kako je stara mama ob oranžno-rdečem nočnem siju prostranega nebesnega oboka pripomnila, da »Miklavž peče piškote« in da jih, če bomo pridni, zagotovo prinese ... In res smo bili v tistem obdobju bolj pridni, saj smo bili v pričakovanju naštetih daril, ki smo jih zapisali v pismu, namenjenem Miklavžu.

Tudi spomin na peko »navadnih piškotov« bo ostal vedno v moji zavesti. Mama je zamesila testo v veliko kepo in jo po belem prtu enakomerno razvaljala po celi mizi. Potem pa smo bili na vrsti mi, otroci, s svojimi kovinskimi modelčki v obliki zvezdic, lunic, smrekic, rožic in škorenjčkov. Prav tekmovali smo, kdo jih bo več odtisnil v razvaljano testo. Z nestrpnostjo smo jih polagali na pekače in komaj čakali, da so bili pečeni. To je dišalo po celi hiši. Pečene smo pospravili v kovinske škatle in šele po nekaj dneh, ko so bili

»uležani«, so bili najbolj dobri za jesti. S piškoti pa smo včasih krasili tudi božično smreko, saj posebnega okrasja v tistem času ni bilo na razpolago. Najbolj so bile lepe zvezdice, a kaj, ko so tako vabile, da jih utrgamo; polna smreka piškotov je kmalu ostala samo še zelena smreka.

Najlepši pa so spomini naših članic na peko božičnega obrednega kruha, ki se mu reče poprtnik ali župnek. Gospodinje so jih spekle dan pred božičem ali za Svete tri kralje. Požegnan in pokrit z lepim belim prtom – od tu tudi ime poprtnik –

je krasil praznično mizo, dokler ga ni gospodar razrezal in razdelil med družinske člane, drobtinice pa so bile namenjene živalim.

Čeprav smo poprtnike že večkrat spekle, je vsakič drugačen, a njegov simbolni pomen je kljub temu vedno enak. Pravijo, da kruha ne naredi moka, ampak roka, zato se oblika in motivi razlikujejo od vasi do vasi, od gospodinje do gospodinje.

Najpogostejši okras poprtnikov so ptički, golobice ali »picke«. Ptiček položimo na kruh toliko, kolikor je otrok pri hiši. Lahko pa hlebec s pletenimi kitami razdelimo na štiri dele, kar pomeni štiri letne čase. Naši poprtniki so imeli največkrat napis IHS, oblikovano letnico, ali pa so bili okrašeni s pletenimi kitami okrog hlebca, kar pomeni prošnjo za povezano družino.

Naše slemenske članice vedno rade povedo, da je nekoč poprtnik imel neko posebno moč, saj je vsak otrok v naslednjem letu zrasel za toliko, kot je bil debel kos poprtnika, ki ga je pojedel.

Zgodbe o božičnem kruhu so različne in zanimive. Nekoč so bili poprtniki nepogrešljivi in brez njih ni bilo božiča. Danes so ponekod samo še spomin na stare čase. Me pa želimo, da ti lepi obredi pri peki ne bi šli v pozabo in jih obujemo z razstavami, pa čeprav na daljavo in s pomočjo Občine Ribnica.

Marinka Vesel, DPŽ RIBNICA

Mož parne vleke – Ribničan Verij Švajgar

Pred kratkim se je odprla železniška povezava za potniški promet med Ljubljano in Kočevjem, tako da lahko po več kot petdesetih letih ponovno potujemo z vlakom tudi iz domačih krajev. Zagotovo je to velika in pomembna pridobitev za naše kraje. Veliko smo že izvedeli o novi pridobitvi, manj pa nam je poznano, da iz naših krajev prihaja mož, edinstven pričevalec o razvoju in delovanju ter tudi zatonu parnih lokomotiv na Slovenskih železnica.

Švajgar Franjo Verij - iz knjige *Spominski almanah slovenskih strokovnih pisateljev, publicistov in projektantov*.

Višji železniški uradnik strojnega oddelka na Slovenskih železnica je bil rojen v Goriči vasi pri Ribnici v letu, ko se je odprla železniška proga Grosuplje–Kočevje. Lansko leto pa je minilo 40 let od njegove smrti. Evropska unija se je odločila leto 2021 imenovati za »evropsko leto železnic«, v katerem bo spodbujala uporabo železnic kot varnega in trajnostnega prometnega sredstva. Ob tej priložnosti je tudi prav, da bolje spoznamo našega rojaka, ki je bil zvest železnici vse svoje življenje.

Verij Švajgar (Franc Ksaverij) se je rodil 23. junija 1903 časnikařu Francu Schweigerju in učiteljici Mariji Arko. Osnovno šolo je v Ribnici obiskoval v letih od 1899 do 1901. Star komaj 8 let je že moral od doma v rodni Ribnici, ker se je oče v materialni stiski podal v Ameriko ter tam delal kot rudar in novinar, čeprav je bil sicer pravnik in notarski uradnik. Mati učiteljica je sama komaj zmogla stroške skromnega bivanja pri dijaški materi v Goriči, kjer je končal osnovno šolo in realko ter nato odšel na študij v Prago. Končal je šest semestrov češke tehnike v Pragi, nato pa študij prekinil zaradi vojne. V sorodstvu ni imel nikogar, ki bi ga vpeljal v svet tehnike. Vendar se je že kot deček igral z

vrstniki »železnico« in v počitnicah pomagal pri parnih lokomotivah na žagah. Ni imel toplega doma pri starših in denarja za brezskrbno mladost. Zato se je kmalu privadil trdemu življenju in učenju. Obvladal je več svetovnih jezikov, poznal tujo strokovno literaturo; lotiti se je moral tudi prve tehniške slovenščine za železniške naprave in delo, saj je pred letom 1918 še ni bilo.

Kot član naprednega akademskega društva »Adrija« v Pragi in priča vojnih grozot v Gorici – ki jo je imel za svoj pravi dom – se je že kot avstrijski oficir leta 1917 skrivaj vključil v Železniški odsek Slovenskega narodnega sveta in začel ob zlomu cesarske Avstrije delati v novi organizaciji prometa in vleke v Ljubljani.

Kot zelo aktiven strokovnjak za železniška vozila je opravljal odgovorne naloge v kurilnicah in strokovnih službah, vse do internacije. Že od julija 1941 je v okviru Osvobodilne fronte deloval na pripravah organizacije prometa in vleke po končani vojni. Iz taborišča Dachau se je vrnil močno izčrpan, vendar je takoj prijel za delo pri obnovi in zdržal še 8 let. Zatem je bil kot upokojenec tesno delovno povezan z nadaljnjim razvojem železniške vleke. Še vedno vitalen in delaven je začel vpeljevati dizelsko in električno vleko; pred tem je, star nad 60 let, pridobil potrebno novo strokovno znanje in izdelal vnaprej zahtevne analize gospodarnosti in tehnične prednosti novih vlečnih vozil.

Odgovorno je sodeloval pri mnogih strokovnih projektih za modernizacijo obstoječih in gradnjo novih prog, med njimi tudi za povezavo Luke Koper z zaledjem. Neumorno je predaval v železniških šolah in za javnost.

Napisal je tri dele edinega slovenskega priročnika za železniška vozila, v treh razprodanih izdajah (Železniška vozila, lokomotiva, samozaložba 1929, Železniška vozila, vozovi in zavore, samozaložba 1930, Železniška vozila, ogrevanje vlakov, samozaložba 1936). Leta 1936 je napisal knjigo v srbohrvaščini Uputstva za statistički rad, leta 1984 (štiri leta po njegovi smrti) pa je izšla knjiga z naslovom Parna

Knjiga *Železniška vozila*, Verij Švajgar. Osebni arhiv.

vleka na Slovenskem 1846–1978. Rokopis te knjige je bil zaključen leta 1979 v avtorjevem 87. letu. Podatke o lokomotivah je zbiral od leta 1918, z vso skrbnostjo in zavzetostjo, polnih 60 let. Do zadnjih moči je še delal na dveh knjigah: Lokomotiva, njeno delo in gospodarnost in Železniška enciklopedija, ki sta ostali nedokončani.

Napisal je več kot 100 strokovnih razprav in informativnih prispevkov za železničarje in še skoraj 150 informativnih in polemičnih člankov v dnevnih časopisih in revijah (Slovenski narod, Jutro, Življenje in svet, Strojevodja, Njiva).

Samostojno je projektiral tehnična dela: generalni projekt železniške zveze iz Kočevja v Sprske Moravice leta 1920/21. Samostojno je izvedel tehnična dela: kompletni izračuni za strojno službo na projektiranih železniških progah Kočevje–Srpske Moravice leta 1928 in Črnomelj–Srpske Moravice leta 1938.

Treba je omeniti, da je bil tudi nadarjen glasbenik. Zložil je 130 glasbenih del in vodil večje število amaterskih koncertov. Ob tem je bil že od svojih študentskih let prizadeven organizator uvajanja rekreativne telesne vzgoje za vsakogar. Že leta 1907 se je včlanil v Sokola in je vadil pri Partizanu tudi še po vojni. Za telovadne vaje je zložil nekaj del spremne glasbe za

pihalni orkester, številne skladbe pa je za kakšen orkester tudi priredil. To je drugo področje njegove bogate ustvarjalne dejavnosti, ki ji je posvetil veliko časa in moči. Nekaj časa je tudi sam vodil Godbo Sokola I na Taboru. Njegove najbolj znane skladbe so na primer: Spomini na izlet v Kamniku, Na Sočo!, Salovnostna koračnica za zlet v Beogradu in druge.

Do vseh tehniških in gospodarskih podrobnosti je poznal zapleteno igro vlečne moči na kavlu lokomotive, kar je odločalo o izbiri premoga, vrsti kotla, številu osi in velikosti koles, moči cilindrov, teži in dolžini vlaka, vplivu klancev in ovinkov, dolžini postajnih tirov, hitrosti, vozniških časih, propustnosti prog itd. Prav tako se je kot prvi zavzemal za opustitev parne vleke, saj so dizelske in električne lokomotive za gospodarnost prometa in vleke primernejše. Vse življenje je ostal zvest svojim ta črnim parnim železničarjem, ki so umazani od premoga, saj, pepela in

olja opravljali težko delo v vročini, vetru, dežju, mrazu, megli, snegu in ledu, ob vsaki uri, v miru in vojnah, ki so mnokrat zrlj nevarnostim in smrti v oči, doživljali nesreče ter delili s potniki vesele in bridke ure.

Verij Švajgar je zagotovo edinstveni pričevalec o razvoju in delovanju ter tudi zatonu parnih lokomotiv na Slovenskih železnicah.

Zagotovo bi lahko bili Ribničani bolj ponosni nanj, na njegovo ustvarjalnost in njegov prispevek k Slovenskim železnicam. Lahko bi se nanj spomnili z obeležjem ali zapisom na velikih steklenih površinah na novi železniški postaji, lahko pa bi tudi poimenovali našo železniško postajo po njem. Glasbena šola bi za pihalni orkester lahko uvrstila njegova glasbena dela v svoj program. Lahko bi izdali poštno znamko z njegovo podobo, priložnostno pismo in še marsikaj. Vse to pa je odvisno od nas, od tega, ali smo

Verij Švajgar 1893 -1980. Iz knjige *Parna vleka na Slovenskem*.

pripravljeni in zmožni ohranjati spomine naših rojakov.

Peter Lesar

Januarsko štetje vodnih ptic

Tudi to leto smo se člani Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS), sekcije Od Kolpe do Barja, udeležili januarskega štetja vodnih ptic v okviru mednarodnega projekta (IWC). Gre za najobsežnejši sistematični in organiziran popis ptic v Sloveniji.

Pri nas je popis potekal v soboto, 16. januarja, in v nedeljo, 17. januarja 2021, na izredno velikem območju od Kolpe do Barja. Kljub izredno hladnemu vremenu smo se člani sekcije pri -12 stopinjah odpravili na določene popisne točke ob vodnih površinah. Pri popisu je sodelovalo osem članov z našega območja. Popisovalci so se pred tem morali udeležiti obnovitvenega spletnega izobraževanja na temo prepoznavanja ptic in natančnih pravil samega popisa. Zaradi spoštovanja vladnih ukrepov in priporočil NIJZ smo bili razporejeni ločeno na posameznih popisnih točkah v občini svojega bivanja. To je sicer nekoliko vplivalo na vsakoletno obliko druženja in izmenjavo strokovnega znanja ter izkušenj, ki smo jih prenašali še zlasti na mlajše člane in prostovoljce. Kljub temu so se aktivnosti začele v obeh dneh že ob zgodnjih jutranjih urah in so potekale do večera. Tako kot preteklo leto smo popis opravili na večjih vodnih površinah, in sicer na Rudniškem jezeru, reki Rinži, jezeru v Kočevski Reki, reki Kolpi, reki Ribnici in reki Bistrici.

Tudi letos smo zabeležili večje število opazovanih vrst vodnih ptic, njihovo skupno število je bilo 481, medtem ko je bilo opazovanih enajst posameznih vrst vodnih ptic.

Najpogostejše so bile opazovane race mlakarice, sledijo kreheljski, ki so tudi najmanjše race, ki se pojavljajo pri nas, sivi galebi, labodi grbci, vodomci, čopasti ponirki, mali ponirki, črne liske, velike sive čaplje, dolgorepe race in zelenonoge tukalice. V primerjavi s popisom iz preteklega leta se določene vrste pojavljajo v manjšem številu, nekatere pa v tem času niso bile prisotne. Še posebej zanimiva nova vrsta vodne ptice pri nas je dolgorepa rasa.

Zagotovo bodo v teh dneh pri nas gostovale še druge vrste ptic, ki jih ob tokratnem popisu nismo imeli priložnosti videti, zato bomo z našimi aktivnostmi nadaljevali in bomo vse občane z veseljem seznanjali z informacijami o pticah, s katerim si delimo skupno okolje. Osnovni namen štetja vodnih ptic je zbiranje informacij, ki pripomorejo k ohranjanju njihove

Labod grbec

vih populacij in mokrišč. Zato naj ne bo odveč poziv, da ohranimo naše naravno okolje čisto in varno, tako za nas kot za celoten živalski svet.

»Letimo s pticami!«

Muhamed Delić,
predsednik sekcije
Od Kolpe do Barja

Foto: Stella Vlašič

Osnovna šola dr. Franceta Prešerna Ribnica sameva, njeni učenci pa so ustvarjalni in zelo dejavni

Na Osnovni šoli dr. Franceta Prešerna Ribnica so ves november in december samevali učilnice, hodniki in drugi šolski prostori. Pouk je namreč potekal na daljavo. Učitelji so učno snov podajali prek šolske učilnice na spletni strani šole, prek videokonferenc, e-pošte, spletnih kvizov in tudi prek telefona.

Učitelji so za učence ustvarili najrazličnejše posnetke in filmčke, s katerimi so jim želeli razložiti učno snov. Učitelji smo se na različne načine trudili, da bi z različnimi aktivnostmi motivirali učence za šolsko delo in učenje. Tudi vam, staršem, gre velika zahvala za pomoč in sodelovanje pri izvajanju šole na daljavo.

V mesecu novembru pa so bili učenci od tretjega do osmega razreda še posebej ustvarjalni. Doma so v okviru dnevov dejavnosti po navodilih učiteljev izdelovali okraske za lesene smrečice, ki jih je občina postavila v grajskem kompleksu.

V decembru pa so številni učenci prisluhnili pobudi, da bi se zahvalili delavcem Zdravstvenega doma Ribnica in delavcem Doma starejših občanov za njihovo požrtvovalno delo v teh težkih časih. V zahvalo so doma izdelali voščilnice, pisali lepe želje. Iz njihovih izdelkov je učiteljica Katarina Drobnič ustvarila plakat, ki sem ga 30. 12. 2020 predala obema ustanovama.

Učencem in njihovim staršem se zahvaljujem za pomoč pri izdelavi okrasov in voščilnic. Hvala vam, da ste te izdelke dostavili pred šolo. Zahvaljujem se tudi učiteljem, ki so vedno pripravljeni sodelovati v projektih.

V prihajajočem letu vam želim, da se vsak dan spomnite, kako edinstveni ste in da zmorete vse, kar si zastavite. Na novi poti ustvarjajte lepe spomine in pogumno sprejmite izzive, ki so pred vami.

Olga Černe, pomočnica ravnateljice

Foto: Petra Lovšin

Foto: Nejc Ambrožič

Foto: Katarina Drobnič

Foto: Katarina Drobnič

Božič tokrat popolnoma drugače

Ob okrogli številki 2020 smo stali natanko tam, kjer ni heca – svet se je obrnil na glavo. Ker smo hodili po rokah, pri čemer smo molili noge v zrak, največkrat niti ni bilo mogoče vedeti, kaj nas čaka.

Svet je bil zapolnjen z nenavadnimi vprašanji. Dobim nove hlače ali ne? Nova frizura ali pač ne? Igranje na igrišču ali tudi to ne? Kaj pa obisk: da ali ne? Se morda kdo še spomni že skoraj pozabljenih izrazov, kot so kino, plavalni bazen, gledališče, nogometno igrišče, morje? Med najzanimivejša vprašanja pa je gotovo spadalo tudi naslednje: grem v šolo ali ne?

In kaj je bilo drugega pričakovati v »čisto drugačem svetu« kot pa »čisto dru-

gačen božič«? Še dobro, da se izzivom ne damo, se hitro prilagodimo in z njimi pometemo z levo roko!

Izdelkom učencev, ki so tokrat božično-novoletne voščilnice za stanovalce Doma starejših občanov Ribnica izdelovali kar doma, pa prav gotovo ne pripada pečat »leve roke«! Učenci tretjih, četrtih in petih razredov Osnovne šole dr. Franceta Prešerna Ribnica ter njenih podružničnih šol iz Dolenje vasi in Sušja so se tokrat res izkazali. Namesto pričakovanih 170 voščilnic, ki smo jih letos na čisto drugačen (jasno – na glavo obrnjen) način podarili stanovalcem DSO Ribnica, so izdelali več kot 400 čudovitih izdelkov! Ob tem gre zahvala tako razredničarkam in razredniku kot tudi učencem in njihovim staršem, na plečih katerih je največkrat visela še posebno dostava izdelkov do zbiralnic na vseh treh stavbah osnovne šole.

In kaj smo naredili z vsemi temi voščilnicami? Jasno – razdelili smo jih med dobre ljudi! Upam torej, da niste bili presenečeni, če ste v svojem poštnem nabiralniku našli lepe želje ribniških osnovnošolcev in njihovih učiteljev. Za dobre ljudi lepa beseda svoje mesto najde tudi v današnjem, popolnoma zmedenem svetu.

Katja Rus

Misleci smo

Klub za razmišljanje vključuje različne delavnice za nadarjene učence, ki spodbujajo ustvarjalno mišljenje. V tem načinu razmišljanja je pomembna domišljija za ustvarjanje čim večjega števila izvirnih idej na podan izziv. Skozi srečanja sta nas vodili Nena Weithauser Plesničar in Milka Jamnik. Josef in Marija sta kot pripadni-

bolj zanimive, drugačne in ustvarjalne kot pri rednem pouku. Vesele smo za to izkušnjo in pridobljeno znanje.

Zala Gornik, Lara Petek in Petra Levstik

Razdeljeni v dve skupini smo se dobili vsako sredo po pouku. Delavnice so bile namenjene različnim področjem (npr. čutila, »mislec sem«, značilnosti dobrega misleca, geometrične iluzije itd.). Čeprav so se delavnice po vsebini razlikovale, so vse spodbujale k razmišljanju s svojo glavo, saj nobeno razmišljanje ni bilo napačno. Skozi celo leto smo se med seboj obdarovali ob dejavnosti »skriti prijatelj«. Naučili smo se, da ni potrebno, da darilo vsebuje materialno dobrino, lahko samo izraža lepo misel, ki ti polepša dan.

Naše zadnje srečanje se je odvijalo v devetem razredu, saj smo srečanja prekinili ob šolanju na daljavo. Teme so bile

Družina Čihal leta 1939. Mama Marija in oče Josef, brat Dušan, sestra Milena in najmlajši Veno (na sredini). Marija - Mima Pelc (iz Ribnice) in Josef Čihal (iz Moravske – Češka) sta se poročila leta 1931. Poleg proizvodnje nogavic sta trgovala še z bisernimi gumbi in boljšim blagom, uvoženim iz Anglije, Škotske in Češke. Po Josefovi smrti leta 1940 je obrt zamrla in mama Mima je bila primorana svoje tri otroke preživljati in vzgajati sama. V pomoč ji je bila njena mama, vdova Frančiška Pelc, drugič poročena Lavrič.

Veno Čihal, drugi levo – tek na smučeh, 1954.

Morda bi lahko začetek športa v Ribnici umestili v začetek dvajsetega stoletja, ko sta se v Ribnici pod vplivom čeških telovadnih društev razvili telovadni društvi Sokoli in Orli. Od takrat šport predstavlja pomembno vlogo v življenju Ribničanov.

Da je Ribnica povezana s športom, smo lahko brali v prispevkih ob dosegu različnih, tudi vrhunskih rezultatov ribniških športnic in športnikov. Danes izpostavljam eno od velikih imen ribniškega športa, ki je bilo že od leta 1951 predano atletiki.

vsestranski tekmovalec

Venceslav ČIHAL – VENO (1937–2021)

ka Josef in Marija sta kot pripadnika telovadnega društva Sokol vzgojila svojega sina Vena v vsestranskega in predanega športnika. V zgodnjih letih in do konca osnovne šole se je razvijal v vrhunškega športnika v telovadnici TVD Partizan Ribnica in zatem v TVD Partizan Kočevje. Nekaj let pozneje so ga že videvali v tekmovalnem dresu na atletskih stezah. Svojo vsestranskost je izkazoval že kot petnajstletnik ob skokih s padalom in na tekmah v smučarskem teku. V nadaljevanju športne kariere je nizal številne odmevne uspehe, od katerih iz družinskega arhiva in arhiva TVD Kočevje izpostavljam le del teh:

Na Isteničevem memorialu leta 1954 je zasedel tretje mesto v smučarskem teku na 5 km v kategoriji mlajših mladincev (diploma z dne 21. 3. 1954).

Leta 1954 je bil prvi od treh najboljših atletov Dolenjske v metu krogle in teku čez prepreke.

Leta 1955 je postavil državni rekord v troboju, bil absolutni mladinski državni prvak Jugoslavije v metu krogle in kapetan državne reprezentance v mednarodnem dvoboju reprezentanc Jugoslavije in Avstrije v Kočevju.

Istočasno je bil tudi prvak Slovenije v metu krogle, kar izpričuje tudi diploma Partizana Slovenije z dne 11. 9. 1955.

Leta 1956 je osvojil drugo mesto za starejše mladince v skoku v daljino in dosegel drugo mesto v troskoku za starejše mladince (diploma Atletske zveze Slovenije – junij 1957).

Leta 1958 je bil članski prvak Slovenije v metu krogle (diploma Atletske zveze Slovenije).

Leta 1958 je v atletskem dvoboju za člane Budapest – Slovenija osvojil drugo mesto. Istega leta je bil tudi član reprezentance za mednarodni troboj Ljubljana – Celje – Graz. V tem troboju je osvojil prvo mesto.

Na republiškem prvenstvu SRS je osvojil istega leta drugo mesto v skoku v višino in še istega leta postal republiški prvak v skoku v višino kot član Olympije Ljubljana.

Leta 1960 je ob služenju vojaškega roka postal prvak JLA v skoku v višino.

Med letoma 1958 do 1961 je bil član odbojarskega moštva TVD Partizan Kočevje in tekmoval v republiški ligi.

Ob menjavah društev in selitvi TVD Partizan Kočevje je nekaj dokumentacije izgubljena, zato ni možno nanizati vseh Venovih dosežkov.

Veno Čihal, met krogle.

Veno Čihal, zastavonoša, kapetan državne atletske reprezentance, 1955.

Veno Čihal, absolutni mladinski državni prvak Jugoslavije v metu krogle, 1955.

Veno Čihal, drugo mesto v troskoku (13,8 m), državno prvenstvo za starejše mladince leta 1956.

Veno Čihal, republiški prvak v skoku v višino kot član Olimpije Ljubljana, 1958.

Veno Čihal – kot odbojkar je tekmoval v republiški ligi, med letoma od 1958 do 1961 kot član TVD Partizan Kočevje.

Veno Čihal je bil eden od vsestranskih telesnokulturnih delavcev in atletov iz mlajše povojne generacije, ki je v letih od 1954 do 1960 z rezultati in dosežki segala v sam vrh slovenske in jugoslovanske atletike. Svoje življenje je posvečal športu tudi v uspešnem organizacijskem in vzgojno-trenerskem delovanju.

Veno Čihal, prvi levo, trener rokometne ekipe.

Aktivno je sodeloval tudi v uspehih ribniškega rokometu.

Od leta 1964 do leta 1966 je bil tekmovalc ljubljanske conske rokometne lige pri rokometnem klubu TVD Partizan Ribnica.

Od leta 1970 do leta 1971 pa je bil trener rokometne ekipe TVD Partizan Ribnica, ki je tekmovala v republiški ligi SRS in v zimskem prvenstvu 1971 ter dosegla tretje mesto v Sloveniji.

Veno Čihal, prvi levo, s simbolnim ribniškim šopkom.

Veno Čihal, prvi levo, s svojimi varovanci, rokometaši.

S svojim delovanjem je prispeval tudi na občinskem nivoju:

Od leta 1962 do leta 1964 je bil predsednik sveta za telesno kulturo pri Občinskem ljudskem odboru Ribnica.

Od leta 1964 do leta 1967 ga najdemo na položaju sekretarja občinskega komiteja ZKS Ribnica.

Od leta 1964 do leta 1968 je bil predsednik tehnične komisije pri Občinski zvezi za telesno kulturo Ribnica.

Od leta 1965 do leta 1967 je bil član upravnega odbora TVD Partizan Ribnica.

Od leta 1968 do leta 1971 je bil predsednik komisije pri svetu za šolstvo, kulturo in telesno vzgojo občine Ribnica.

Veno Čihal, prvi desno, na čelu povelje ob praznovanju 30 letnice osvoboditve, 1975.

Zaradi številnih uspehov in dosežkov ga je leta 1971 ObZTK Ribnica predlagala za odlikovanje z redom dela s srebrnim vencem.

Poleti 1980 se je umaknil iz aktivnega športnega življenja in kot upokojeni gozdarski tehnik rad spremljal vsa športna dogajanja.

Veno Čihal, izjemen, a vedno skromen človek, se je od nas poslovil 5. 1. 2021. Za seboj je pustil dragocen spomin najbližjim in sokrajanom Ribnice. V svojem poklicnem in funkcionarskem delovanju je bil priljubljen pri vseh, ne glede na osebno ali politično prepričanje.

Z njegovim odhodom s sestro Heleno ohranja spomin edinstvene brezpogojne očetovske ljubezni, ki sva je bili deležni z njegove strani.

Barbara Koblar
Foto: arhiv družine Čihal

Dereze, cepin in na glavi čelada

Na spletnih straneh in družbenih omrežjih lahko vidimo čudovite posnetke hribov, ki marsikoga mamijo, da poskusi priti na prav tisti vrh s slike. Čeprav smo zaprti v regijske okvirje, pa upamo na čimprejšnje sproščanje ukrepov, da bomo lahko obiskali tudi višje vrhove.

Vendar zimske gore, lepe in tako skrivnostne, skrivajo v sebi tudi razne pasti. K sebi pustijo le tiste, ki so ustrezno usposobljeni, psihofizično dobro pripravljeni, pravilno opremljeni in znajo opremo tudi pravilno uporabljati.

Derezice niso dereze

Gorski reševalci opozarjajo, da čedalje več obiskovalcev zimskih gora skuša na vrhove priti z malimi derezicami, ki so nevarne na pobočjih gora, ki uporabe derezic ne dopuščajo in pogosto botrujejo tragičnim nesrečam. Planinci, ki se odločijo za obisk gora v zasneženih, zimskih razmerah, morajo imeti primerno gorniško opremo, zlasti je treba paziti pri izbiri derez. Za obisk visokogorja so primerne samo 12-zobe dereze, nikakor pa ne male derezice. »Male derezice so zelo uporabne za položnejše, široke, uhojene poti, ki nimajo skoraj nič bočnega naklona; v primeru padca na planinskih poteh z manjšim naklonom ne morete oddrseti daleč. Čim zapustimo take poti, pa niso več primerne. Na strmih, ledenih pobočjih in v visokogorju je treba uporabljati le prave, 12-zobe gorniške dereze,« opozarjajo gorski reševalci.

»Dereze so namreč dereze – tiste 12-zobe, klasične (10- ali 12-zobe), polavtomatske ali avtomatske, specialne ali pohodne ... Derezice oziroma verige pa v nobenem primeru niso dereze in niso primerna zamenjava za klasične dereze z dvanajstimi zobmi; so nevarne, če se uporabljajo v gorah oziroma tam, kjer teren tega ne dopušča! Derezice so odlične za hojo po poledelih in zasneženih gozdnih cestah, v urbanih okoljih ali pa po pobočjih gozdne Pokljuke in Velike planine, niso pa namenjene hoji v gore. In ko uporabljate dereze, v roke sodi cepin, s katerim se lahko zaustavimo ob padcu, ne pohodne palice; na glavo pa gre čelada, ki nam glavo zaščiti tudi med padcem,« pravi gorski reševalec Matjaž Šerkezi iz GRS Kamnik.

Ko kupujete dereze, v trgovino vedno vzemite svoje zimske planinske čevlje, na katere boste nadeli dereze. Pogosto se zgodi, da pridemo domov z derezami, ki pa našim planinskim čevljem ne ustrezajo. Pravilna hoja z derezami je nekoliko širša od običajne, saj ob normalno široki hoji obstaja nevarnost, da si zobe derez započite v hlačnico in celo v meča ter se poškodujete ali spotaknete, kar je na žalost že bilo usodno za nekaj gornikov.

Kdaj v gorah nadeti dereze, vzeti cepin v roke in nadeti čelado na glavo? Prvič, ko na poti pomislimo, da bi bilo dobro imeti dereze na nogah, se takoj opremimo.

Kam po znanje?

Odhod v gore v zimskem času zahteva natančno načrtovanje,

Ko so na nogah dereze, sta v rokah cepin in na glavi čelada.

Foto: Zdenka Mihelič

znanje o pravilni uporabi tehnične opreme (cepin, dereze, čelada, plazovni trojček), pridobivanje informacij s terena o poti, snežnih razmerah in nevarnosti proženja snežnih plazov ter upoštevanje osebnih psihofizičnih lastnosti, izkušenj in znanja iz planinske šole. Tega se najlažje naučimo v planinskih šolah, na tečajih varne hoje v gore, varstva pred snežnimi plazovi in varnejšega obiskovanja gora v zimskih razmerah – tam bomo dobili marsikatero koristno informacijo. V nasprotnem primeru gorski reševalci in PZS svetujejo, da se v gore odpravite skupaj z vodnikom PZS in planinskim društvom, planinskim ali gorskim vodnikom. Vedno pa velja, da se na pot ne podajamo sami.

Pazite nase, na druge in na naravo. Srečno in varen korak na vseh vaših poteh ter 'mejte se radi'!

Zdenka Mihelič

Male derezice oziroma derezice so primerne za hojo po položnejših, širokih, uhojenih poteh, na zasneženih gozdnih cestah, v urbanih okoljih ali po pobočjih Svete Ane, gozdne Pokljuke, Velike planine, Šmarne gore in podobnih hribov.

Foto: Zdenka Mihelič

Zakaj pri nas pogosto beležimo najnižje temperature v Sloveniji?

Meteorološka zima se je že prevesila v drugo polovico. S prvo polovico zime smo vsi ljubitelji snega in mraza lahko kar zadovoljni, saj tako zimskega vremena nismo imeli že kar nekaj let. Snega sicer ni bilo ravno obilo, a ob nizkih temperaturah smo sredi januarja na Ribniškem imeli pravo idilo.

Najbolj mrzlo je bilo v torek, 12. januarja, ko se je na vremenski postaji v Prigorici ohladilo do $-15,6^{\circ}\text{C}$, kar je najmanj v zadnjih treh letih. V tem mesecu se je temperatura še sedemkrat spustila pod -10 stopinj Celzija. Sredi januarja je bilo zelo zanimivo spremljati tudi gibanje temperatur v sosednji občini Loški Potok, kjer je z delovanjem začela nova vremenska postaja v Retjah. Tam se je kar tri noči zapored ohladilo pod -20 stopinj Celzija. Ste se kdaj vprašali, zakaj je ravno območje občin Loški Potok, Ribnica in Kočevje pogosto najbolj mrzlo v državi?

Odgovor se skriva v obliki površja. Kraška polja, uvale in vrtače namreč delujejo kot nekakšne posode, kamor se v primeru mirnega ozračja ob sončnem zahodu začne stekati hladen zrak z okoliških pobočij. Ta je težji od toplejšega, zato se uleže na dno kotanje in se tu ponoči še nadalje ohlaja. Ker se mrzel zrak na dnu mrazišč zbira kot voda v posodi, so procesi nočnega ohlajanja izrazitejši in trajajo dalj časa kot v okolici, ohlajanje pa je

še posebej izrazito ob prisotnosti snežne odeje, saj ta deluje kot izolator, ki preprečuje uhajanje toplote iz tal.

Zelo pomembna je tudi odprtost mrazišč, kjer je na nebu veliko zvezd. Bolj odprta in plitva mrazišča lahko izsevajo več toplote, zato se tudi bolj ohladijo kot zaprta in globlja. Med plitva mrazišča uvrščamo tudi Ribniško dolino in uvalo Retje. Z nadmorsko višino je mogoče večje ohlajevanje mrazišč, kar je posledica tega, da ozračje z višino postaja redkejšo in vsebuje manj vodne pare, ki zavira nočno ohlajanje.

Kaj nam bo prinesla druga polovica zime, bomo še videli. Dolgoročne napovedi, ki za naše kraje sicer niso preveč zanesljive, nam v prihodnjih tednih namenjajo precej pestro vremensko dogajanje s pogostim izmenjevanjem toplejših in hladnejših obdobj, zagotovo lahko pričakujemo tudi še sneg. Februar v dolgoletnem povprečju namreč velja za najbolj zasnežen mesec v letu.

Rok Nosan

Rože so lahko tudi številke. Ali lahko na podlagi prvih treh enačb izračunate četrto?

Pomešani pregovori. Uredite spodnje besede v tri pregovore

$$\begin{array}{rclclcl}
 \text{r} & + & \text{r} & + & \text{r} & = & 60 \\
 \text{r} & + & \text{b} & + & \text{b} & = & 30 \\
 \text{b} & - & \text{d} & = & 3 \\
 \text{d} & + & \text{r} & \times & \text{b} & = & ?
 \end{array}$$

MORA IN VODI VEČ V
 OBLEKA NAREDI RIBA GLAV TRIKRAT
 VE NE VINU ČLOVEKA OLUJ
 VEČ PLAVATI

1. _____
2. _____
3. _____

Logično sklepajte iz obeh trditev in odgovorite na vprašanje.

Ado je lažji od Cirila.
 Ado je težji od Bora.

Dora je večja od Ede.
 Eda je večja od Fani.

Oto ni tako hiter kot Peter.
 Rado ni tako hiter kot Oto.

Kdo je **najtežji**? Katera je **najmanjša**? Kdo je **najpočasnejši**?

Sudoku 6 x 6

Vpišite manjkajoča števila od 1 do 6 brez ponavljanja v prazne celice v vsaki vrsti, v vsakem stolpcu in v vsakem z debelejšimi črtami označenem pravokotniku velikosti 2 x 3 celice.

Lažje

4			5		6
	6				
1		4			
			1		4
6		3			1

Težje

	2				
					3
6		1			5
5			1		4
3					
				1	

Premetanke, povezane z merskimi enotami. Jih prepoznate?

MENTICERET _____

OLGIKMAR _____

RETEMIKOL _____

TUNIMA _____

TREME _____ NOTA _____

LIMIETRME _____

TERIL _____ KRATEH _____

KUDANES _____

102
 HEKTAR, SEKUNDA
 NUTA, METER, TONA, MILIMETER, LITER,
 CENTIMETER, KILOGRAM, KILOMETER, MI-
 Obleka ne naredi človeka.
 Riba mora trikrat plavati: v vodi, olju in vinu.
 Več glav več ve.
 Ciril, Fani, Rado

6	5	3	2	4	1
2	4	1	6	5	3
5	3	6	1	2	4
1	2	4	3	6	5
3	6	5	4	1	2
4	1	2	5	3	6

Med cepivom in svobodo

Na začetku letošnjega leta so se v vseh državah Evropske unije (EU), Veliki Britaniji in Združene države Amerike (ZDA začela cepljenja proti bolezni covid-19. To je zelo dobra novica, ki nam kaže, da normalnost, kot smo je bili vajeni pred koronavirusom, ni več tako daleč. Razumem, da med nami obstajajo tudi takšni, ki so glede cepiva skeptični, zato menim, da je treba nekaj besed spregovoriti tudi o morebitnih stranskih učinkih cepljenja.

Cepivi podjetij Pfizer/BioNtech in Moderna sta varni. To je ugotovila Evropska agencija za zdravila v Bruslju na podlagi več neodvisnih študij in statističnih podatkov, ki izvirajo iz kliničnega testiranja cepiva.

So pa pri obeh cepivih možni blažji stranski učinki, najpogostejše rdečina in bolečina na mestu vboda, utrujenost, glavobol in vročina. A ti učinki so prehodni, izzvenijo v nekaj dneh, medtem ko so resni neželeni učinki, kot sta alergija in anafilaktični odziv, resnično izjemno redki. Evropska komisija je zagotovila več kot 2 milijardi odmerkov cepiva, kar je štirikrat več od skupnega števila prebivalstva EU, vendar bodo ti odmerki prišli do držav

članic glede na zmogljivosti proizvodnje. Nič v življenju ni bolj vredno od življenja samega. Zato je pri cepljenju in cepivih treba zagotoviti največjo možno varnost. Če se želimo vrniti k normalnosti, pa bo moralo biti precepljenega več kot 70 odstotkov prebivalstva ene države. Medtem se je v Washingtonu tik pred koncem predsedovanja Donalda Trumpa zgodil največji napad na ameriško demokracijo v zadnjih 200 letih. Prizori napada na ameriški kongres so vsem nam opomin, kaj se lahko zgodi, če politika ljudi več let zapored načrtno ščuva drug proti drugemu. Še kako pomembno je, kaj človek na mestu predsednika države spregovori v javnosti. Besede Trumpa so zdaj dokazano nevarne. Najpomembnejši institut demokracije so svobodne volitve. Volitve v ZDA so bile demokratične in svobodne. Regularnost so potrdila tudi sodišča in ljudje so na volitvah z jasno večino odločili, da mora Trump zapustiti Belo hišo. Predsednik Evropske ljudske stranke (ELS) Donald Tusk je ob tem v Bruslju jasno povedal, da EU potrebuje močnega zaveznika, kot so ZDA, vendar ne za vsako ceno. V EU moramo postati neodvisni od zunanjih vplivov in hoditi po samostojni poti. Naš skupni cilj mora biti napredna prihodnost, ki bo svobodna, demokratična in človeška.

*Ljudmila Novak,
poslanka Evropskega parlamenta*

Slabi trendi proračuna občine

Minila je polovica mandata organov občine. To je priložnost, da se oceni delo župana Sama Pogorelca in njegove ekipe. Samo Pogorelec pravi, da se je odločil za kandidaturu za župana predvsem zaradi tega, ker so bile investicije v prejšnjih

mandatih prenizke in ker se je počrpalo premalo dodatnih državnih in evropskih sredstev. Predhodniku je torej očital, da je imel premalo projektov in da je bil proračun premalo »investicijsko naravnan«. Ob tem pa je zamočlal, da je skupina tedanjih svetnikov, med katerimi je bil tudi sedanji župan, od zunaj pa mu je izdatno pomagal sedanji podžupan Aleš Mihelič, aktivno sodelovala pri blokadi sprejema proračuna za leto 2018, zaradi česar so se nekatere pomembne občinske investicije zavlekle v leto 2019. Ko je župan Samo Pogorelec predlagal proračun za leto 2019, je bilo v njem krepko nad 50 % sredstev proračuna namenjenih investicijam. Po dveh letih hvale in »intenzivnega« dela Sama Pogorelca pa je v letošnjem proračunu (2021) delež za investicije padel le na dobrih 40 %. Padec je več kot očitno. Tudi pri črpanju evropskih sredstev nazadujemo. Če jih je bilo še lani (2020) v proračunu za več kot 1,6 milijona evra, jih je za letošnje samo še 0,6 milijona evra. Znižanje je večje od 1 milijona evrov. Na osnovi teh podatkov iz proračuna, pa naj se župan in njegova ekipa še tako hvalijo z uspehi, ni mogoče zaključiti, da so bili pri delu oziroma vodenju občine uspešni. Trendi so izredno slabi. Pridobivanje dodatnih finančnih virov pa je ena glavnih nalog župana. Nekdanja svetnica »županove liste« Helena Mate je ob sprejemanju proračuna za leto 2019 izjavila, da bo proračun župana Sama Pogorelca z veseljem podprla, ker je v njem zelo velik delež sredstev za investicije, kar je bilo res, in

ker je razvojno naravnan, kar je bilo tudi res. Je pa tudi res, da so bili v njem v glavnem projekti prejšnjega župana. Sedaj, po dveh letih, ko je omenjena gospa napredovala v direktorico občinske uprave, desno roko župana, pa sta obe postavki, sredstva za investicije in črpanje evropskih sredstev, znatno padli. Po dveh letih županovanja in vodenja občinske uprave bi se moral poznati korak naprej, doživeli pa smo krepak korak nazaj. Še enkrat več se je pokazalo, kako zelo enostavno je kritizirati in dajati v nič tistega, ki ga rušiš, in kako težko je potem, ko dobiš priložnost, narediti nekaj več, kakšen presežek. Običajno pogrneš ravno tam, kjer si se najbolj bahal, da boš uspešnejši od predhodnika. Ko si na čistini in je treba pokazati, kaj znaš, hitro ugotoviš, da le ni vse tako enostavno, da bi opravil z levo roko. Tudi pokrivanje s prijaznimi mediji, piarom in vročimi navijači nič ne pomaga. Če ni pametnih projektov, tudi »tujega« denarja ni. In ko lastno delo odpove, se hvalijo druge drobne zadeve, ki jih opravijo druge institucije in ki niso prav nič posebnega, ker sodijo v njihovo redno dejavnost. Sreča je, da imajo prav vsa ministrstva pod to Janševo vlado bistveno več denarja za terenske intervencije kot kdajkoli v zgodovini. Tudi ministrstvo za infrastrukturo, direkcija za ceste in druge. Pravzaprav imajo še problem, ker imajo premalo izvajalcev. Eden od za Ribnico pomembnih projektov širšega, regionalnega pomena je dializni center, ki naj bi se zgradil na delu lokacije starega vrtca. Ne vem, koga je Samo Pogorelec zadolžil zanj, morda podžupana Aleša Miheliča, a v teh dveh letih nisem zasledil nobene omembe župana o napredku pri tem pomembnem regijskem projektu. Nobene objave ni na Facebook strani ne občine ne župana, niti je ni v pregledu izvedenih projektov 2019–2020, ki je bil objavljen v prejšnji številki Rešeta (december 2020). Še več, parcela, stisnjena med zdravstveni dom, dom starejših in objekt starega vrtca, namenjena dializi, je dana v program prodaje premoženja občine, ne da bi župan

s komerkoli podpisal pismo o nameri ali predpogodbo ali kakšen drug dokument za to investicijo. Pomeni to, da se je župan projektu, ki bi prinesel tudi več dobro plačanih delovnih mest in pacientom olajšal dostop do življenjsko pomembne zdravstvene storitve, odpovedal? Žal se prodajajo še nekateri drugi večji

kosi parcel v zaokroženih območjih občinskih zemljišč, ki bi jih občina lahko namenila za večje občinske investicije, na primer za stanovanja, negovalno bolnico ali druge projekte.

So na delu »šeftarji« s parcelami?

Jože Tanko, poslanec

Nevarnost ali priložnost?

V zadnjem letu se srečujemo s situacijo, ki je nismo vajeni, je nismo pričakovali, še najmanj pa si je želeli. Zmedeni smo in negotovi. Pravzaprav ne vemo točno, kaj se dogaja. Zašli smo v krizo.

John F. Kennedy je povedal: *Kitajci uporabljajo za besedo kriza dve znamenji. Prvo znamenje pomeni nevarnost, drugo znamenje pa priložnost.*

V krizi se zavedaj nevarnosti, a prepoznavaj priložnost. Ta kriza traja že zelo dolgo in največja težava je, ker ne vemo, do kdaj še ... Ko se z avtom zapeljemo v predor, že na začetku opazimo oznako, koliko je dolg. Pa tudi, če to spregledamo, nas v predoru na vsakih 100 metrov opozarjajo številke, koliko metrov je še do konca predora. Tudi če ne vidimo izhoda, vemo, kdaj ga bo konec. V tej situaciji pa konca žal ne vidimo. Žal je težko videti luč na koncu predora, ker ne vemo, kdaj bo! Ne vemo, kdaj se bo to stanje končalo. Tega nam nihče ne more oziroma ne zna povedati. In smo v negotovosti. Poleg tega nam primanjkuje novih izzivov, dogodivščin, ki nas v običajnih dnevih dvigajo, nam dajejo zagon in novo energijo. Ni bilo veselega decembra, ne moremo v kino, gledališče, fitness, ne moremo odpeljati otroka v vrtec. Ni druženja, ni skupnih srečanj ... Zelo smo se morali omejiti. Smo v negotovosti, zmanjkuje nam energije. Vendar imamo možnost. Sami se lahko odločamo, ali bodo za nas vse nastale okoliščine predstavljale nevarnost ali priložnost. Ne dovolimo si, da bi nas ta situacija privedla v padec, v stagnacijo. Zavedajmo se te nevarnosti, vendar ji ne

dovolimo, da nas ohromi. Poskusimo v tem prepoznati priložnost.

Vprašajmo se, kaj si želimo, kaj bi nas dvignilo, kaj lahko sami naredimo. Ne moremo spreminjati situacije, lahko pa spremenimo svoj odziv in poskrbimo zase. Začnimo preprosto uživati v vsakem dnevu posebej, v vsakem trenutku dneva, ki nam je dan. Vsak trenutek se lahko odločimo, ali bomo videli v njem priložnost ali težavo. Kaj je bolje za nas? Videti v tem nevarnost ali priložnost? Zelo pomembno je zavedanje, da znamo ceniti to, kar imamo. Ne utapljam se v vzdihovanju, kaj vse nam je odvzeto. Raje se osredotočimo na to, kar imamo, in se naučimo biti hvaležni za svoje bližnje, ki so nam podarjeni. Začnimo uživati v omejenih možnostih in naučimo se prepoznati nove priložnosti. V vsem, kar počnemo, poskušajmo videti priložnost za novo učenje, rast, nadgradnjo. Poiščimo stvari, ki nam prinašajo notranje zadovoljstvo. Morda je to dobra knjiga, film, sprehod, tek, risanje, barvanje, kiparjenje, glasba, šport ... Kakšni talenti se skrivajo v nas? Izločimo vse motilce, vse smeti, ki nam jemljejo čas in energijo. Odstranimo nepomembne stvari in se odločimo za priložnost. Uživajmo v tem, kar imamo. Razmišljajmo o tem, kaj lahko naredim zase, kaj lahko naredim v tem trenutku, v tej situaciji. Kaj lahko naredimo sami, da se bomo v tej krizi kljub vsemu počutili dobro? Da bomo opolnomočeni z dobro čustveno kondicijo in zagledali luč na koncu predora, ko se bo ta prikazala. Pogumno in potrpežljivo pričakujmo nov dan.

Bernarda Osojnik, univ. dipl. psih., svetovalna delavka v Vrtcu Ribnica

Novo leto, nov zagon

Ko ti je najhuje, si že pred ciljem. Vzdrži! Ljudje smo zanimiva bitja. Različno razmišljamo, živimo, delamo, pričakujemo, vrednotimo. Čudovito. Vsak lahko najde kaj za sebe, pa vendar ... Oh ta vendar! Vedno bi namreč lahko bilo kaj še boljše, bolj zanimivo, prijetno, zabavno. Dobro, da je tako, kajti to pomeni, da lahko še kaj spremenimo, prispevamo, se nam dogaja, nam ni dolgčas – tudi sedaj v času koronakrize. Prav v tem času, čeprav smo omejeni, še vedno lahko počnemo marsikaj, saj je prav to izziv, da končamo nedokončano, za kar nikoli ni bilo dovolj časa, tu je še družina, še pomembnejše pa je, da se soočimo s seboj. Privoščimo si vse tisto, kar dovoljujejo okoliščine, in se samoocenjujemo, koliko je to konstruktivno, koristno zase in za druge. Če se samo zavedamo notranje jeze, ki je posledica nekega drugega neuresničenega ali nepredelanega čustva, na primer storjene krivice, slabe samopodobe, neprijaznosti ali nestrinjanja uradnika, učitelja, zamujanja neke osebe itd., je to korak naprej, jo predhamo, počasi odslavljam – to pomeni, da bomo sebi prihranili zdravje, energijo, saj jeza deluje na naše telo stresno, če jo pokažemo navzven, pa jo stresamo še na druge. Potrebujemo torej prijaznost v okolju in do samega sebe, ki nam daje notranjo stabilnost, moč, da se odpremo skozi srce, spoštovanje, ljubezen in razumemo težave drugih, s tem tudi svoje in jih tako lažje prenašamo. Prihajajoče novo leto je torej prestopilo v že običajno leto. Kako si stopila, si stopil vanj? Letos še posebej velja, da se lansko leto nadaljuje v letošnjem. Tako pravijo poznavalci vplivov planetov

in narave. Za lani so napovedali velike spremembe v življenju, gospodarstvu, velik padec rasti na mnogih področjih, podiranje idealov, pričakovanj, naravne nesreče, v drugi polovici leta pa neverjetno potrebo po druženju, celo pretirano, razuzdano – spomnimo se poletja – in še marsikaj. Kar smo začeli lani, bomo letos še malo poglobili, nadaljevali z začetimi načrti. Vse bo šlo približno enako naprej tudi letos, zato se umirimo znotraj sebe in pojdimo vase, najdemo svoje dobre in slabe strani, jih poskušajmo razumeti. Svoboda bo še omejena, kar nekaterim odgovarja, saj se počutijo bolj varne, druge pa utesnjuje. Tako je bilo že lani, imamo torej izkušnje, zato nadaljujmo koristno, ni čas za iluzije in napeta čustva. Prilagodimo se, vse je lahko boljše organizirano, naloga vodje v državi je, da to tudi spodbuja, omogoča. Vse bo šlo počasi, ne bo prehitevanja. Kar je iz preteklosti vredno, ohranimo, poskrbimo za naravo, ostalo bomo odvrgli, pustili za seboj za boljše življenje, stabilnost, kreposti, napredek, za pravičnost, saj se bo lažje razblinilo. Tako bomo šli veliko lažje skozi pojavljajoče se strahove, notranje nemire; ljudje v pomanjkanju naj imajo dovolj poguma, odprtosti, da poiščejo pomoč. S tem ozaveščajo ostale, da so še vedno ljudje, ki nimajo za dostojno preživetje v socialno naravnani državi. Zato smo državljani ob težkih življenjskih zgodbah res humani, odprtega srca, hitro sodelujemo v humanitarnih akcijah. To je ena od čudovitih vrlin našega naroda in tudi tega leta. Se nadaljuje ...

Darinka Suljević

Prenehajmo lagati drugemu in sebi!

Jan Plestenjak je Slovencem letos voščil: »Nehajmo lagati drugemu in sebi, pa nam bo vsem bolje!« Narod, ki ni iskren, laže sebi in drugim. Če ni iskren, ne more reševati niti svojih niti problemov drugih. Žal še velja, da je tisti, ki si uspe pridobiti avreolo »kulture«, potem vzor ljudstvu, je skoraj nedotakljiv, lahko dobi posebno plačo in pokojnino ter pogreb, pa še zapis v zgodovino. Je to res kultura?! Samo mi imamo, menda edini na svetu, dan kulture za državni praznik. Ta dan Slovenci, elita naroda, poslušajo govore kulturnikov, po predstavi pa glasno govorijo: »Odlično!« Potihoma pa: »Pojdimo na kozarec, da ugotovimo, kaj nam je, politikom in drugim,

kultura dala za pokoro!« Poglejmo zapis doktorja prava, kako deluje pravna država, ko ji je moralni imperativ kultura. Pravi: »Živimo v državi, ki ni pravna država in ki pravo zlorablja, da varuje tiste, ki zlorablajo pravo. Zelo praktična dilema. Državna uprava je seznanjena s sumom kaznivega dejanja, za katerega je predpisana zaporna kazen tri leta. Sum ignorirajo vsi župani, policija, delovna inšpekcija, nadzorniki in bivši policisti. Trdim, da živimo v državi, ki ni pravna država in ki pravo zlorablja, da varuje tiste, ki zlorablajo pravo. Država, v kateri smo tiho, pa ne zato, ker se strinjamo, ampak ker se nam ne da ukvarjati z najbolj brutalnimi v družbi. Država, kjer so intelektualci vrženi v smetišče države in kjer diktirajo vrednote družbe

tisti, ki državi in družbi prispevajo malo ali skoraj nič, in kjer krivice in smrti posameznikov toleriramo, da se ne bodo slabo počutili zločinci po vseh standardih človekovih pravic. Nismo enaki med seboj, ampak so nekateri na veliko žalost bolj enaki. Sistem, v katerem delo nikoli ni bila vrednota, ampak je heroj, kdor se znajde in kdor je znal prelisčati sistem. Obstaja namreč cela plejada fakultet, kjer realne vrednosti ni, če jim vzamemo to vlogo, strašijo in razlagajo svojo percepcijo sveta, ki se konča na obrobju svojega zavetja, ter strašijo, kaj je tam čez, ne da bi tja pogledali. Velika večina nas nima časa in tudi ne volje, da dokazujemo svoj prav. Kar pa ne pomeni, da nas ni. Vse ob letu osorej, in če kdo misli, da preferira vse to na politiko, je to le takrat, če res verjame, da je politika bistvo te države. Bistvo

te države so ljudje, in to tisti, ki delajo, so delali ali pa se šolajo, da bodo delali. Manj politiziranja in več odgovorne politike, pa nam bo vsem boljše. Vedno mi je kdo stopil na živce, če se je kdo spravil na tiste, ki se ne morejo braniti ali pa se branijo le težka. Sam se znajdem in se vedno bom, nekateri pa nimajo te sreče in imajo hkrati veliko nesrečo, da živijo v družbi, kjer je večini ponavadi vseeno, če ne gre za njihovo osebno korist in ne tvegajo načelnosti, ne ker to ne bi bilo prav, ampak ker se ne splača. »Zlatko Šugman je ob prejemu Prešernove nagrade povedal: »Tragedija mora biti na svetu! Vi, gospod Prešeren, ki imate med rojaki avtoriteto, dajte, bodite, prosim, tako dobri in jim položite na dušo prošnjo starega komedijanta: »Bratje in sestre, Slovenci in Slovenke, ustavite komedijo!«» Franc Mihič

Obiski s prazno denarnico

Obiski gospoda župana Sama Pogorelca se vrstijo od začetka njegovega županovanja 2019, od ministrov do poslancev levega bloka, predsednika vlade Sarca in predsednika državnega zbora Židana. Vsi obiski so bili opravljeni s prazno denarnico, proračun Občine Ribnica se ni nič povečal. Župan pa se hvali, da je imel obiske na visoki ravni. V nedeljo, 3. 1. 2021, je ob 13.15 na obnovljeno železniško postajo v Ribnici po posodobljeni progi pripeljal moderen potniški vlak. Posodobitev kočevske proge je leta 2006 v parlamentu predlagal poslanec Jože Tanko. Predlog je bil sprejet. Že leta 2008 se je začelo s posodabljanjem proge. Proga se je posodabljala kar 12 let. Sekcija za potniški promet je opravljala testne vožnje, nekaj teh voženj sta se udeležila tudi minister za infrastrukturo in njegov sekretar Aleš Mihelič. Ta pa je podžupan Občine Ribnica. Na železniški postaji jih je pričakal župan Samo Pogorelec. Sestanek s fotografiranjem je bil kar ob vlaku. Sliko so objavili v občinskem glasilu Rešeto. Lahko rečemo, da gre za izkazovanje navidezne pomembnosti in samohvale za posodobitev proge. Brez začetka posodabljanja proge ni zaključka. Slišim, da je poslanec Jože Tanko v drugi polovici leta 2020 na sestanek povabil župane Loškega Potoka, Sodražice in Ribnice. Tega sestanka se je udeležil minister za razvoj in evrop-

ska sredstva Zvonko Černač. Župane je seznanil, da bodo na razpolago velika nepovratna evropska sredstva za vodovode, da se zagotovi z ustavo določena pravica do zdrave pitne vode do vsake vasi, za kanalizacije, čistilne naprave, domove za ostarele, negovalne bolnice itd. Bo kaj denarja za čistilno napravo Dolenja vas in kanalizacijsko omrežje po KS Dolenja vas ter še za Nemško vas in Goričo vas? Poslanec Jože Tanko je povabil še ministra Gantarja in Ciglerja Kralj. Obema se je predstavil projekt negovalne bolnice, ki bo zagotovil okrog 50 delovnih mest, od čistilke do zdravnika. Negovalna bolnica nudi oskrbovancu večjo stopnjo oskrbe in nege, kot jo lahko nudimo doma. Nekaj mesecev prej sem prebral v Rešetu, da župan Pogorelec negovalne bolnice ne podpira. Da bi do negovalne bolnice prišlo, se zelo zavzema tudi dr. Božidar Voljč. Občani nič ne vemo, kaj se s tem projektom dogaja. Župan se slika za vsako malenkost, za vsak pločnik ali krpanje ceste, nisem pa po dveh letih videl še nobene objave o razgovorih o dializi. Če bo župan zagotovil zdravo pitno vodo, očistil fekalne vode s čistilno napravo, zgradil negovalno bolnico in dializni center, bo v letu 2021 storjen zelo velik korak za napredno Ribnico. Zamujena priložnost se le redkokdaj povrne.

France Vidervol, Lipovec

Vozi nas vlak v ...

Ponosen sem, da od nedelje, 3. januarja, lahko po več kot pol stoletja tudi iz naše regije potujemo z vlakom, s čimer se je, čeprav vsa dela na in ob progi še niso dokončana, zaključil projekt, začet leta 2006. Prvo oziroma otvoritveno vožnjo je ob celotni progi spremljalo veliko ljudi, veliko pa se jih je udeležilo tudi same vožnje. Navdušeni so bili oboji. A leta 2006, ko se je odločalo, za katere železniške projekte bo država izdala poročilo za kredite, tega »slepega tira« do Kočevja ni bilo v programu. Ko sva s tedanjim poslancem SDS Brankom Mariničem predlagala, da se ga uvrsti na listo, sta temu tedanji minister za finance dr. Andrej Bajuk in njegovo ministrstvo izrecno nasprotovala. Zmaga v tej politični bitki je pripadla naši strani, minister za finance je moral popustiti. Ob tem pa je treba izreči zahvalo tedanjemu ministru za promet mag. Janezu Božiču, tedanjemu državnemu sekretarju in sedanjemu županu Grosuplja dr. Petru Verliču in Jelki Šinkovec Funduk, ki so prav tako zaslužni za posodobitev »kočevske proge«. Ob otvoritvenih slovesnostih ali izdajah raznih brošur se »pionirje« vse prerado pozabi. Obnova proge se je na območju Grosuplja začela še v času prve vlade Janeza Janše (2008). Prvi koraki so bili storjeni, temelji obnove postavljeni in korak nazaj ni bil več možen. Seveda v nadaljevanju ni šlo brez težav. Najprej je projekt zaustavila svetovna finančna kriza, v času katere je Pahorjeva vlada črtala ali zaustavila mnoge investicije. Tudi ta proga ni bila izjema. Kasneje, ko so se zadeve konsolidirale in umirile, se je v času vlade Mira Cerarja nadaljevala tudi ta investicija. Minister Gašperšič ji je bil naklonjen. Do letos znaša vrednost obnove proge okrog 100 milijonov evrov in je daleč največja investicija države v regiji, čeprav bo potreben še znaten znesek za posodobitev železniškega vozlišča in postaje na Grosupljem. Zaradi določanja, kateri prehodi ostanejo, kje bo treba zgraditi nadomestne ceste in vrste drugih podrobnosti, so bili do leta 2018 potrebni številni sestanki županov in drugih predstavnikov občin s predstavniki ministrstva in železnice. Predpisi so zahtevali racionalizacije in ob celi trasi proge se je marsikaj spremenilo. Odločati se je bilo treba

med hitrostjo potovanja in varnostjo ter racionalno ukinitvijo množice manj pomembnih prehodov. Mislim, da so se več ali manj povsod sprejele racionalne odločitve. Na enem ali dveh sestankih, ko so se za našo občino sprejemale najpomembnejše odločitve, sem sodeloval tudi sam. Na primer pri določanju vsebine sofinancerskega sporazuma med občino in železnicami smo dosegli pomembne izboljšave, saj smo uspeli precej zmanjšati obveznosti občine. Prav tako sem skupaj s prejšnjim županom Jožetom Levstkom in Tonetom Miheličem (Kuss, d. o. o.) sodeloval na razgovoru, kjer smo na kilometru proge med Dolenjimi Lazi in Ribnico uspeli, kljub zakonskim omejitvam, izboriti pet zavarovanih železniških prehodov. To je nedvomno uspeh, saj so ostali vsi cestni prehodi prek železnice v funkciji. Ta pogajanja so potekala v času, ko sem bil opozicijski poslanec, zato smo morali biti izredno argumentirani in prepričljivi. Je pa res, da tega nismo na široko razglašali. Pomembni razgovori potekajo diskretno. Ker pa ni nič popolno, je logično, da bo treba urediti še kakšne podrobnosti ali malenkosti, ki jih glede na velikost projekta označimo za redakcijske popravke, česar pa se, kot je razvidno iz objav, sedaj lotevajo z velikim pompom. Gre za ureditve ali povečanja P&R, za izboljšave voznega reda vlakov in še kakšne zadeve. Upam pa, da se bo sedaj, ko ima Ribnica na ministrstvu za infrastrukturo osebo z močnimi izvršnimi pooblastili in podžupana Ribnice Aleša Miheliča, zadovoljivo rešil tudi problem Hrovačanov in da se bo ugodilo njihovim željam za bolj sprejemljivo lokacijo prehoda prek železniške proge. Sicer pa je glavna naloga vseh lokalnih oblasti ob progi izboljšava voznih redov in promocija vlakovnih povezav, da se nam po določenem času ne bi ponovila zgodba izpred petdesetih let, ko se je ukinil železniški potniški promet. Pri potovanju z vlakom želim vsem veliko zadovoljstva, saj so slovenske železnice za prevoz potnikov na tej progi dale najboljše, kar imajo, s čimer so uporabnikom omogočile izjemno udobje. Vabim vas, da čim bolj izkoristite novo možnost.

Jože Tanko, poslanec

*Tiho teče našega življenja reka,
tiho teče solza lepega spomina,
umre srce, a ostane bolečina.*

*Mnogo si ustvaril,
zdaj vsak tvoj korak
spomin je le nate.
Le ta še živi ter
delo tvojih rok stoji.*

Tvoj pečat bo večer ...

ZAHVALA

ob boleči izgubi dragega moža, atija, brata, dedija in tasta

MATIJE PEROVŠKA

(7. 9. 1953–22. 11. 2020)
iz Rakitnice

Iz srca se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in besede, podarjeno cvetje, sveče in darove. Posebna zahvala velja župniku Alešu Pečavarju za skrbno opravljen pogrebni obred, trobentaču za zaigrano »Tišino«, Komunalni Ribnica za opravljeno pogrebno slovesnost in kardiološkemu oddelku UKC Ljubljana za ves trud in pomoč v času njegove bolezni. Iskrena hvala vsem tistim, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu namenili trenutek ob slovesu.

Nate nas bodo vedno spominjali delo tvojih rok,
tvoj smisel za humor in tvoja skrb.

Žalujoci: vsi njegovi

*Različne so življenja steze,
do raznih krajev vodijo
in potniki vsi zatopljeni
za slepo srečo blodijo ...
A srečne steze tu na svetu
povsod, povsod se križajo,
le onkraj groba, v tistem svetu,
vse v eno pot se zblížajo ...*

ZAHVALA

ob nenadnem slovesu dragega brata, strica in zaupnika

ALOJZA KRŽETA

(23. 6. 1949–13. 12. 2020)
iz Grajske poti v Ribnici

Iskrena hvala vsem za izrečena sožalja, darovane sveče in svete maše, še posebej najbližjim sosedom za vso pomoč v času njegove bolezni in ob slovesu. Hvala gospodu kaplanu Roku Pogačniku za lepo opravljen obred in pogrebni službi Komunalne Ribnica za organizacijo in izvedbo pogrebne slovesnosti. Hvala vsem, ki ste ga v teh težkih trenutkih pospremili na zadnjo pot.

Z bolečino v srcu: sestra Marija in vsi njegovi

*»Ko prebujalo se je jutro,
tiho si odšel,
pustil si le sledi svojih rok,
zdaj naš dom ovit je v sivino,
žalost in neizprosno bolečino.«*

ZAHVALA

ANTE ŠOLAJA

(28. 9. 1949–1. 1. 2021)
iz Jurjevice

Ob nenadni smrti moža, očeta in dedija se zahvaljujemo za vso nudeno pomoč osebju ZD Ribnica, Komunalni Ribnica, kaplanu za lepo opravljen obred, gasilcem in vsem, ki so nam v teh težkih časih bili v oporo in izrekli sožalje.

Žalujoci: žena Ljubica, sin Boris, hčerka Romana,
vnukinje Adriana, Lina in Ula ter ostalo sorodstvo

*Kje je mama naša,
kje je mil tvoj obraz,
kje je roka tvoja,
ki skrbela je za nas ...*

ZAHVALA

ob izgubi naše mami, stare mame, tašče, sestre in tete

FRANČIŠKE LESAR

(1943–2020)
iz Brež 37

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in vaščanom za izrečene sožalje, besede tolažbe, podarjene sveče in svete maše. Hvala kaplanu Roku Pogačniku za lepo opravljen obred, Komunalni Ribnica, gasilcem PGD Jurjevica in Škofovim za pogrebne storitve.

Žalujoci: vsi njeni

*Vsa leta si delal, pošteno živel,
potem pa z ljubeznijo tiho odšel.
Srce je omagalo, dih je zastal,
a spomin nate bo vedno ostal.*

ZAHVALA

ob nenadni izgubi moža, brata in strica

TONETA BOJCA

(1943–2020)

iz Dolenje vasi, Hrib 6

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in besede tolažbe. Hvala bivšim sodelavcem Sukno Jurjevica za podarjene sveče in maše. Hvala lovčemu LD Dolenja vas za izbrane besede ob spominu nanj in za izvedbo pogreba z lovskimi častmi. Hvala Nataši za poslovilni govor. Hvala Davidu Berkopcu za zadnje lovsko slovo, lovskim rogistom, prijateljem Zveze lovskih družin Kočevje, dr. Lidiji Šmalc, sestri Anici in ostalemu osebju ZD Ribnica. Hvala gospe Mileni iz pogrebne podjetja Ave, Komunali Ribnica in gospodu župniku Alešu Pečavarju za opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Milka in vsi njegovi

*Bil si trden kakor skala,
boril se s težko boleznijo,
a usoda je hotela,
da se spočijejo utrujeno srce
in poštene, pridne roke.*

ZAHVALA

ob nenadni izgubi moža, očeta, tasta, dedija, brata in strica

KARLA KROMARJA

(13. 1. 1944–28. 12. 2020)

iz Dolenje vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovane sveče, cvetje in darove za svete maše. Zahvaljujemo se dr. Matjažu Kolencu, dr. Marku Bocu iz Onkološkega inštituta za vso pomoč in podporo ter g. Tonetu Levstiku. Hvala tudi gospodu župniku Alešu Pečavarju za opravljen pogrebni obred, pogrebniemu zavodu Ave, predvsem ge. Mileni, in prijateljem konjarjem. Hvala vsem, ki ste ga pospremili k večnemu počitku.

Žalujoči: vsi njegovi

*Niti zbogom nisi rekla, niti roke
nam podala.
Le trudne si oči zaprla in v
večnost se podala.
Življenje celo si garala, vse za
dom, družino dala.
Sledi ostale so povsod od dela
tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

V 92. letu nas je tiho zapustila naša draga mama, sestra, stara mama in prababica

MARIJA PRIJATELJ

(1.1. 1929–18. 12. 2020)

Ob izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, sveče ter darove za svete maše in cerkev.

Posebna zahvala velja tudi Marinki Vesel za poslovilni govor, pevcem za odpete pesmi in g. župniku Andreju Muleju za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

*Mnogo si ustvaril,
zdaj vsak korak
spomin je nate
in hvaležna misel
luč je, ki ne ugasne ...*

ZAHVALA

ob izgubi očeta, tasta in dedija

FRANCETA KLUNA

(31. 7. 1949–1. 1. 2021)

iz Prigorice 112

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in tistim, ki ste se od njega poslovili.

Zahvaljujemo se osebju Doma starejših občanov Loški Potok za oskrbo v času bivanja,

župniku Alešu Pečavarju za opravljen pogrebni obred ter Komunali Ribnica za organizacijo pogreba.

Hvala vsem za darovane sveče in cvetje.

Žalujoči: vsi njegovi

*Zdaj ne trpiš več, draga mama.
Zdaj počivaš.
Kajne, sedaj te nič več ne boli?
A svet je mrzel, prazen,
opustošen
za nas, odkar te več med nami ni.
(S. Makarovič)*

*Res težko je slovo
a v večnosti se zopet snidemo.*

ZAHVALA

ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

MARIJE DEJAK

(11. 9. 1934–2. 1. 2021)
iz Lipovca

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darove za svete maše. Hvala gospodu župniku Alešu Pečaverju in pogrebniemu zavodu AVE. Še posebej se zahvaljujemo prijaznemu in prizadevnemu osebju doma starejših občanov RIVE Ribnica.

Žalujoci: vsi njeni

*Ni res, da si odšel,
– nikoli ne boš!
Ujet v naša srca,
z najlepšimi spomini,
boš vsak naš korak
spremljal v tišini.*

ZAHVALA

Po kratki in hudi boleznici je odšel v večnost naš dragi mož in ata

ANTON ŽLINDRA

(1939–2020)
iz Malih Vinic 4

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovane sveče in darove za sveto mašo. Velika zahvala velja Onkološkemu inštitutu Ljubljana, patronažni sestri Dominiki Arko in zdravnici dr. Nives Prelesnik za vso pomoč in podporo. Posebna zahvala velja njegovim prijateljem Ludviku, Francetu in Janezu, ki so ga nesli k počitku. Hvala patru Mariju iz Nove Štife za podelitev bolniškega maziljenja, bratu Marijanu za poslednji pozdrav novoštitarskih zvonov, gospodu župniku Dobrovoljcu za lepo opravljen obred, trobentaču za čudovite melodije, Komunalni Ribnica in Cvetličarni Špela za lepo pogrebno slovesnost. Hvala vsem, ki mu namenite lepo misel. Ata, počivaj v miru.

Z bolečino v srcu,
vsi njegovi

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu ...
(Tone Pavček)*

ZAHVALA

V 89. letu starosti je odšla naša draga mama
IVANKA ILC,
upokojena učiteljica iz Ribnice

Od nje smo se poslovili 23. januarja 2021 na pokopališču v Hrovači. Ob bolečem slovesu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter kolektivu Osnovne šole dr. Franceta Prešerna Ribnica za izrečeno in pisna sožalja ter tolažilne besede. Za vedno bo ostala v naših mislih, besedah in srcu. Hvala vsem, ki se je boste spominjali.

Vsi njeni

*"Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in na veselje.
Prava. In ena sama. Za vse
življenje."
(Tone Pavček)*

ZAHVALA

ob boleči izgubi mame, stare mame in prababice

MARIJE TEKAVEC

(15. 8. 1933–14. 1. 2021)
iz Dolenje vasi

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in ostalim znancem za izrečeno sožalje, tople besede ter podarjeno cvetje in sveče. Hvala gospodu župniku Alešu Pečaverju za lepo opravljen obred in pogrebni službi Komunale Ribnica za izvedbo pogrebne slovesnosti. Zahvaljujemo se tudi DSO Rive Ribnica in ZD Ribnica, še posebej dr. Matjažu Kolencu za dolgoletno skrb in spodbudne besede.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.
Naj počiva v miru.

Žalujoci: vsi njeni

OPRAVIČILO

Vsem žalujočim svojcem Matije Perovška se opravičujemo zaradi neobjavljene zahvale ob smrti prejšnji mesec.

Uredništvo

Št.: 6020-1/2021-1

Datum: 8. 1. 2021

RAZPIS ZA VPIS PREDŠOLSKIH OTROK V VRTEC RIBNICA
za šolsko leto 2021/22

Na podlagi Pravilnika o sprejemu predšolskih otrok v Vrtec Ribnica (Ur. l. RS, št. 9/2014) Vrtec Ribnica objavlja javni razpis za vpis predšolskih otrok v programe vrtca za šolsko leto 2021/22 **z dnem 1. 9. 2021.**

V skladu z Zakonom o vrtcih (Ur. l. RS, št. 100/05 in spremembe) vrtec lahko sprejme otroka, ki je dopolnil starost najmanj 11 mesecev, če starši ne uveljavljajo več pravice do starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela.

Vpis otrok bo potekal na sedežu Vrtca Ribnica, Majnikova 3, 1310 Ribnica (uprava vrtca, pri svetovalni delavki Bernardi Osojnik).

Izpolnjen obrazec Vloga za vpis otroka v Vrtec Ribnica, ki ga dobite na upravi vrtca ali na njegovi spletni strani www.vrtcribnica.si, v vrtec vrnite osebno ali po pošti **najkasneje do ponedeljka, 15. 3. 2021.**

Vrtec bo obravnaval vse vloge, ki bodo prispele v roku. V primeru, da bo prijav za sprejem otrok v programe vrtca z dnem 1. 9. 2021 več, kot je prostih mest, bo o sprejemu odločala Komisija za sprejem otrok v vrtec. Obravnavala bo vse vloge, ki bodo vložene do 15. 3. 2021 ali oddane na ta dan priporočeno na pošto.

Starši bodo o sprejemu otroka v vrtec pisno obveščeni najpozneje do konca meseca junija 2021.

Pomembno!

Staršem, ki so vlogo za vpis otroka v Vrtec Ribnica že oddali, je ni treba ponovno oddajati.

Dodatne informacije dobite osebno ali po telefonu pri svetovalni delavki Bernardi Osojnik na tel. št. 01 620 93 75 ali na upravi vrtca na tel. št. 01 620 93 71.

Pripravila:
Bernarda Osojnik,
svetovalna delavka

Andraž Caserman,
ravnatelj

Podarimo vam KONČNO ZMAGO DOBREGA

Vsak od nas je priča velikega boja med dobrim in zlim. Ta boj se odvija v naših življenjih, v naših srcih, v našem razumu. To nam zelo dobro predstavi knjiga Veliki boj med Kristusom in Satanom, ki jo je pred kratkim na novo izdalo društvo Sedmi dan. Skozi zgodovino krščanstva, začenši prav na začetku našega štetja, pokaže, kako se je resnica prenašala prek posameznikov in skupin vse do današnjega časa.

Knjiga močno odgovarja na potrebe današnjega časa. Situacija, v kateri se trenutno nahajamo, je dodobra pretresla vse plasti našega življenjskega vsakdana in marsikdo se je vprašal, kam to pelje in zakaj se to dogaja. Kaj to pomeni za družbo, za svet in za posameznika? Pa ne samo epidemija, vsaka vojna, vsak spopad, vsak preobrat v družbi dobi v luči te knjige točno določen in jasen smisel. Namen te knjige ni toliko predstaviti nove resnice, ki zadevajo težave v preteklih časih, ampak predstaviti dejstva in načela, ki vplivajo na prihajajoče dogodke. Veliki boj bo enkrat končan. In to za vselej. Na to kaže tudi obetajoči podnaslov Končna zmaga dobrega. Knjiga prinaša sporočilo o upanju, o milosti in hkrati razodeva Božji značaj, ki je ljubezen.

Da pa vam ne izdamo vseh podrobnosti knjige, vas vabimo, da si jo preberete sami. Zahvaljujoč našim donatorjem, ljudem, ki so knjigo prebrali in jim je spremenila življenje, vam lahko knjigo brezplačno podarimo. Oglasite se nam na elektronski naslov ali telefonsko številko in dogovorili se bomo za način prevzeta.

Društvo Sedmi dan
www.sedmidan.org
info@sedmidan.org
070 682 373

ZAHVALA

Učenci in učiteljice POŠ Dolenja vas in KS Dolenja vas so pred božičem obdarovali starejše krajanke naše krajevne skupnosti.

Iskrena hvala za prejeto darilo in čestitko. Vsem skupaj želim veliko zdravja, sreče in veselih dni.

Za obdarjenko Marijo Merhar:
hčerka Marija, Prigorica

MALI OGLAS

Kupim 1-sobno stanovanje v pritličju ali prvem nadstropju s centralnim ogrevanjem v Ribnici ali Kočevju.

GSM: 051 208 560

Aktivnosti Območne obrtno-podjetniške zbornice Ribnica v letu 2020

Območna obrtno-podjetniška zbornica Ribnica (OOZ Ribnica) je ena izmed 62 območnih zbornic, ki deluje pod okriljem krovne Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS).

V minulem letu je OOZ Ribnica svoje moči usmerjala v pomoč in podporo obrtnikom in podjetnikom, katerih poslovanje je močno prizadela epidemija Covid-19.

V sodelovanju s svojimi člani, predvsem računovodskimi servisi, je OOZ Ribnica aktivno sodelovala z OZS, ki je glavni sogovornik vlade, pri sprejemanju protikoronskih ukrepov (PKP) za ohranitev gospodarstva in preprečitev večje brezposelnosti. Vsakozi smo ažurno informirali člane in jim svetovali, saj so se ukrepi in odloki spreminjali tako rekoč iz dneva v dan.

V nadaljevanju izpostavljamo le najpomembnejše aktivnosti v letu 2020.

1. ZASTOPANJE

Dosežki OZS/OOZ:

- umestitev samozaposlenih v PKP (oprostitvev plačila prispevkov, upravičenost do temeljnega dohodka)
- ZRSZ – povrnitev nadomestila plače za čakanje na delo delodajalcem, ki zaradi zavajajočega sklepa niso oddali nove vloge
- ukrep čakanja na delo za vse dejavnosti
- podaljšanje ukrepa čakanja na delo doma in ukrepa subvencioniranje skrajšanega delovnega časa
- delno povrnjen izgubljen dohodek za samozaposlene (karantena in višja sila)
- umestitev nadomestila za izvajalce občasnega prevoza v PKP (avtobusni prevozniki in prevozniki s kombiji 8+1 sedežev)
- uvrstitev voznikov v mednarodnem cestnem prometu med izjeme pri prehajanju meje
- subvencioniranje nakupa pnevmatik energijskega razreda A in B za tovorna vozila in avtobuse
- spremembe Zakona o prevozi v cestnem prometu (preprečevanje tuje nelojalne konkurence)
- primerjava upada prometa glede na število zaposlenih pri ukrepu nekriti fiksni stroški itd.

2. INFORMIRANJE

- posredovanje **120 sporočil** za javnost članom, ki jih je pripravila OZS
- posredovanje **95 e-novic**, s katerimi smo člane po sekcijah obvestili o aktualnih informacijah
- obveščanje članov o oprostitvi komunalnega prispevka v času epidemije
- obveščanje članov o aktualnih razpisih (javni poziv COVID-19 za nakup zaščitne opreme, kredite za blažitev posledic epidemije SARS-COV-2, spodbude za razvoj in uvajanje novih izdelkov v lesarstvu itd.)
- na spletni strani OZS ustvarjen poseben zavihek, kjer so ažurno objavljene informacije in pojasnila v zvezi s koronavirusom

3. SVETOVANJE

- 312 individualnih svetovanj** (podjetniško svetovanje pri odprtju s.p. ali d.o.o., protikoronski zakoni, delo v tujini, delovno in civilno pravo, prostorski pogoji za opravljanje dejavnosti, varstvo in zdravje pri delu itd.)
- svetovanje pri vpisih v imenik vodij dela za izvajalce gradbenih del
- pomoč pri izdaji in spremembi licence za prevoznike, izjav glede izpolnjevanja sedeža podjetja
- pomoč pri prijavi in izpolnjevanju prijavnic na mojstrske izpite
- svetovanje pri izbiri statusnih oblik (podrobnejša obrazložitev): samostojni podjetnik, osebno dopolnilno delo (ODD), dopolnilna dejavnost na kmetiji, družba z omejeno odgovornostjo
- pomoč pri izbiri pogodb za opravljanje dela tako za posameznike kot tudi za upokoјence (podjemna pogodba, pogodba z upokoјeno osebo, avtorska pogodba, pogodba za določen ali nedoločen čas itd.) ter obrazložitev posameznih določb iz pogodb (letni dopust, odpravnina itd.)
- oddaja 25 davčnih napovedi** za leto 2019
- pomoč posameznikom pri ustanavljanju društva
- preko 30 s.p.** in izdelovalcem ODD posredovali **eRačune** proračunskim uporabnikom
- v času epidemije **odgovorili na več kot 350 zastavljenih vprašanj**, ki smo jih prejeli ali po pošti ali telefonsko

4. IZVAJANJE POSTOPKOV preko portala e-DEM

OOZ Ribnica je ena izmed vstopnih točk DEM/SPOT registracija, kjer lahko potencialni člani, s.p. in d.o.o. opravijo naslednje postopke:

-vpise, spremembe in izbrise s.p. v PRS Ajpes, vpise in spremembe pri enoosebni in večoosebni družbi, vpis poslovne enote pri s.p. in d.o.o., oddaja davčnih podatkov in zahtevkov za DDV tako za s.p. in d.o.o., prijava M1, odjava M2, spremembe M3 itd. - izvedenih je bilo **543 postopkov**

-vnos pooblastil za procesna dejanja v postopkih DEM - vnesenih **336 pooblastil**

5. IZOBRAŽEVANJE - organizacija seminarjev, delavnic in tečajev

-7-urno **usposabljanje voznikov (88 slušateljev)**

-delavnica: Uvedba elektronskega potrdila o upravičeni zadržanosti od dela (**eBOL**) in nadgradnja Ezahtevka za refundacije (**34 slušateljev**)

-v sodelovanju s SPOT Svetovanje izvedli 2-dnevno usposabljanje z naslovom **ČUSTVENA INTELIGENCA in DOBRI ODNOSI** na delovnem mestu (**17 slušateljev**)

-v sodelovanju z RC Kočevje Ribnica izpeljali delavnico na temo **PREDSTAVITEV AKTUALNIH RAZPISOV (10 slušateljev)**

-v sodelovanju z OZS izvedli **4 webinarje** preko Zooma s poudarki na mega antikورونا zakona, ukrepih PKP, spremembe in novosti PKP (**96 slušateljev**)

-v sodelovanju s SPOT Svetovanje izvedli **webinar** preko Zooma na temo **OPTIMIRANJE DAVČNEGA OBRAČUNA za leto 2020 in VPLIV KORONAKRIZE (21 slušateljev)**

6. PROJEKTI

OOZ Ribnica sodeluje kot partner v dveh projektih:

ROKODELSKA ZADRUGA (nosilec projekta občina Sodražica) in
SKUPAJ SMO LAHKO TURIZEM (nosilec Rokodelski center Ribnica).

- udeležba na delovnih sestankih (priprava aktivnosti in finančnega načrta v projektu)
- pri projektu Rokodelska zadruga je zbornica izpeljala tudi že prvo aktivnost

7. DRUGI DOGODKI

- razdelitev brezplačnih zaščitnih mask za samozaposlene in mikro podjetja (do 4 zaposlenimi) članom in nečlanom zbornice v mesecu novembru 2020
- organizacija in vodenje podjetnikov iz Novega mesta, lesna panoga, po podjetjih lesno-predelovalne proizvodnje na kočevsko-ribniškem območju
- pomoč pri dobrodelni akciji KOLESARIMO.SKUPAJ
- poročanje o požaru v Rakitnici in prek Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom zagon akcije zbiranja pomoči
- objava člankov v lokalnih časopisih Rešeto, Odmevi in Suhorobar

Če na hitro povzamemo leto 2020, je bilo zaradi bolezni covid-19 na OOZ Ribnica veliko več dela, saj so zaradi dnevnih ukrepov tako člani kot nečlani potrebovali hitre in zanesljive informacije. Upamo si trditi, da smo v tem kriznem času dokazali, da smo dober servis obrtnikom in podjetnikom, ne nazadnje to kaže tudi podatek, da se je v minulem letu v zbornico včlanilo 9 novih članov.

**OBMOČNA OBRITNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA RIBNICA**

V začetku tega leta je **po več kot petdesetih letih** med Grosupljim in Kočevjem ponovno zapeljal potniški vlak. Da je to velik in pomemben dogodek tako za ribniško-kočevsko območje kot za celotno Slovenijo, dokazuje tudi to, da so nas na prvi vožnji vzdolž kočevske proge pričakale množice navdušenih ljudi. Občanke in občani Grosupljega, Dobrepolja, Velikih Lašč, Žlebiča, Ribnice, Kočevja in okoliških krajev se dobro zavedajo, da bo ponovna vzpostavitev potniškega prometa v veliki meri **razbremenila ceste, povečala prometno varnost** in tudi časovno **skrajšala njihove poti** do Ljubljane. Že takoj ob ponovnem odprtju proge na Ministrstvu za infrastrukturo nismo bili zadovoljni z voznim redom vlakov, zato smo z vodstvom Slovenskih železnic in župani vložili velike napore, da smo znotraj obstoječih tehničnih zmožnosti **dosegli izboljšavo voznega reda potniških vlakov** na relaciji **Ljubljana-Kočevje**. Sklenili smo kompromis na način, da **smo dodali še eno vlakovno kompozicijo** in uskladili oziroma **prilagodili postanke vlakov**. Šele **nadgradnja železniške postaje Grosuplje**, ki bo zaključena konec letošnjega leta, bo omogočila še **dodatne izboljšave na kočevski progi**, in sicer pogostejše vožnje in več vlakov, kar bo potniški promet od Ljubljane do Kočevja naredilo še privlačnejši.

Aleš MIHELIČ,
državni sekretar
Ministrstvo za infrastrukturo

Vozni red: Ljubljana - Kočevje

VLAK ► KOLEDAR ►		4471	4473	3235	4475	4491	3213	4477	4493	3219	4481	4483	3223	4495	3223	4485
		2	2	2	2	21	2	2	21	2	2	2		21		2
P O S T A J A	Ljubljana	04:10	07:51	09:18		12:08	12:21			14:34		16:05	17:22		17:22	
	Grosuplje	04:31	08:19	09:45		12:34	12:49			15:02		16:28	17:48		17:48	
	Grosuplje	04:32	08:24		10:34	12:35		12:54	15:05		15:07	16:29		17:53		17:53
	Slivnica	04:36	08:28		10:37	12:38		12:57	15:08		15:10			17:56		17:56
	Čušperk	04:43	08:35		10:45	12:46		13:05	15:16		15:18			18:04		18:04
	Dobrepolje	04:51	08:43		10:52	12:53		13:12	15:23		15:25	16:46		18:11		18:13
	Velike Lašče	04:57	08:49		10:58	12:59		13:18	15:29		15:31	16:51		18:17		18:19
	Ortnek	05:05	08:58		11:06	13:07		13:26	15:37		15:39			18:25		18:27
	Žlebič	05:09	09:02		11:10	13:11		13:30	15:41		15:43	17:02		18:29		18:31
	Ribnica	05:17	09:06		11:14	13:15		13:34	15:45		15:47	17:07		18:33		18:35
	Stara Cerkev	05:25	09:15		11:23	13:24		13:43	15:54		15:56			18:42		18:44
	Kočevje	05:29	09:18		11:26	13:27		13:46	15:57		15:59	17:18		18:45		18:47

2 - Ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih-dela prostih dneh v RS.

21 - Vozi ob nedeljah do 20. 6. 2021 ter 8. 2. in 5. 4. 2021; ne vozi 7. 2., 4. 4. in 25. 4. 2021.

Vozni red: Kočevje - Ljubljana

VLAK ► KOLEDAR ►		4488	4470	4472	4474	3220	4476	3296	4496	3288	4478	3216	4492	3284	4482	4484	4494	4486
		2	2	2	2	2	2	2	21	3	2	2	21	3	2	2	21	2
P O S T A J A	Kočevje	05:05	05:45	06:26	09:35		11:55		13:35		14:05		16:12		16:52	17:42	19:08	19:08
	Stara Cerkev	05:08			09:38		11:58		13:38		14:08		16:15		16:55		19:11	19:11
	Ribnica	05:17	05:56	06:37	09:47		12:07		13:47		14:17		16:24		17:06	17:53	19:20	19:20
	Žlebič	05:21	06:01	06:42	09:51		12:11		13:51		14:21		16:28		17:10		19:24	19:24
	Ortnek	05:25			09:55		12:15		13:55		14:25		16:32		17:14	18:00	19:28	19:28
	Velike Lašče	05:33	06:12	06:53	10:03		12:23		14:03		14:33		16:40		17:22		19:36	19:36
	Dobrepolje	05:39	06:18	06:59	10:09		12:29		14:09		14:39		16:46		17:28	18:13	19:42	19:42
	Čušperk	05:46			10:15		12:35		14:15		14:45		16:52		17:35		19:49	19:49
	Slivnica	05:53			10:23		12:43		14:23		14:53		17:00		17:42		19:56	19:56
	Grosuplje	05:56	06:34	07:15	10:26		12:46		14:26		14:56		17:03		17:45	18:28	19:59	19:59
	Grosuplje	05:57	06:35	07:16		10:30		13:33		14:30		15:47		17:07		18:29	20:00	20:07
	Ljubljana	06:24	06:57	07:43		10:55		13:59		14:57		16:20		17:36		18:49	20:26	20:33

2 - Ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih-dela prostih dneh v RS.

3 - Vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih-dela prostih dneh v RS.

21 - Vozi ob nedeljah do 20. 6. 2021 ter 8. 2. in 5. 4. 2021; ne vozi 7. 2., 4. 4. in 25. 4. 2021.